

ÅRSREDOVISNING 2016

*”Ett Nolato” för fortsatt
tillväxt och framgång*

Innehåll i Nolatos årsredovisning 2016

2016 i korthet	4
Nolatokoncernen i korthet	6
Koncernchefens kommentar	8
Nolatos strategiska inriktning	10
Omvärld	11
Vision	12
Mål	13
Strategi	14
Värderingar	14
Nolatos affär	15
Affärsidé	17
Affärsmodell	17
Tillverkningsteknologier	18
Värdeskapande	20
Riskhantering	21
Förvärv	22
Tre affärsområden som balanserar varandra	24
Affärsområde Nolato Medical	26
Affärsområde Nolato Telecom	30
Affärsområde Nolato Industrial	34
Ansvarsfullt företagande	38
Nolatoaktien och ägarna	44
Bolagsstyrning	46
Styrelse	48
Koncernledning	50
Förvaltningsberättelse och finansiella rapporter *)	51

*) Innehållet på sidorna 51–89 är reviderat.

Finansiell information 2017

➤ Rapport för tre månader 2017:	26 april 2017
➤ Årsstämma 2017:	26 april 2017
➤ Rapport för sex månader 2017:	19 juli 2017
➤ Rapport för nio månader 2017:	25 oktober 2017

All finansiell information publiceras på www.nolato.se så snart den är offentliggjord.

Den tryckta årsredovisningen skickas per post till de aktieägare som har anmält till bolaget att de önskar erhålla den. Den kan också beställas på www.nolato.se, där den även finns digitalt. Nya aktieägare erbjuds i ett välkomstbrev att få kommande årsredovisningar så länge de äger aktier i bolaget.

Årsredovisningen finns även i en engelsk version.

Aktieägarkontakt

Per-Ola Holmström
Vice Vd och chef för ekonomi & finans

Telefon 0705 763340
E-post per-ola.holmstrom@nolato.com

”Ett Nolato”

Våra affärsområden har många unika egenskaper, vilket ger oss möjlighet att närma oss våra kunder med Nolatos totala erbjudande, både när det gäller teknologier och produkter.

Nolato på 15 sekunder

Nolato är en svensk, börsnoterad koncern med 6 400 anställda i Europa, Asien och Nordamerika. Nolato utvecklar och tillverkar produkter i polymera material som plast, silikon och TPE till ledande kunder inom medicinteknik, läkemedel, telekom, fordon och andra utvalda industriella sektorer.

Nolatos affärsmodell bygger på ett nära, långvarigt och innovativt samarbete med kunderna. Genom ledande polymerteknologi, bred kompetens och högeffektiv produktion strävar Nolato efter att skapa mervärde för såväl kunder som aktieägare.

2016 i korthet

- Under 2016 uppgick Nolatos omsättning till 4.447 MSEK (4.726).
- Rörelseresultatet (EBITA) blev 457 MSEK (570).
- Rörelsemarginal (EBITA) på 10,3 procent (12,1).
- Den lägre omsättningen var helt hänförlig till Nolato Telecom. Både Nolato Medical och Nolato Industrial ökade omsättningen.
- Resultatet per aktie uppgick till 12,77 SEK (15,97).
- Nolato förvärvade schweiziska företaget Treff med verksamhet inom medicinteknik och industri samt det polska medicinteknikföretaget Grizzly Medical.

Första kvartalet

- Koncernens omsättning uppgick till 1.022 MSEK (1.073).
- Rörelseresultatet (EBITA) var 113 MSEK (123).
- Såväl Nolato Medical som Nolato Industrial ökade sin omsättning justerat för valutaeffekter med 14 respektive 7 procent genom god orderingång och hög aktivitet hos kunderna. Det bidrog till en stark EBITA-marginal för koncernen på 11,1 procent (11,5).

Nolato Medical hade en fortsatt god försäljningsutveckling och ökade omsättningen justerat för valuta med 14 procent.

Andra kvartalet

- Omsättningen uppgick till 1.037 MSEK (1.280).
- Rörelseresultatet (EBITA) var 110 MSEK (167).
- Justerat för valuta minskade omsättningen med 17 procent på grund av Nolato Telecom, där volymerna var mycket starka föregående år.
- Kassaflödet ökade till 61 MSEK (-52). Förbättringen beror framförallt på lägre investeringar jämfört med samma period 2015.

Markant lägre volymer inom Nolato Telecom till följd av produktväxlingar inom mobiltelefoniområdet.

Tredje kvartalet

- Omsättningen uppgick till 1.036 MSEK (1.084).
- Rörelseresultatet (EBITA) blev 104 MSEK (142).
- Nolato Medical ökade omsättningen justerat för valuta med 11 procent – framförallt beroende på en god volymtillväxt inom Medical Devices och upprampning av nya produkter.
- Nolato Industrials omsättning justerat för valuta ökade med 6 procent genom en positiv utveckling av volymerna inom fordons- och hygiensegmenten.

Under tredje kvartalet förvärvade Nolato polska Grizzly Medical som omsätter cirka 25 MSEK, och efter periodens slut schweiziska Treff AG, som omsätter drygt 450 MSEK.

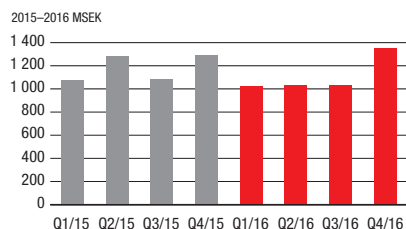
Fjärde kvartalet

- Omsättningen ökade till 1.352 MSEK (1.289).
- Rörelseresultatet (EBITA) blev 130 MSEK (138).
- Styrelsen föreslår en utdelning om 10,50 SEK (10,00) per aktie.
- Fortsatt stark finansiell ställning efter förvärven med en nettoskuld om 408 MSEK och en soliditet på 47 procent.

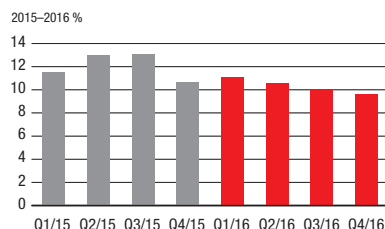
Under perioden har förvärvet av schweiziska Treff AG konsoliderats fr.o.m. 3 oktober.

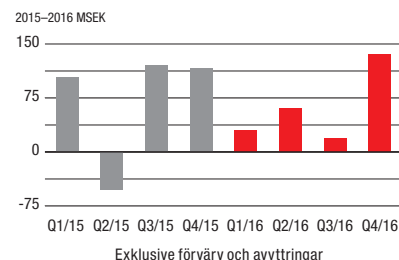
Omsättning per kvartal

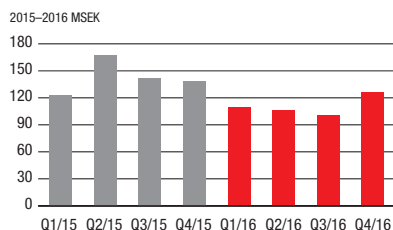
EBITA-marginal per kvartal

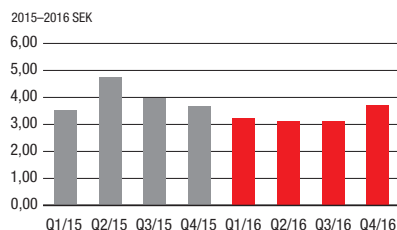
Kassaflöde efter investeringar per kvartal

Rörelseresultat (EBITA) per kvartal

Resultat per aktie per kvartal

Finansiella nyckeltal

MSEK (om inte annat anges)	2016	2015	2014	2013	2012
Nettoomsättning	4 447	4 726	4 234	4 522	3 874
Rörelseresultat (EBITDA) ¹⁾	636	737	619	568	444
Rörelseresultat (EBITA) ²⁾	457	570	470	427	303
EBITA-marginal %	10,3	12,1	11,1	9,4	7,8
Resultat efter finansiella poster	438	555	462	403	272
Resultat efter skatt	336	420	364	314	202
Resultat per aktie ³⁾ SEK	12,77	15,97	13,84	11,94	7,68
Justerat resultat per aktie ^{3) 4)} SEK	13,19	16,35	14,29	12,39	8,13
Kassaflöde efter investeringar, exkl. förvärv och avyttringar	245	288	127	362	317
Avkastning på sysselsatt kapital %	20,6	29,6	28,4	26,7	19,4
Avkastning på eget kapital %	19,0	25,3	25,0	24,9	17,7
Kassagenerering %	55	52	28	82	111
Soliditet %	47	54	54	52	44
Finansiell nettoskuld (-) / nettotillgång (+)	- 408	122	59	122	-113
Utdelning per aktie (2016 förslag) SEK	10,50	10,00	8,50	8,00	6,00
Medelantal anställda	6 418	7 759	8 020	9 357	8 421

¹⁾ EBITDA – Resultat före skatt, finansiella intäkter och kostnader samt avskrivningar.

²⁾ EBITA – Resultat före skatt, finansiella intäkter och kostnader samt avskrivningar på immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv.

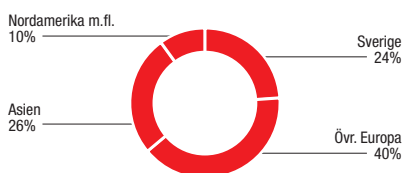
³⁾ Koncernen har ett teckningsoptionsprogram (Serie 1) som kan komma att medföra utspädning av antal aktier.

⁴⁾ Justerat resultat per aktie – Resultat efter skatt exklusive avskrivningar på immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv, dividerat med genomsnittligt antal aktier.

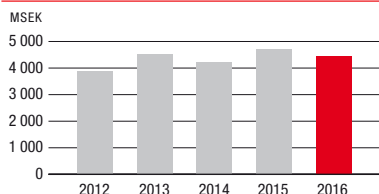
Nolatokoncernen i korthet

- Utveckling, produktion & försäljning
- Försäljning & teknik

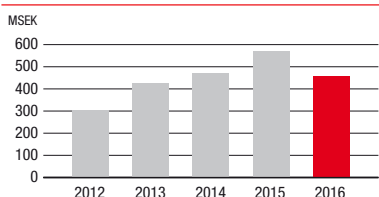
Omsättning per marknad

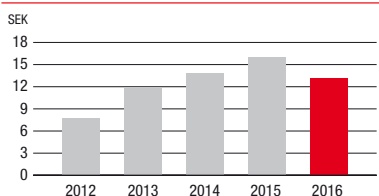
Omsättning

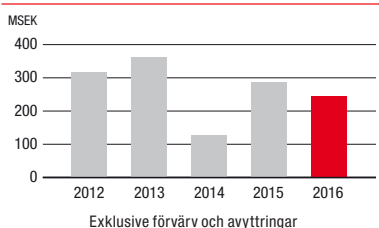
Rörelseresultat (EBITA)

Resultat per aktie

Kassaflöde efter investeringar

Vår verksamhet

Nolato är en svensk, börsnoterad koncern med verksamhet i Europa, Asien och Nordamerika. Vi utvecklar och tillverkar produkter i plast, silikon och TPE till ledande, ofta globala, företag inom tre områden:

- medicintekniska hjälpmedel (t.ex. autoinjektorer, insulinpennor, kateterballonger).
- komponenter inom telekomsektorn (t.ex. delsystem till mobiltelefoner, ofta med högt kosmetiskt innehåll, metoder och material för skärmning av elektronik samt snabbväxande teknologiområden, d.v.s. utvalda elektronikprodukter för konsumenter).
- produkter till industriföretag (t.ex. fordonskomponenter, hygienprodukter, specialförpackningar).

Vårt erbjudande

Kundererbjudandet omfattar flertalet teknologier inom det polymera området och inkluderar hela värdekedjan från utveckling till levererad produkt. Begreppet "Ett Nolato" innebär att vi kan erbjuda våra kunder ett totalt erbjudande av teknologier och produkter som våra tre affärsområden bidrar med. Det gäller både kundunika produkter som till exempel injektionssystem för läkemedel, inredningsdetaljer till en bilmodell, standardprodukter som förpackningar inom det medicintekniska området eller pluggar och huvar till industriprodukter.

Med våra kunder strävar vi efter att bygga upp ett nära, långsiktigt och för bägge parter givande samarbete och anlitas ofta för produktion av mer komplexa produkter med höga tekniska krav.

Med vår breda kompetens stöttar vi kunderna i deras produktutveckling. Genom att medverka i kundernas utvecklingsarbete redan på ett tidigt stadium kan vi optimera material, design och konstruktion och därmed bidra till en bättre och mer kostnadseffektiv slutprodukt.

Vår värdegrund

Nolato har en lång tradition av ansvarsfullt företagande och en av våra Grundbultar är att en effektiv affärsverksamhet måste kombineras med etik, ansvar och miljöhänsyn. Dessa områden är därför naturliga och väl integrerade inslag i vår affärsverksamhet.

Vi är anslutna till *UN Global Compact* och redovisar hållbarhetsarbetet enligt *GRI*.

Våra medarbetare

Medelantalet anställda under 2016 var 6.418 personer. Av dessa var 87 procent verksamma utanför Sverige.

Vår aktie

Nolato börsnoterades 1984. B-aktierna är noterade på Nasdaq Stockholm, där Nolato är ett Mid Cap-företag i sektorn Industrials.

Vår historia

Bolaget grundades 1938 som Nordiska Latexfabriken i Torekov AB, med varumärket Nolato, som sedan 1982 är företagets namn.

Genom organisk tillväxt och förvärv har dagens globala koncern vuxit fram. Fortfarande med huvudkontoret i Torekov, men med största delen av verksamheten utanför Sverige.

Nolato Medical

Nyckeltal:	2016	2015
Omsättning MSEK	1 645	1 464
Rörelseresultat (EBITA) MSEK	216	191
EBITA-marginal %	13,1	13,0
Medelantal anställda	1 157	1 053

Kunderbjudande:

Utveckling och tillverkning av komplexa produkt-system och komponenter inom medicinteknik, samt avancerade förpackningslösningar för läke-medel och kosttillskott.

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Storbritannien, Ungern, Schweiz, Polen, USA och Kina. Försäljningskontor i Danmark, Tyskland, Frankrike och Tjeckien.

Framgångsfaktorer:

Medicinsk förståelse, bred teknologisk bas, utvecklingskompetens av robusta produktlösningar, global produktion och robust kvalitet.

Exempel på kunder:

Abbot, Becton Dickinson, Boston Scientific, Coloplast, Hamilton, Medtronic, Novo Nordisk, Pfizer, Roche, Sanofi, Takeda.

Volatilitet:

Låg. Stadig marknadstillväxt.
Långsiktig tillväxtpotential.

Produktlivscykel:

Lång.

Andel av koncernens totala omsättning

Andel av koncernens rörelseresultat (EBITA)

Nolato Telecom

Nyckeltal:	2016	2015
Omsättning MSEK	1 402	2 017
Rörelseresultat (EBITA) MSEK	131	272
EBITA-marginal %	9,3	13,5
Medelantal anställda	4 480	6 002

Kunderbjudande:

Utveckling och tillverkning av avancerade komponenter och delsystem till mobiltelefoner samt produkter inom snabbväxande teknologiområden för konsumentelektronik. Inom EMC, produkter och system för skärmning av elektronik.

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Kina och Malaysia. Försäljnings- och teknikkontor i USA, Indien, Korea, Japan och Ungern.

Framgångsfaktorer:

Kreativt utvecklingsarbete, spjutspetsteknologier, kvalificerad projektledning, snabba produktionsstarter och hög produktivitet.

Exempel på kunder:

Ericsson, Fitbit, Huawei, Microsoft, Motorola Solutions, Nokia, Sonos, Sony Mobile, Xioami, ZTE.

Volatilitet:

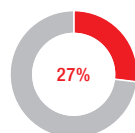
Hög. Projektbaserad verksamhet.

Produktlivscykel:

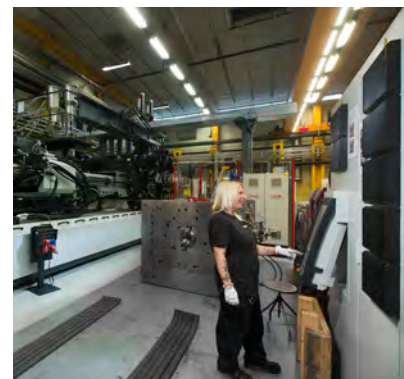
Kort.

Andel av koncernens totala omsättning

Andel av koncernens rörelseresultat (EBITA)

Nolato Industrial

Nyckeltal:	2016	2015
Omsättning MSEK	1 409	1 251
Rörelseresultat (EBITA) MSEK	134	132
EBITA-marginal %	9,5	10,6
Medelantal anställda	775	698

Kunderbjudande:

Utveckling och tillverkning av produkter och produktsystem till kunder inom fordon, hygien, förpackningar, trädgård/skog, möbler och andra utvalda industrisegment.

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Ungern, Rumänien, Schweiz och Kina.

Framgångsfaktorer:

Teknologi, projektledning och produktivitet.

Exempel på kunder:

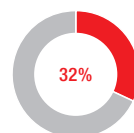
Atlas Copco, Brose, Geberit, Husqvarna, Jaguar/Land Rover, MCT Brattberg, Scania, SKF, Volvo, Volvo Cars.

Volatilitet:

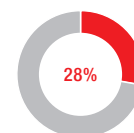
Medel. Följer industrikonjunkturen i norra Europa.

Produktlivscykel:

Medel/Lång.

Andel av koncernens totala omsättning

Andel av koncernens rörelseresultat (EBITA)

"Ett Nolato" och att vara "våra kunders första val" är centrala frågor för fortsatt tillväxt och framgång

Christer Wahlquist tillträdde som ny vd för Nolato den 5 februari 2016. Här ger han sin syn på utvecklingen under året och blickar också framåt för 2017.

► Hur vill du summera 2016?

Nolatokoncernen uppvisade en god ekonomisk utveckling för 2016 även om den inte nådde upp till rekordåret 2015-års siffror. Nolato Medical hade en stark tillväxt och Nolato Industrial fortsatte också att växa. Nedgången för Nolato Telecom beror på produktväxlingar hos kunderna inom mobiltelefoni. Under året lyckades vi även ta marknadsandelar inom flertalet marknadssegment och vi fick också nya kunder. Under de senaste åren har vi arbetat hårt med att förverkliga förvärv. Det var därför speciellt glädjande att vi kunde presentera två strategiska förvärv under det tredje kvartalet – schweiziska Treff och polska Grizzly Medical. Jag vill också i detta sammanhang passa på att rikta ett varmt tack till kunder och partners för ett gott samarbete under året liksom till alla medarbetare för de goda insatserna under 2016.

► Är du nöjd med den ekonomiska utvecklingen?

Man kan ju aldrig vara helt nöjd när omsättning och resultat blev lägre än föregående år. Men det finns en mycket tydlig förklaring: 2015 var ett exceptionellt år för Nolato Telecom med flera viktiga projekt och där kunderna lyckades väldigt väl med försäljningen av sina mobiltelefonmodeller. Mobiltelefonimarknaden är mycket volatil och vi håller på att bredda vårt utbud till närliggande produkter utanför mobiltelefoniområdet för att jämma ut svängningarna i affärsområdet. Så sammanfattningsvis blev 2016 mer ett normalår men där vi har möjlighet att fortsätta växa under kommande år. Resultatmässigt uppnådde vi vårt ekonomiska mål om minst 10 procents vinstmarginal. Kassaflödet och kassagenereringen påverkades negativt av våra relativt omfattande investeringar, ökat rörelsekapitalbehov samt de två förvärven.

► Hur ser er finansiella ställning ut efter förvärven?

Den är fortfarande stark där vi långt överträffar vårt soliditetsmål på 35 procent. Vi har därför möjlighet att göra fortsatta förvärv och dessutom har vi fått utökade lånelöften från våra banker.

► Hur vill du kommentera utvecklingen inom Nolato Medical?

Medical hade en bra utveckling med stark tillväxt genom order från både befintliga och nya kunder. Projektbeläggningen var god – Medical har en bra projektportfölj inom ett flertal områden. Vi fortsatte att expandera i Kina med utökad produktion, men vi investerade och växte inom samtliga länder. Medicals tillväxt kommer mycket av vårt metodiska sätt att arbeta med kunder. Vårt mål är att ta minst en ny kund var 18:e månad, lära känna kunden och förstå dennes behov och därmed utveckla långa kundrelationer. Vi tittar också på fortsatta förvärv – speciellt på den nordamerikanska marknaden.

► Hur vill du kommentera utvecklingen inom Nolato Telecom?

Den minskade omsättningen för Telecom förklaras främst av att föregående års volymer var extremt starka genom god efterfrågan på kundernas telefonmodeller. Trots den volatila marknaden är mobiltelefoni-segmentet viktigt för oss. Men för att få en bättre balans har vi breddat vårt erbjudande till kringliggande produkter, som exempelvis hemelektronik som ofta kommunicerar med andra elektronikprodukter. Den strategin har varit framgångsrik och vi fick flera nya kunder under året. EMC-sidan växte, både med skärmande lösningar och genom nya produkter som TIM (Thermal Interface Material), det vill säga värmeavledande material för elektronikkretsar. Vår strategi för tillväxt är att använda elektronikkun-

nandet för andra marknadssegment som till exempel hemelektronik.

► Hur vill du kommentera utvecklingen inom Nolato Industrial?

Industrials ökade omsättning beror framförallt på att volymerna inom segmenten fordon och hygien utvecklades positivt. Industrial är duktiga på att ta marknadsandelar och leverera mervärde till sina kunder. De utvecklar kostnadseffektiva lösningar och integrerar dessutom fler funktioner i kundernas produkter. Affärsområdet hade stora framgångar inom speciellt fordonsegmentet, där flera utvecklingsprojekt gick in i produktionsfas. Strategin för tillväxt bygger bland annat på möjligheten att växa tillsammans med sina kunder till nya geografiska marknader.

► Vilka förväntningar har du på förvärven av Treff och Grizzly Medical?

Det är två strategiska förvärv som passar väldigt väl in i Nolatokoncernen, både när det gäller geografi och teknologier. Treff arbetar med högttemperatur polymerer för produkter med extrema toleranskrav, samt är starka inom in-vitro diagnostik (IVD). Jag ser möjlighet att sprida den här teknologin till andra enheter inom koncernen. Genom Treff får vi också möjlighet att komma in på de tysktalande marknaderna i Europa. Grizzly Medical har en stark kompetens inom montage, både manuellt och semiautomatiskt, vilket lämpar sig för låg- och mellanvolymprodukter, samt vidareförädling och kvalitetssäkring av medicintekniska komponenter och system. De passar därmed perfekt in i vårt kunderbjudande.

► Vilka investeringar har ni gjort under året?

Det har främst handlat om investeringar i produktionskapacitet, inte minst i Sverige och Ungern, men även på marknader som

Kina, Storbritannien och USA. Dessutom sker en kontinuerlig satsning på produktutveckling vilket förstärker vår roll som strategisk utvecklingspartner till våra kunder.

► **Hur ser du på ert engagemang inom ansvarsfullt företagande?**

För oss är det ett naturligt inslag i vardagen, en kulturfråga och sätt att se på världen och människor. Det är centralt att minska miljöpåverkan och se till alla människors lika värden. Det är därför vi ständigt arbetar med frågor som allt från uppförandekod och införande av system för visselblåsare till energieffektivisering och andra åtgärder för att minska miljöbelastningen. Ett typ-exempel från 2016 var i samband med förvärvet av Grizzly Medical. De hade koluppvärmning av sin produktionsanläggning, vilket vi snabbt har bytt ut till ett mer miljövänligt alternativ.

► **Hur ser du på marknaden för 2017?**

Vi har fortfarande en relativt stark industrikonjunktur på många marknader i världen. Det gör att vi ser fortsatta möjligheter att stärka våra marknadspositioner genom att skapa mervärde för våra kunder.

► **Vad är innebörden av begreppet "Ett Nolato"?**

En helt central fråga för mig är begreppet "Ett Nolato". Våra affärsområden har många unika drag och vi har här en möjlighet att närma oss våra kunder med Nolatos totala erbjudande. Det handlar om både olika teknologier och produkter som exempelvis uppkopplade medicintekniska produkter.

Vi har tre starka affärsområden och det ska vi fortsätta att ha. Men vi vill uppmuntra synergier på kundsidan. Det kommer att bli en kulturfråga och vi kommer att lyfta fram goda exempel. I slutändan handlar det om ett tydligt ledarskap på alla nivåer i koncernen.

► **Vad kommer ni att fokusera på under nästa år?**

Andra frågor som är centrala för oss är fortsatta förvärv, gärna i Nordamerika men också kompletterande förvärv på teknologisidan för att kunna bredda vårt erbjudande till kunderna. Inom Telecom kommer vi att fortsätta arbeta med breddningen av erbjudandet till närliggande produkter med våra integrerade lösningar. Inom Medical ser vi möjligheter till fortsatt tillväxt genom att investera i nya projekt och kundrelationer. Och slutligen i Industrial kan vi fortsätta tillväxten på nya marknader och även genom förvärv.

► **Hur vill du konkretisera er vision?**

Att vara våra kunders första val av partner jobbar vi stenhårt med. Det innebär att vi ska vara lyhörda, flexibla och arbeta nära våra kunder samt sätta till de resurser som behövs för att göra våra kunder framgångsrika.

Torekov i mars 2017

Christer Wahlquist
Vd och koncernchef

"Under de senaste åren har vi arbetat hårt med att förverkliga förvärv. Det var därför speciellt glädjande att vi kunde presentera två strategiska förvärv under det tredje kvartalet – schweiziska Treff och polska Grizzly Medical."

"Resultatmässigt uppnådde vi vårt ekonomiska mål om minst 10 procents vinstmarginal."

"Inom Telecom kommer vi att fortsätta arbeta med breddningen av erbjudandet till närliggande produkter med våra integrerade lösningar."

Nolatos strategiska inriktning

Omvärld

Nolatos kunder påverkas bland annat av fyra grundläggande utmaningar.

11

[Läs mer på sidan](#)

Vision

Nolato ska vara kundens första val som samarbetspartner.

12

[Läs mer på sidan](#)

Etiskt
& hållbart

Långsiktiga
kundrelationer

Brett
kunderbjudande

Hög
kompetens

Hög
produktivitet

Lokal närvaro
globalt

Stabila
finanser

Mål

13

[Läs mer på sidan](#)

Nolato strävar efter att uppvisa en tillväxt som överstiger nivån i respektive marknadssegment.

>10%

EBITA-marginal

>75%

Kassagenerering

>35%

Soliditet

Strategi

För att nå sina tillväxtmål har Nolato utvecklat en strategi inom områdena: Repositionering, medarbetare, kunder, hållbar utveckling och strukturell tillväxt.

14

[Läs mer på sidan](#)

Värderingar

Våra värderingar har vuxit fram under lång tid och talar om vad vi står för.

14

[Läs mer på sidan](#)

Omvärldens krav och Nolatos position som högteknologisk partner

Omvärld

Nolatos kunder påverkas bland annat av fyra grundläggande utmaningar:

- › Att hantera den fortsatta globaliseringen
- › Att möta konsumenternas krav på ständig förnyelse
- › Att hantera ökad konkurrens
- › Att tillgodose de alltmer ökande kraven på ansvarsfullt företagande

För att möta dessa utmaningar fokuserar kunderna på sin kärnkompetens och lägger ut andra delar av verksamheten på underleverantörer och partnerföretag. Målen för denna *outsourcing* är att höja innovationsgraden, att snabbare kunna lansera nya produkter, att producera närmare slutmarknaden och att sänka produkternas kostnadsnivå.

Inriktning mot avancerad högteknologisk partner

För Nolato innebär denna utveckling stora möjligheter. Genom att komma in tidigare i kundernas utvecklingsprocess, arbeta med konstruktion och föreslå innovativa lösningar, förbättra produktiviteten genom exempelvis satsningen på *lean manufacturing*, och öka kvaliteten i alla led blir Nolato en mer avancerad partner till sina kunder. Denna utveckling gör att Nolato kan klättra i värdekedjan och stärka sin marknadsposition. Satsningen på att bli en partner till våra kunder är en viktig förklaring till de senaste årens ökade lönsamhet i koncernen.

Sammanfattningsvis har Nolato gått från att ha varit en komponenttillverkare på en lokal marknad till att idag vara en leverantör och högteknologisk partner av delsystem och sammansatta detaljer på en regional och ibland även en global marknad.

Tidigare fick Nolato en ritning från kunden för att tillverka exempelvis en

plastkomponent. Idag bidrar Nolato med innovation och konstruktion, vilket gör att kunden i slutändan får mer kostnadseffektiva produkter. Genom att leverera integrerade lösningar, antingen delsystem eller färdiga produkter, förenklar och kortar Nolato kundens logistikkedja. Det kan exempelvis vara utveckling och produktion av en insulinpenna som kunden sedan fyller med läkemedel, eller leverans av ett färdigt insugningsrör till Volvos nya motor där Nolato redan har gjort funktionstester. I framtiden bedöms denna utveckling fortsätta där Nolato kan bidra med innovativ konstruktion och integrerade lösningar åt sina kunder på en global marknad. Detta genererar ökat förädlingsvärde för Nolato.

Omvärld – globala trender gynnar Nolato

Macro	Våra kunder	Nolato
› Globalisering	› Fokusera på kärnverksamheten: Outsourcing	› Tidig medverkan/partnerskap
› Kortare produktlivscykel	› Time to market	› Multi-site erbjudande
› More for less	› Differentiering	› Projektledning
	› Konkurrenskraft	› Pre-engineering/simuleringar
› Ansvarsfullt företagande	› Hållbar utveckling	› Kortare ledtider
		› Innovation
		› Design
		› Produktivitet
		› Kvalitet
		› Hållbar utveckling

Nolato har flyttat sig från att vara en kontraktstillverkare till att bli en avancerad högteknologisk partner till våra kunder.

Vision

Nolato ska vara kundens första val som samarbetspartner.

Med första val menar vi att kunden först ska tänka på Nolato som det naturliga valet av partner och leverantör. Att vara kundens första val innebär att kunden uppskattar det vi levererar – kvalitet i alla led. Vi levererar det vi säger, produkterna når marknaden i tid och kunden kan lita på oss. Vi jobbar långsiktigt och har en ärlig relation till våra kunder. Vi anstränger oss alltid ännu mer och ställer oss ständigt frågan hur vi kan bli än bättre.

Våra medel – vägen till visionen

De viktigaste medlen för att nå vår vision är:

Etiskt & hållbart

Vi har en stark värdebas, som bygger på att en effektiv och lönsam affärsverksamhet måste vara etisk och hållbar. Därför är frågor som rör etik, socialt ansvar, miljö och arbetsmiljö naturliga och väl integrerade inslag i vår affärsverksamhet.

Långsiktiga kundrelationer

Vi strävar efter långsiktiga och nära samarbeten med våra kunder. Ju mer vi förstår av deras processer och behov, desto högre värde kan vi skapa för dem.

Brett kunderbjudande

Den generella trenden är att kunderna minskar antalet leverantörer och prioriterar de som har resurser och kompetens att vara med från koncept till leverans. Vi arbetar därför med ett brett kund-

erbjudande inom utveckling och produktion av produkter i polymera material. Kunderbjudandet omfattar allt från konceptutveckling, produktdesign och processoptimering till volymproduktion, vidareförädling, montering och logistik.

Hög kompetens

Då våra kunder ständigt utmanar oss med nya önskemål och tuffare krav, vässar vi vårt erbjudande genom kontinuerlig kompetenshöjning av våra medarbetare och löpande investeringar i spjutspets-teknologier. Vi samarbetar givetvis tvärs över bolags- och affärsområdesgränser för att skapa ett brett kunderbjudande.

Hög produktivitet

Vi koncentrerar oss på det som skapar värde för våra kunder och som de långsiktigt lägger vikt vid. Hög produktivitet och kontinuerligt kostnadsfokus är därför

viktiga delar av vår vardag. Ständiga förbättringar och *lean manufacturing* leder till bättre affärer både för oss och våra kunder genom effektiva processer, minskad kassation, kortare ledtider och nya lösningar.

Lokal närvaro globalt

Närheten till våra kunder är alltid viktig, både för oss och för dem. Inte bara logistiskt utan även för att skapa korta kontaktvägar och möjligheter till snabba beslut.

Stabila finanser

En stark finansiell ställning ger oss en stabil grund och innebär att våra kunder även i en lågkonjunktur kan känna trygghet i valet av Nolato som leverantör.

Mål

Tillväxtmål

Nolato strävar efter att uppvisa en tillväxt som överstiger nivån i respektive marknadssegment.

+ 11 procent

- ▶ Nolato Medicals omsättning 2016 var 11 procent högre jämfört med året dessförinnan, justerat för valuta och förvärv. Enligt bedömningar ligger den långsiktiga volymtillväxten för Nolato Medicals marknadssegment och applikationer på 4–5 procent. Tillväxten för denna marknad under 2016 bedöms som lägre.

– 30 procent

- ▶ Nolato Telecom minskade sin omsättning med 30 procent justerat för valuta, på grund av produktväxlingar inom mobilsegmentet hos kunderna. Under 2016 ökade antalet sålda *smartphones* i världen med 5 procent till 1,5 miljarder stycken, enligt analysföretaget Gartner.

+ 6 procent

- ▶ Nolato Industrial ökade sin omsättning med 6 procent justerat för valuta och förvärv, vilket med god marginal överträffar den generella industriproduktionen i Sverige, som enligt Statistiska centralbyrån minskade med cirka 1 procent under 2016.

Finansiella mål och utfall

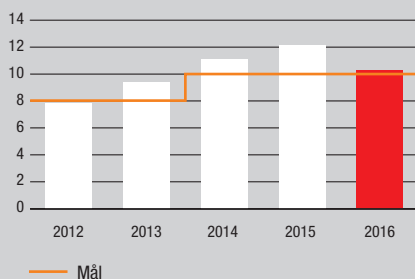
Nolatos finansiella mål innebär att koncernen styrs med avseende på en god intjäning, förmåga att generera kassaflöde och en sund finansiell risknivå. De finansiella målen speglar Nolatos strategiska inriktning med en balanserad koncernstruktur med tre affärsområden och framflyttade marknadspositioner samtidigt som det ger en finansiell handlingsfrihet vad avser nya förvärv och/eller god utdelningspotential till aktieägarna.

Utdelningspolicy

Styrelsen har för avsikt att varje år föreslå en utdelning som överstiger 50 procent av resultatet efter skatt, med beaktande av Nolatos långsiktiga utvecklingsmöjligheter, finansiella ställning och investeringsbehov.

Under 2016 beslöt Nolatos årsstämma om en utdelning som motsvarade 63 procent av resultatet efter skatt.

EBITA-marginal

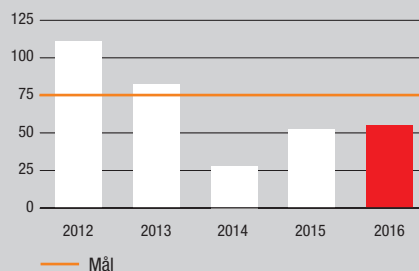

Målsättningen är att EBITA-marginalen över en konjunkturcykel ska överstiga 10 procent.

Utfallet för 2016 blev 10,3 procent (12,1). Föregående år var marginalen stark till följd av mycket höga volymer och fördelaktig produktmix inom Nolato Telecom. För Nolato Medical var marginalen ungefär oförändrad på en hög nivå, medan den sjönk något för Nolato Industrial på grund av tillfälligt högre kostnader vid uppstart av nya projekt samt påverkan av förvärvet.

Under de senaste fem åren har EBITA-marginalen i genomsnitt uppgått till 10,2 procent.

Kassagenerering

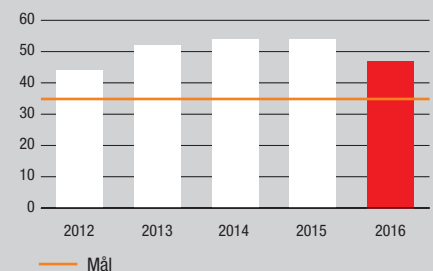

Målsättningen är att, över en konjunkturcykel, uppnå en kassagenerering som överstiger 75 procent av EBIT-resultatet, mätt som kvoten av kassaflödet efter investeringar och EBIT-resultatet. Kassaflödet efter investeringar är belastat med finansiella kostnader och skatt samt investeringar, men ej av förvärv eller avyttringar. Kassagenereringen är ett mål som bland annat anger möjligheterna att egenfinansiera förvärv och/eller utdelning till aktieägarna med internt genererade medel.

Utfallet för 2016 uppgick till 55 procent (52). Kassagenereringen påverkades negativt av att investeringarna översteg avskrivningarna samt rörelsekapitalbehov, båda påverkade av satsningar på tillväxt.

Under de senaste fem åren har kassagenereringen i genomsnitt uppgått till 66 procent.

Soliditet

Målsättningen är att soliditeten över en konjunkturcykel ska överstiga 35 procent. Utfallet i slutet av 2016 uppgick till 47 procent (54). Nolato har en fortsatt stark finansiell ställning, men soliditeten har minskat framförallt påverkad av förvärven under andra halvåret.

Under de senaste fem åren har soliditeten i genomsnitt uppgått till 50 procent.

Strategi

Övergripande strategi

Nolato har utvecklat följande övergripande strategi för att nå sina tillväxtmål:

► Positionering

Nolotokoncernen ska ha en långsiktig tillväxt och ge en stabil avkastning till sina aktieägare. Vi ska vara en avancerad högteknologisk partner för våra kunder, på en regional/global marknad.

► Medarbetare

Vi ska uppnå detta genom att säkerställa att våra medarbetare har hög kompetens, att investera i avancerad utvecklingsteknologi och genom att erbjuda global och konkurrenskraftig *lean manufacturing*. Med några få undantag (exempelvis EMC), utgår vi från en kundorienterad strategi istället för en segmentsorienterad strategi.

► Kunder

Fokus på stora kunder i segment med organisk tillväxt.

► Hållbar utveckling

Vi ska driva vår verksamhet på ett decentraliserat sätt enligt Nolatos uppförandekod som konkretiseras genom koncernövergripande mål inom miljö, socialt ansvar och affärsetik. Nolato ska ligga i framkant när det gäller arbetet med hållbar utveckling.

► Strukturell tillväxt

Vi ska fortsätta leta förvärv, främst inom polymera produkter och system som berör affärsområdena Medical och Industrial, och vi ska positionera vår verksamhet så att den kan dra nytta av möjligheterna inom *outsourcing*. De bolag som kan vara

aktuella ska i grunden ha samma kultur och tankesätt som Nolato samt tillföra intressanta kunder och geografisk eller kompetensmässig breddning. Viktigt är att de förvärvade bolagen inte är *turn-around-bolag* utan är operationellt och finansiellt stabila bolag. Vi kommer också att överväga selektiva förvärv inom området EMC. Under 2016 förvärvade Nolato polska Grizzly Medical och schweiziska Treff AG – det sistnämnda bolaget har verksamhet inom både Medical och Industrials områden.

Affärsområdenas tillväxtfokus

Nolato Medical har en global tillväxtstrategi med ambitionen att växa i Amerika, Europa och i Asien. Affärsområdet ser tillväxtpotentialer på en marknad med ökat behov av sjukvård och där kunderna lägger ut mer och mer produktion till kvalificerade leverantörer.

Nolato Telecom fokuserar alltmer på kunder i Europa och USA, även om Asien fortfarande är en viktig marknad. Inom Mobile Phones ser företaget främst tillväxtpotentialer inom den befintliga produktionskapaciteten, vilket minskar de ekonomiska riskerna. Inom EMC – elektromagnetisk kompatibilitet – ser Nolato Telecom möjligheter till fortsatt tillväxt inom telekomsegmentet genom nya applikationer för *internet of things* samt inom andra segment såsom fordon och medicinteknik. Även förvärv kan bli aktuella.

Nolato Industrial är framförallt en nordisk affär men också med verksamhet på utvalda marknader i Centraleuropa. Tillväxten ska ske på i huvudsak befintliga marknader och med möjlighet till kompletterande förvärv.

Värderingar

Nolatos grundbultar utgör företagets gemensamma värderingar. De har vuxit fram under lång tid och talar om vad vi står för. De är en viktig vägledning för våra medarbetare i det dagliga arbetet.

Affärsmässiga

- Vi arbetar affärsmässigt och strävar efter långsiktig lönsamhet
- Vi sätter kundernas behov och önskemål främst
- Vi kombinerar kunskap och erfarenhet med innovativt tänkande

Välorganiserade

- Vi bedriver vår verksamhet med ordning och reda
- Vi bygger vår verksamhet på en gemensam bas
- Vi fångar möjligheter och löser problem där de uppstår

Ansvarstagande

- Vi tar ansvar för hela vår verksamhet
- Vi bidrar aktivt till hållbar utveckling
- Vi agerar med integritet och öppenhet

Strategi och framtida fokus

Igår	Idag	Imorgon
► Kontraktstillverkare	► Leverantör/partner	► Partner
► Build to print (B-to-P)	► B-to-P/Design/Innovate	► Design/Innovativ
► Komponenter	► Delsystem	► Integrerade lösningar
► Lokal	► Regional/Global	► Globalt
Lägre förädlingsvärde	→	Högre förädlingsvärde

Nolatos affär

Vår affärsidé

Affärsidén är grunden i vår verksamhet och talar om hur vi kan lösa kundernas behov.

17

[Läs mer på sidan](#)

Vår affärsmodell

Bygger på att vi ska uppfylla våra kunders önskningar, vår vision och våra finansiella mål för att därmed skapa trygga arbetsplatser för våra medarbetare och bestående värde för våra ägare.

17

[Läs mer på sidan](#)

Konceptutveckling

Kundorienterade
lösningar

Konstruktion

Prototyper (3D)

Produktionsverktyg

Kvalitetssäkring

Våra tillverkningsteknologier

Nolato arbetar med flertalet tillverkningsteknologier, främst inom det polymera området, för utveckling av produkter inom områdena medicinteknik, telekom och industri.

18

[Läs mer på sidan](#)

Formsprutning

Formsprutblåsning

Doppformning

Extrudering

Stansning

Skärmning

Vidareförädling

Montering

Vårt värdeskapande – Ansvarsfullt företagande

Nolato samspelar med ett antal intressentgrupper som ställer olika krav och förväntningar inom bland annat hållbar utveckling.

20

[Läs mer på sidan](#)

INTRESSENTER

Kunder

Medarbetare

Leverantörer

Ägare

Samhälle

Nolatos affär

Nolato utvecklar och tillverkar produkter i polymera material som plast, silikon och TPE till kunder inom medicinteknik, läkemedel, telekom, fordon och andra utvalda industriella sektorer.

Det vi tillverkar kan vara allt från enskilda komponenter, som kunden själv monterar i sin egen produkt, till kompletta produkter, klara att levereras till kundens kund.

Vi utvecklar och tillverkar även egna produkter, till exempel läkemedelsförpackningar.

Från koncept till färdigutvecklad produkt

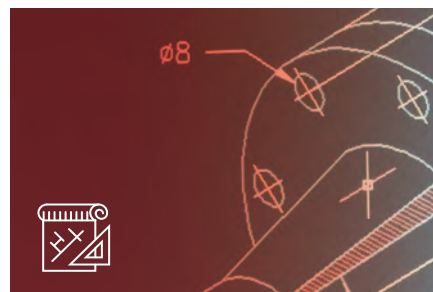
Konceptutveckling

Vi stöttar kunden redan på konceptstadiet och är bland annat med i diskussioner om vad som är möjligt och inte möjligt att producera.

Kundorienterade lösningar

Vi skapar tekniska lösningar som till exempel ger produkten unika haptiska och kosmetiska egenskaper, gör den vattentät, minskar vikten och/eller reducerar dess miljöpåverkan.

Konstruktion

Vi optimerar design och konstruktion för att kunna skapa en så effektiv produktionslösning som möjligt vad gäller funktion, kvalitet och ekonomi.

Vår affärsidé

Affärsidén är grunden i vår verksamhet och talar om hur vi kan lösa kundernas behov:

”Nolato är en högteknologisk utvecklare och tillverkare av polymera produkter och system till ledande kunder inom väl definierade marknadsområden.

Genom lång erfarenhet, gediget material- och processkunnande, tidig medverkan i kundernas projekt, kvalificerad projektstyrning och god kunskap om varje enskild kunds förutsättningar, är Nolato en effektiv och innovativ samarbetspartner.”

♦ Att vara en *högteknologisk utvecklare* är centralt för Nolato. Kunden kommer till oss med en idé och kanske en första skiss. Det handlar ofta om avancerade produkter som kunden ska lansera på sina marknader. Vi medverkar i detta tidiga utvecklingskede och bidrar till en funktionell och kostnadseffektiv produkt som är färdig att produceras.

♦ *Polymera produkter och system* är grunden för vår verksamhet. Den djupa kunskapen inom material som plast, silikon och TPE har funnits med sedan företaget grundades 1938. Det gedigna material- och processkunnandet gör oss unika på marknaden.

♦ *Erfarenheten, kompetensen, tidig medverkan i kundprojekt, kvalificerad projektstyrning och god kunskap om kunden och dennes marknad* – allt detta förenar de tre affärsområdena inom Nolato och ger kunden en trygghet i leveransen. Vår framgång baseras på djupa och långvariga kundrelationer. Vi utmanar kunden och strävar hela tiden att försöka göra arbetet lite bättre. Dessutom bedriver Nolato verksamheten med ansvarsfullt företagande – vi ser det som en självklarhet i en värld med miljöproblem och allt knappare resurser.

Vår affärsmodell

Affärsmodellen bygger på att vi ska uppfylla vår vision och våra finansiella mål för att därmed skapa trygga arbetsplatser för våra medarbetare och bestående värde för våra ägare.

Baserat på lång erfarenhet och bred kompetens har vi ett nära, långsiktigt och innovativt samarbete med våra kunder. Genom väl utvecklad och ledande teknologi, brett utvecklings- och designkunnande, kvalificerad projektledning samt högeffektiv produktion skapar vi mervärde såväl för kunderna som för våra ägare.

Vår verksamhet bygger på våra tre Grundbultar, som säger att vi ska vara affärsmässiga, välorganiserade och ansvarstagande.

Vår intäktsmodell

En typ av affär för Nolato är utvecklingsarbete tillsammans med våra kunder. Här får vi möjlighet att använda vårt kunnande och vår kompetens för att bidra till att våra kunder får en så konkurrenskraftig produkt som möjligt. Intäkterna från utvecklingsfasen kommer dels från den tid som våra ingenjörer lägger ned på utvecklingsarbete, dels från framtagning av exempelvis verktyg för kommande produktion. Ett utvecklingsuppdrag innebär inte nödvändigtvis att Nolato får uppdraget att i ett nästa steg tillverka produkten, men det positionerar oss väl att få produktionsuppdraget och då utföra detta på ett effektivt sätt. Kombinationen av kvalificerat utvecklingsarbete och högeffektiv produktion är en viktig del av det värde som vi tillför våra kunder.

Vid sidan av utvecklingsuppdrag är merparten av vår affär själva produktionen av en produkt som är tillverkad efter en beställning av kunden. Vi levererar produkten enligt kundens specifikation och önskemål. Efter leverans fakturerar Nolato kunden. Vi producerar inte på lager och verksamheten bygger på korta produktions- och genomloppstider. Det innebär att Nolato inte tar några väsentliga risker för lagerhållning och inkurans.

Prototyper (3D)

Vi visualiserar den utvecklade produkten genom att ta fram prototyper och materialprover.

Produktionsverktyg

Vi specificerar och tillverkar eller köper in formverktyg och tillhörande produktionsutrustning.

Kvalitetssäkring

Vi säkerställer kontinuerligt rätt kvalitet genom automatiska vision-system, professionella operatörer och välfungerande system för ständiga förbättringar.

Våra tillverkningsteknologier

Formsprutning

Teknologi för att tillverka komponenter i plast, silikon, TPE och keramer med krav på exakta mått och hög kvalitet.

Vår vanligaste produktionsteknologi.

Formsprutblåsning

Teknologi för att tillverka behållare och flaskor i plast.

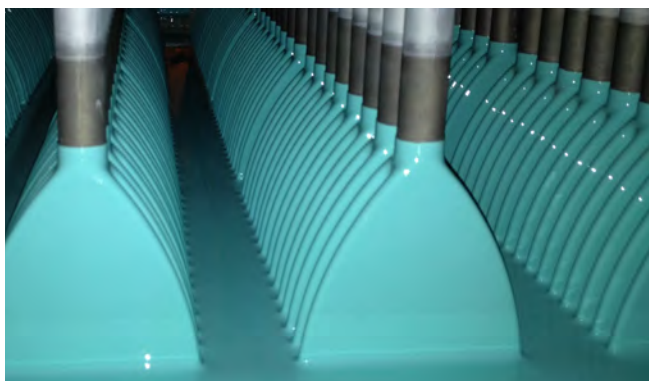
Vi använder den för att producera läkemedelsförpackningar.

Doppformning

Teknologi för att tillverka flexibla, lufttäta produkter i latexgummi.

Vi använder den för att producera kateterballonger, andningsblåsor m.m.

Extrudering

Teknologi för att tillverka slang och andra strängformade produkter.

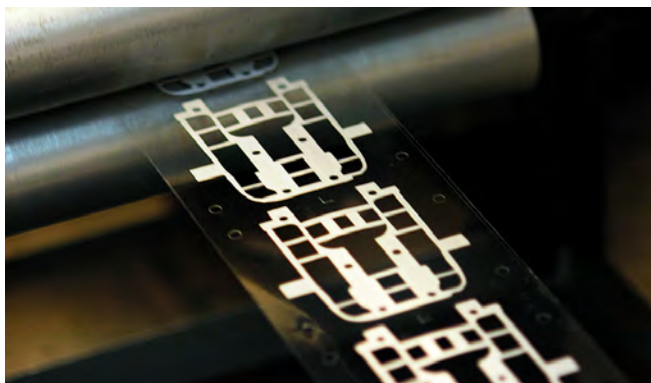
Vi använder den för att producera kirurgiinstrument och katetrar samt EMC-packningar m.m.

Stansning

Teknologi för att tillverka platta produkter i ett eller flera material samt sammanfoga detaljer och elektronik på ett effektivt sätt.

Vi använder den för att producera adhesiv, packningar, tätningar och kosmetiska detaljer för kunder inom telekom-, fordon-, medicinteknik- och elektronikindustrin.

Skärmning

Metoder och material som utvecklats för att uppnå elektromagnetisk kompatibilitet, d.v.s där elektromagnetisk strålning från elektronikkomponenter inte stör varandra. Exempel på produkter hos kunderna som använder skärmning är radiobasstationer.

Vidareförädling

Vi ger komponenterna önskad finish genom till exempel lackering, dekorering eller metallisering av detaljer på mobiltelefoner, medicintekniska hjälpmedel m.m.

Montering

Montering av komponenter som skapar en komplett produkt eller ett delsystem. Kan ske helautomatiskt, semiautomatiskt eller manuellt. Automatmontering görs framförallt av medicintekniska hjälpmedel, t.ex. autoinjektorer som monteras helautomatiskt i höga volymer.

Värde för intressenterna

Nolato samspelar med ett antal intressentgrupper som presenterar krav och förväntningar inom bland annat hållbar utveckling. Uppfattningen om vilka intressenter som är betydelsefulla – och vad de anser som väsentligt – baseras på erfarenheter och mångåriga affärsmässiga relationer, men också av händelser som varit aktuella under verksamhetsåret.

Dialogen med intressenterna genomförs på olika sätt och omfattar bland annat utvecklingssamtal med medarbetare, kundnöjdhetsmätningar, analytikermöten och samarbeten med leverantörer och entreprenörer.

INTRESSENT	NYCKELFRÅGOR, KRAV OCH FÖRVÄNTNINGAR	SKAPAT VÄRDE
 Kunder	Alla Nolatos bolag berörs av kundkrav inom hållbar utveckling. Kraven omfattar exempelvis miljöledningssystem, förbjudna kemiska ämnen, miljövarudeklarationer, produktmärkning, uppförandekod, samt att specifik lagstiftning ska uppfyllas.	Under 2016 genomförde kunderna uppföljningar vid många av koncernens bolag. Utfallet blev positivt och resultaten används för att vidareutveckla hållbarhetsarbetet och stärka relationerna med kunderna. Verksamheterna i Kina och Malaysia är certifierade som Sony Green Partner.
 Medarbetare	Hälsa, säkerhet, löner, förmåner, sociala förhållanden, trivsel och utvecklingsmöjligheter.	Vi genomförde medarbetarsamtal och erbjöd utbildning, kompetensutveckling och friskvård. Förebyggande arbetsmiljöåtgärder gavs hög prioritet och olycksfallsfrekvensen var fortsatt låg. Employee Care Program utvecklades vidare i Kina. Under året betalade Nolato 1 283 miljoner kr i löner till medarbetarna.
 Leverantörer	Nolato strävar efter att ha långsiktiga och öppna relationer med leverantörerna. Syftet är att säkerställa rätt kvalitet, finansiell stabilitet och hållbar utveckling för båda parter. Leverantörerna förväntar sig konsekventa och tydliga krav.	Leverantörerna informerades om Nolatos uppförandekod och vi förväntar oss att de delar koncernens värderingar. Vi utvärderade leverantörernas hållbarhetsarbete och genomförde cirka 175 enkäter och revisioner. Leverantörerna uppfyllde på ett acceptabelt sätt koncernens krav. Under 2016 betalade Nolato 2 767 miljoner kr till sina leverantörer.
 Ägare	Minska risker, skapa affärsmöjligheter samt uppvisa ett trovärdigt och framåtriktat hållbarhetsarbete.	Integrationen av hållbar utveckling i strategier och vardagsarbetet skapade värde för ägarna. Med hjälp av hållbarhetsredovisningen gavs aktieägare och potentiella investera möjlighet att utvärdera koncernens hållbarhetsarbete. Nolatos aktiekurs steg med två procent under 2016.
 Samhälle	Samhällsengagemang är en viktig del av Nolatos Själv och något som förväntas i de lokalsamhällen där koncernen är verksam. Som ett globalt företag förväntas koncernen genomföra åtgärder som bidrar till nationella och globala mål för hållbar utveckling.	Samhällsengagemanget skapade förtroende och intresse för Nolato. Kontakterna med skolor och universitet bidrog till att attrahera framtida medarbetare. Skolprojektet Building Hope Together i Kina utvecklades vidare. Genom anslutningen till Global Compact bidrog Nolato till de Globala Målen. Under 2016 betalade Nolato 119 miljoner kr i skatter.

Möjliga risker i verksamheten

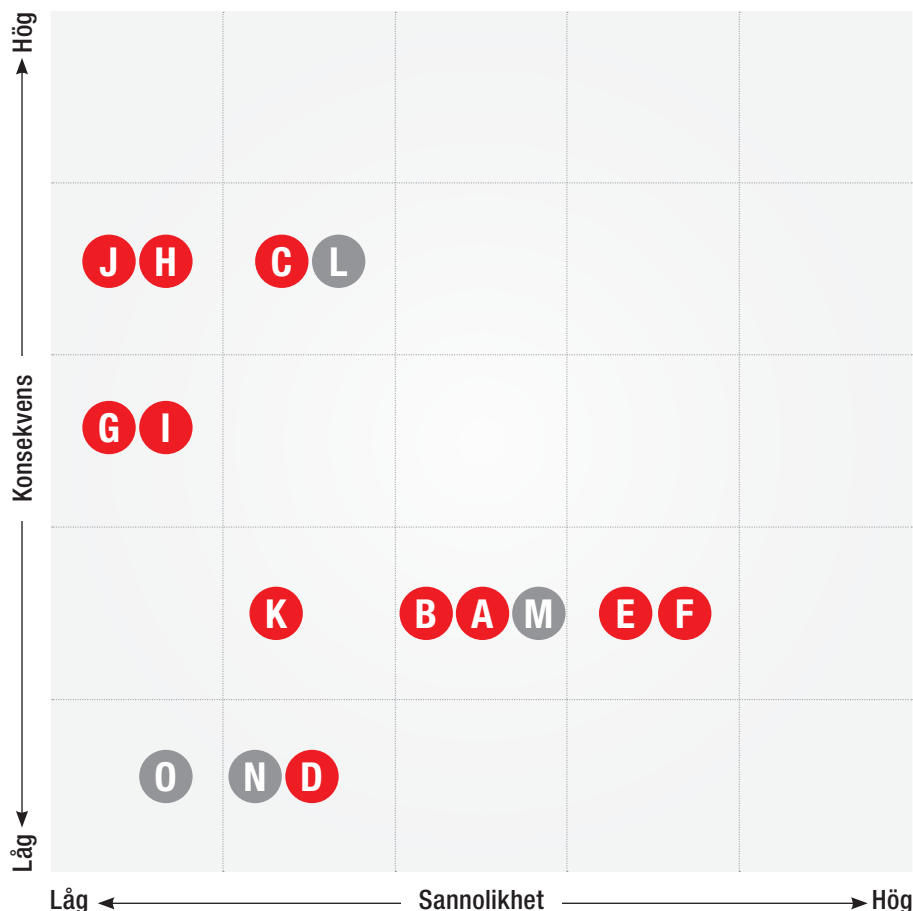
Som ett viktigt inslag i Nolatos strategiska planering ingår att identifiera möjliga risker i verksamheten, bedöma deras sannolikhet och eventuella konsekvenser samt att minimera den negativa effekt dessa risker skulle kunna få för koncernen. De finansiella riskerna hanteras i enlighet med en av styrelsen årligen fastställd finansiell policy.

Diagrammet nedan visar vår bedömning av hur sannolikt det är att en risk inträffar och – om den skulle göra det – vilken påverkan den i så fall skulle bedömas få på Nolatos verksamhet och resultat.

Bokstavsmarkeringarna i diagrammet hänvisar till den genomgång av risker, risk-exponering och riskhantering, som finns i förvaltningsberättelsen på sidorna 56–57.

Målsättningen med Nolatos riskhantering

- Att hantera riskerna i koncernens verksamhet samtidigt som möjligheterna till goda affärer stärks.
- Att skapa hög riskmedvetenhet i hela organisationen, från operativa funktioner på bolagsnivå till koncernledning och styrelse.
- Att stötta Nolatos styrelse och koncernledning i riskbedömningar.
- Att genom ett öppet och tillförlitligt flöde av information skapa en grund för kontinuerlig värdering av risker och möjligheter.
- Att bidra till ständiga förbättringar på alla nivåer genom kontinuerlig värdering och övervakning av risker.

Förförv av schweiziska Treff – bidrar med stark kundbas och geografisk expansion

I oktober 2016 förförvade Nolato det schweiziska bolaget Treff AG. Treff är inriktat på högteknologisk utveckling och produktion av plastprodukter för kunder inom medicin-teknik och industri. Bolaget omsätter drygt 450 MSEK. Treff bidrar med god lönsamhet, en starkt kundbas och geografisk expansion inom såväl Nolato Medical som Nolato Industrial.

– Förförv är en viktig del av vår tillväxt-strategi och vi arbetar kontinuerligt för att skapa aktieägarvärde genom att finna kompletterande kvalitetsbolag, som har goda marknadspositioner samt en hög teknisk nivå, säger Christer Wahlquist, koncern-chef för Nolato.

Treff ligger i Degersheim, St Gallen, i nordöstra Schweiz och har cirka 190 med-arbetare. Bolaget tillverkar bland annat förbrukningsmaterial för diagnostik inom sjuk- och egenvård (in-vitro-diagnostics, IVD) samt tekniskt avancerade precisions-komponenter till olika industrisegment.

– Det är ett mycket fint bolag med bra ledning och organisation. Det är välinvesterat, med hög tekniknivå och stark kompetens inom högvolym, montage och avancerad automatisering, säger Johan Arvidsson, chef för affärsområde Nolato Industrial.

Treff grundades 1946 och var familjeägt. Det passar väl in i Nolato-kulturen och ledningen kommer att vara kvar i bolaget.

– Genom förförvet får vi egen närvaro i den tysktalande delen av Europa. Det öppnar dörren till ett stort antal nya och internationellt ledande kunder, inte minst inom medicinteknik, varav flera redan idag är befintliga kunder till Treff, säger Christer Wahlquist.

Förförvet konsoliderades från och med oktober 2016 i Nolato. Omkring två tredjedelar av Treffs verksamhet redovisas inom Nolato Industrial och en tredjedel inom Nolato Medical. Treff kommer att gå under benämningen Nolato Treff inom Nolatokoncernen.

Förförvet har finansierats genom utnyttjande av befintliga kreditavtal.

”Genom förförvet får vi egen närvaro i den tysktalande delen av Europa. Det öppnar dörren till ett stort antal nya och internationellt ledande kunder, inte minst inom medicinteknik.”

Strategiskt viktigt förvärv i Polen

Vid sidan av förvärvet av schweiziska Treff AG förvärvade Nolato under 2016 också ett mindre polskt bolag – Grizzly Medical med en årsomsättning på cirka 25 MSEK. Grizzly Medical arbetar med montage, vidareförädling och kvalitetssäkring av medicintekniska komponenter. Bolaget är sedan länge underleverantör till Nolato Medical och är ett strategiskt viktigt förvärv för Nolato.

Den polska verksamheten ligger i Stargard i nordvästra Polen, cirka 2 timmars bilfärd från Berlin.

Företaget, som grundades 1996, har cirka 90 medarbetare och har utfört manuell och semimanuell bearbetning åt Nolato Medical i nästan 20 år.

– Det är ett mindre, men strategiskt viktigt förvärv, som stärker vår kapacitet inom lågvolymproduktion i renrum med bland annat montage och vidareförädling, säger Johan Iveberg, chef för Nolato Medical och fortsätter:

– Vi ser en ökande efterfrågan på komplexa produkter och system som kräver manuell eller halvautomatisk bearbetning.

Stargards fabrik ligger logistiskt bra till för Nolatos svenska verksamheter, bara några mil bort från färjorna mellan Ystad och Polen. Genom förvärvet får Nolato möjlighet att bli mer konkurrenskraftiga på korta serier med högt förädlingsvärde. Grizzly Medical kommer att gå under namnet Nolato Stargard inom Nolatokoncernen.

”Vi ser en ökande efterfrågan på komplexa produkter och system som kräver manuell eller halvautomatisk bearbetning.”

Tre affärsområden som balanserar varandra

Nolato Medical

Nolato Telecom

Nolato Industrial

Nolatos tre affärsområden bygger sin verksamhet på gemensamma värderingar och likartade teknologier samtidigt som de har sina egna förutsättningar och särdrag.

Nolatos affärer skapas inom tre kundnära affärsområden: Nolato Medical, Nolato Telecom och Nolato Industrial. Även om alla tre affärsområden bygger på gemensamma värderingar och teknologier skapar de egna, optimala förutsättningar för framgång på sin respektive marknad.

Indelningen i affärsområden skapar också goda förutsättningar för en långtgående decentralisering av vår verksamhet. Detta lägger en god grund för engagemang och motivation hos våra medarbetare, samtidigt som det blir möjligt att fatta de operativa besluten nära kunderna.

Våra tre affärsområden samarbetar ofta sinsemellan för att skapa ytterligare kundnytta. Så kan till exempel både Nolato Medical och Nolato Industrial erbjuda

sina kunder integrering av elektronik och avancerade dekoreringslösningar, baserat på den kompetens som Nolato Telecom har genom sitt mångåriga samarbete med mobiltelefonkunder.

Och när Nolato Industrial hos sina kunder ser behov av produktion i Kina, kan detta förverkligas med lågt risktagande genom att etableringen sker inom ramen för vår redan befintliga verksamhet i Beijing. På samma sätt kunde Nolato Medical för några år sedan starta produktion i Kina utan större investeringar.

Vi lägger stor vikt vid det som håller ihop koncernen och skapar den helhet som är större än delarna: Ansvarsfullt företagande, bred teknisk kompetens, materialkunnande och likartad produktionsteknik.

Olikheterna skapar god balans

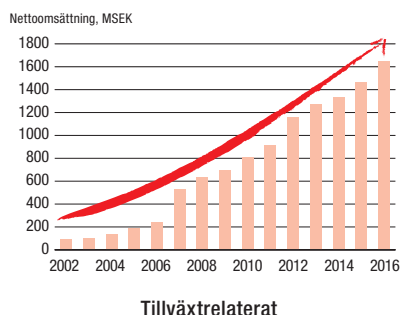
Genom att affärsområdena påverkas olika av konjunktursvängningar, händelser i omvärlden och marknadsmönster skapas en god balans och stabilitet i koncernen.

Medan Nolato Medical verkar på en marknad med långa produktlivscyklar och lågt konjunkturb beroende, är Nolato Telecom motsatsen, med korta produktivslängder och hög projektvolatilitet. Och mittemellan dessa finns Nolato Industrial.

Diagrammen nedan visar tydligt de olika grunddragen i form av utvecklingen för respektive affärsområdes omsättning.

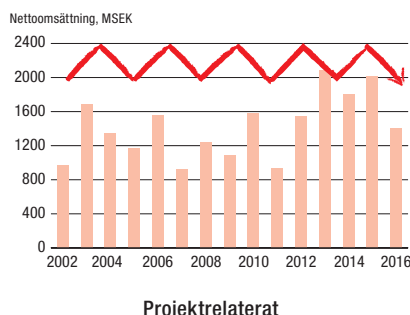
Nolato Medical 2002 – 2016

Från lokal till global

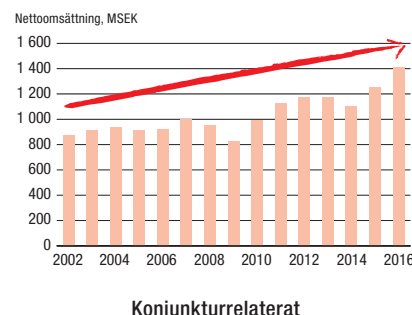
Nolato Telecom 2002 – 2016

Anpassning och flexibilitet

Nolato Industrial 2002 – 2016

Innovativ teknologi och produktivitet

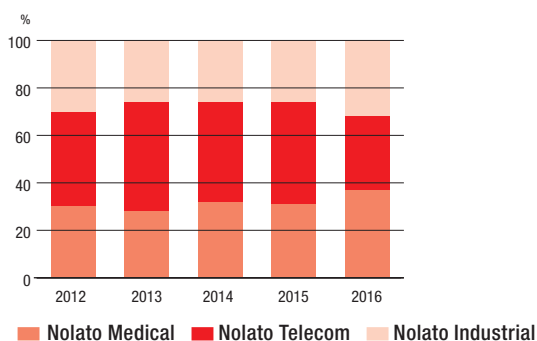
Lika men olika

	Nolato Medical	Nolato Telecom	Nolato Industrial
Produkt	Komponenter System Förbrukningsartiklar	Komponenter System Tekniklösningar Nischteknologier	Komponenter System Standardprodukter
Produktlivscykel	Lång	Kort / Projektrelaterad	Medel / Lång
Antal kunder	Medel	Få	Många
Framgångsfaktorer	Medicinsk förståelse Robust kvalitet Brett teknikerbjudande Global produktion Utvecklingskompetens	Kreativt utvecklingsarbete Spjutspetsteknologier Kvalificerad projektledning Snabba produktionsstarter Hög produktivitet	Teknologi Projektledning Produktivitet
Marknad	Kontinental / Global	Global	Nationell / Kontinental
Marknadstillväxt	↗	↗	→
Drivkrafter	Livskvalitet Välfärdssjukdomar Ökad egenvård	Teknologiutveckling Ökad kommunikation Projekt	Industriproduktion Kostnadseffektivitet Innovation

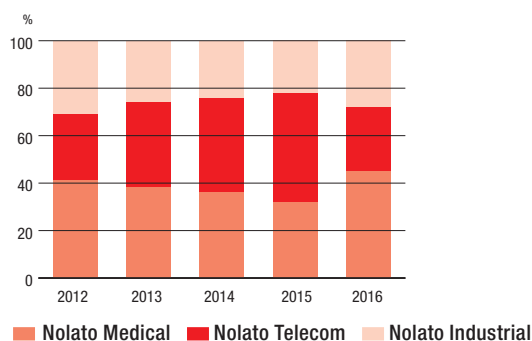
Affärsområdenas strategiska inriktning

Nolato Medical – Tillväxtmarknad – Strukturförändringar – Fortsatt internationalisering	→	♦ Organisk tillväxt ♦ Partnerskap – ökad andel systemprojekt ♦ Global expansion och förvärv
Nolato Telecom – Tillväxtmarknad i snabb förändring – Projektrelaterad/volatil – Stark prispress	→	♦ Organisk tillväxt ♦ Breddat kunderbjudande ♦ Teknologi och projektledning ♦ Satsning på EMC
Nolato Industrial – Följer industrikonjunkturen – Fragmenterad marknad – Polymera material vinner terräng	→	♦ Marknadsandel ♦ Produktivitet ♦ Kassaflöde ♦ Selektiv geografisk expansion

Affärsområdenas andel av nettoomsättningen

Affärsområdenas andel av rörelseresultatet (EBITA)

Nolato Medical

Fortsatt tillväxt och stärkta marknadspositioner

Affärsområdeschef:
Johan Iveberg
Anställd sedan 2010
AO-chef sedan 2016

Nyckeltal:	2016	2015
Omsättning MSEK	1 645	1 464
Rörelseresultat (EBITA) MSEK	216	191
EBITA-marginal %	13,1	13,0
Medelantal anställda	1 157	1 053

Marknadskarakteristik:

Stora, globala företag inom medicinteknik och läkemedel. Långsiktigt utvecklingsarbete, höga myndighetskrav, höga krav på kvalitet, säkerhet och spårbarhet.

Marknadstrender:

Minskade ledder och ökad outsourcing av utveckling och produktion. Reducering av antalet leverantörer. Ökad globalisering av projekten.

Kunderbjudande:

Utveckling och tillverkning av komplexa produkt-system och komponenter inom medicinteknik, samt avancerade förpackningslösningar för läkemedel och kosttillskott.

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Storbritannien, Ungern, Schweiz, Polen, USA och Kina. Försäljningskontor i Danmark, Tyskland, Frankrike och Tjeckien.

Framgångsfaktorer:

Medicinsk förståelse, bred teknologisk bas, utvecklingskompetens av robusta produktlösningar, global produktion och robust kvalitet.

Exempel på kunder:

Abbot, Becton Dickinson, Boston Scientific, Coloplast, Hamilton, Medtronic, Novo Nordisk, Pfizer, Roche, Sanofi, Takeda.

Exempel på konkurrenter:

Bespak/Consort, Carclo, Gerresheimer, Namera, Phillips-Medisize, West Pharmaceuticals.

Volatilitet:

Låg. Stadig marknadstillväxt.
Långsiktig tillväxtpotential.

Produktivscykkel:

Lång.

Utveckling 2016

- Omsättningen ökade med 12 procent till 1.645 MSEK (1.464). Justerat för valuta och förvärv var ökningen 11 procent.
- Rörelseresultatet (EBITA) ökade till 216 MSEK (191) och EBITA-marginalen uppgick till 13,1 procent (13,0).
- Förvärvet av schweiziska Treff AG har konsoliderats fr.o.m. 3 oktober.

Nolato Medical är ett snabbt växande affärsområde som utvecklar och tillverkar medicintekniska produkter till kunder inom medicinteknik och läkemedel. Under 2016 präglades marknaden av hög aktivitet och Nolato uppvisade en god projektbe-läggning. Genom många nya order stärkte affärsområdet sina marknadspositioner. Volymerna ökade inom båda affärssektorerna Medical Devices och Pharma Packaging och flertalet kundsegment hade en god tillväxt.

Verksamhetens inriktning

Verksamheten i Nolato Medical är indelad i två affärssektorer:

- Medical Devices: Utveckling och tillverkning av komplexa produktsystem och komponenter med bas i avancerad polymerteknologi och automation.
- Pharma Packaging: Utveckling och tillverkning av avancerade förpackningslösningar för läkemedel och kosttillskott.

Händelser under året

- Affärsområdet visade upp en stark tillväxt inom båda sektorerna och inom flertalet kundsegment genom god volymtillväxt och upprampning av nya produkter. Affärsområdet vann ett flertal nya projekt som kommer att gå i produktion under de kommande åren. Nolato Medical förstärkte sina marknadspositioner och märkte en tydlig uppgång i antalet förfrågningar från kunder.
- Nolato tecknade avtal om att förvärva polska Grizzly Medical, som verkar inom montage, vidareförädling och kva-

litetssäkring av medicintekniska komponenter och system. Bolaget, som har en årsomsättning om cirka 25 MSEK är sedan nittioalet underleverantör och partner till Nolato Medical. Förvärvet är strategiskt viktigt då det stärker Nolatos kapacitet inom segmentet lågvolymproduktion i renrumsmiljö med bland annat montage och vidareförädling, vilket ger Nolato Medical ett än mer komplett kunderbjudande.

- Nolato tecknade avtal om förvärv av schweiziska Treff AG. Bolaget, som omsätter drygt 450 MSEK med god lönsamhet, ger en starkt kundbas och geografisk expansion inom såväl Nolato Medical som Nolato Industrial. Genom förvärvet får Nolato egen närvaro i den tysktalande delen av Europa. Det öppnar dörren till ett stort antal nya och internationellt ledande kunder, inte minst inom medicinteknik.

Nolato Medicals marknad

Marknaden för medicintekniska produkter bedöms ha en långsiktig global tillväxt i volym på cirka 4–5 procent. Det finns ett flertal drivkrafter bakom utvecklingen av den medicintekniska marknaden. Jordens befolkningstillväxt och en stigande medelålder leder till ökat behov av sjukvård. Det finns också en trend mot att öka egenvården i hemmet för att minska samhällets totala sjukvårdskostnader. Sjukhusen får då mer en roll som diagnostikcentra samtidigt som egenvården genererar ett ökat behov av medicinteknisk utrustning. För Nolato Medical ger detta möjlighet att leverera produkter både för diagnostik på sjukhusen och för vården i hemmet. I det

senare fallet drivs utvecklingen av att göra de medicintekniska hjälpmedlen mer användarvänliga för patienterna. Även utveckling av nya läkemedel, exempelvis högviskosa mediciner som behöver andra typer av medicintekniska hjälpmedel, är positivt för Nolatos utveckling.

Marknaden kännetecknas av för Nolato Medical tre viktiga förändringstrender:

- ♦ Läkemedels- och medicinteknikföretagen fokuserar mer på sin kärnkompetens, vilket leder till en ökad *outsourcing* av såväl utveckling som produktion.
- ♦ Fokusering på ett färre antal leverantörer som kan erbjuda komplett service från produktutveckling till globala leveranser.
- ♦ Minskade ledtider i utvecklingsfasen, vilket är en förutsättning för att klara omställningen till nya och kostnadseffektiva produkter.

Dessa förändringar leder till att mindre leverantörer, med begränsat erbjudande och smal geografisk närvaro, slås ut eller köps upp. Samtidigt får de större och mer globalt orienterade leverantörerna möjlighet att flytta fram sina positioner. Under 2016 fortsatte konsolideringen i branschen – bland annat köptes Phillips-Medisize av Molex LCC och på kundsidan förvärvade Abbott Laboratories St. Jude Medical.

Nolato Medicals marknadsposition

Under den senaste 10-årsperioden har affärssektorn Medical Devices drivit en medveten strategi att gå från en lokal komponenttillverkare till en komplett leverantör med globala resurser som kan stötta kunderna från utveckling av koncept till leverans av färdig produkt. Nolato Medical kan erbjuda kunderna en bred teknologibas, avancerat stöd i utvecklingsprocessen och 12 produktionsenheter i Europa, Asien och Nordamerika.

Medical Devices arbetar med konceptet *Better together* där man tar ett helhetsansvar för utvecklingsprojektet. Det är ett trepartsförhållande med kunden, designbyrå och Nolato i ett nära samarbete mellan parterna. En viktig del av utvecklingsarbetet

är *Design for Manufacturing* och *Design for Assembly* (DFM och DFA) där Nolato hjälper kunderna att göra deras produkter producerbara med högsta kvalitet och till rätt kostnad. Konceptet är framgångsrikt och bidrog till att Nolato fick flera nya kunder under 2016, både medicintekniska bolag och läkemedelsföretag.

Inom Pharma Packaging har Nolato en ledande position i Skandinavien och Storbritannien, med betydande export även utanför dessa regioner. Nolato Medical är en av få leverantörer som fokuserar på förpackningssystem till enbart läkemedel- och kosttillskottsmarknaden. Denna fokusering ger ett starkare erbjudande till kunderna genom en djupare förståelse för den regulatoriska hanteringen och de kvalitetskrav som gäller på dessa marknader, inte bara för en enskild komponent utan för förpackningen i sin helhet. Under 2016 visade affärssektorn en god tillväxt, speciellt genom att tidigare utvecklingsprojekt gick över i produktionsfas.

Under de senaste åren har Nolato Medical tagit marknadsandelar både inom kundspecifika lösningar och plattformslösningar (standardlösningar). För de kundspecifika lösningarna tar Nolato Medical fram en ny specifik produkt som är skräddarsydd efter kundens behov. Nolato Medical stödjer kunden genom hela processen, från idé, koncept och design till validering, kvalitetskontroll och fullskalig produktion. Inom plattformslösningarna står Nolato Medical för egen produktutveckling, design och utveckling av produktionsverktyg. Exempel är förpackningar till läkemedel, kateterballonger, andningsblåsor, laboratorieprodukter och riskavfallsbehållare där kunderna väljer utifrån ett befintligt sortiment hos Nolato.

Nolato Medicals strategiska inriktning

Nolato Medicals vision är att vara den erkänt bästa utvecklings- och produktionspartnern av polymera material till företag inom medicinteknik och läkemedel.

Nolato Medical ska vara speciellt starka på produktutveckling och produktion på global basis. Det innebär att kunna växa med kunderna och erbjuda dem produktion på de större internationella marknaderna Europa, Amerika och i Asien. Nolato

Exempel på produkter

Medicintekniska produkter

Exempel på terapiområden och produkter: Astma (inhalatorer, backventiler), diabetes (insulinpennor, infusionsset), hörselhjälpmedel (tätningar, öronsnäckor), hjärtrytmbehandling (tätningar till pacemakers, hjärtförankrare), dialys (tätningar, kopplingar), urologi (urinkatetrar, uridomer), kirurgi (kateterballonger, kompletta blodreningsutrustningar), diagnostik (allergitester, graviditetstester).

Läkemedelsförpackningar

Standard eller kundunika primära plastförpackningar, som uppfyller kraven från läkemedels- och hälsokostindustrin.

Medical arbetar både genom egen försäljning och distributörer för att stärka sin marknadsposition.

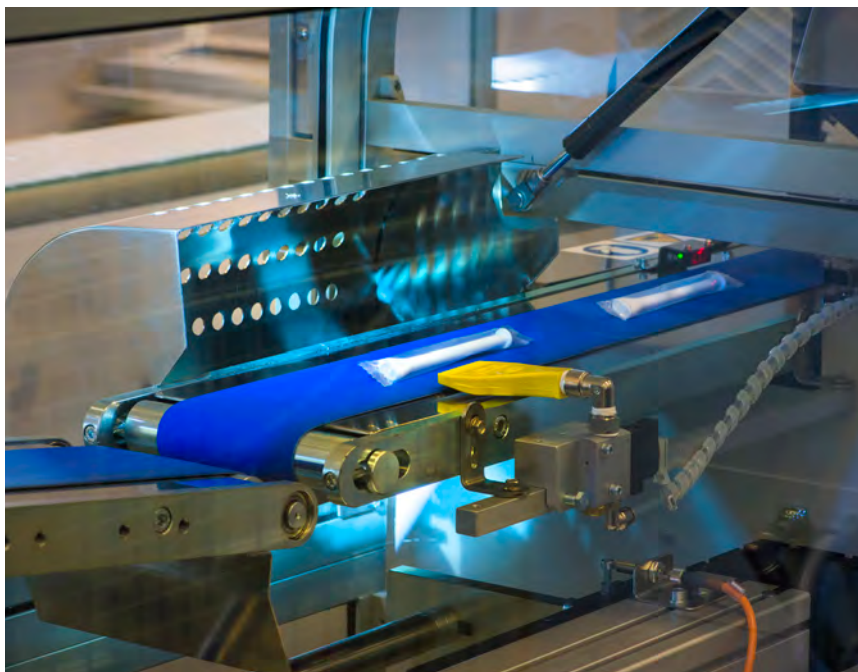
Nolato Medicals särdrag

Verksamheten inom Nolato Medical har sin bas, precis som resten av koncernen, inom: Ansvarsfullt företagande, hög kvalitet och teknisk kompetens, avancerad produktionsteknik samt ett omfattande kundnätverk. Det som skiljer är framförallt Nolato Medicals djupa insikt i de specifika förhållanden som styr kundernas behov inom den medicintekniska sektorn. God förståelse för komplicerade medicintekniska applikationer, omfattande kvalitets- och dokumentationskrav samt riskanalyser är avgörande faktorer för framgång på marknaden. Tillverkningen sker i huvudsak i renrum och med mycket höga krav på kvalitet, säkerhet och spårbarhet.

Nolato Medicals fortsatta utveckling

Under 2017 förväntar sig Nolato Medical fortsatt hög aktivitet på marknaden. Affärsområdets mål är att fortsätta ta marknadsandelar inom både Medical Device och Pharma Packaging. Nolato Medical kommer att fokusera på att öka kapaciteten i flera av sina produktionsanläggningar för att kunna möta kundernas efterfrågan. Det gäller bland andra fabriken i Hörby som kommer att byggas ut och på sikt kommer även ytterligare medarbetare att anställas. Även investeringar och utbyggnad av anläggningen i Kina kommer att ske, tillsammans med kapacitetsinvesteringar i produktionsutrustning i de flesta övriga enheterna.

Kundcase

Helhetsgrepp för bättre konstruktion och produktion av vaginalapplikator

Nolato Medical i Hörby fick 2016 i uppdrag av ett stort internationellt läkemedelsföretag att ta över produktionen av en vaginalapplikator för självadministration av vaginaltabletter. Nolato Medical tog ett helhetsgrepp och konstruerade om produkten och tog fram en optimerad produktionslösning fram till färdigförpackad produkt. Kunden hade inget behov av att ha ensamrätt till produkten och idag erbjuder Nolato Medical den nygamla applikatorn även till andra läkemedelsföretag.

När Nolato Medical fick uppdraget var det inte optimalt ur logistisk synvinkel för kunden att ha tillverkningen i USA. Dessutom fanns det utrymme för utveckling av konstruktionen för att förenkla produktionen och säkerställa kvaliteten.

Nolato Medical konstruerade om produkten och förbättrade produktionslösningen. Vaginalapplikatorn tillverkas nu i en helautomatisk, kontinuerlig process, som omfattar tvåkomponents formsprutning, applicering av dekor och montering av detaljerna. Processen omfattar även förpackning individuellt och i bunt.

Kunden fick ett visst försprång i användandet av den utvecklade applikatorn men Nolato Medical erbjuder den även till andra läkemedelsföretag – bland annat kan man förse produkten med individuell märkning, logotyp och dekor.

Strategisk inriktning

- ♦ Organisk tillväxt
- ♦ Partnerskap
 - ökad andel systemprojekt
- ♦ Global expansion och förvärv

Enheter i affärsområdet

Medical Devices:

Nolato Beijing Medical

Beijing, Kina
Vd Jörgen Karlsson

Nolato Contour

Baldwin, Wisconsin, USA
Vd Russell Steele

Nolato Hungary

Mosonmagyaróvár, Ungern
Vd Johan Arvidsson

Nolato MediTech

Hörby och Lomma, Sverige
Vd Johan Ivelberg

Nolato MediTor

Torekov, Sverige
Vd Michael Holmström

Nolato Stargard

Stargard, Polen
Vd Wojciech Orlowski

Nolato Treff

Degersheim, Schweiz
Vd Guido Wollrath

Pharma Packaging:

Nolato Cerbo

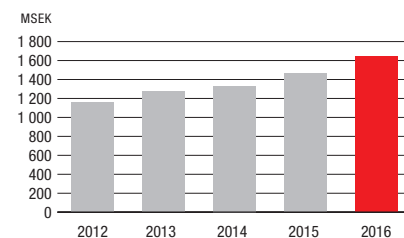
Trollhättan, Sverige
Vd Glenn Svedberg

Nolato Jaycare

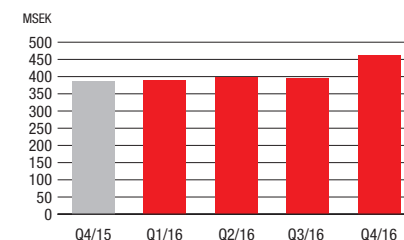
Portsmouth & Newcastle, Storbritannien
Vd Joe Barry

Nolato Medical under fem år

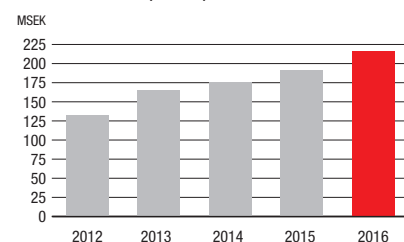
Nettoomsättning helår

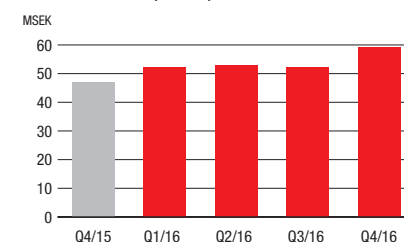
Nettoomsättning kvartal

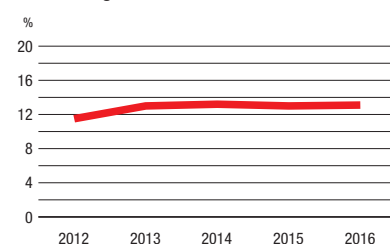
Rörelseresultat (EBITA) helår

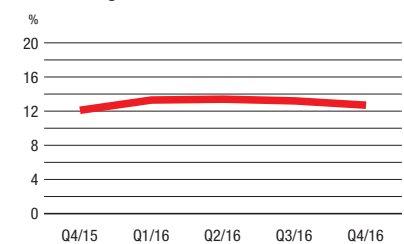
Rörelseresultat (EBITA) kvartal

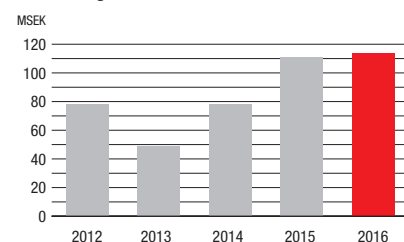
EBITA-marginal helår

EBITA-marginal kvartal

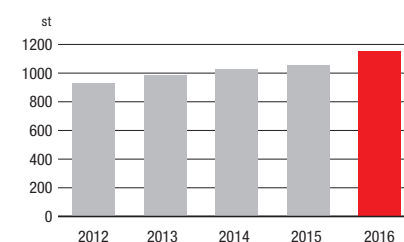

Investeringar

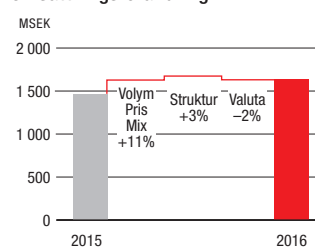

Kassaflödespåverkande,
exklusive rörelseförvärv och avyttringar

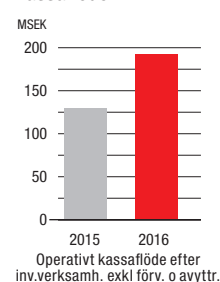
Medelantal anställda

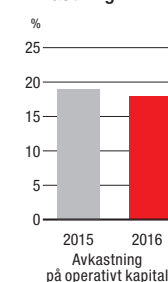
Omsättningsförändring

Kassaflöde

Avkastning

Nolato Telecom

Minskad omsättning men positiv utveckling

Affärsområdeschef:
Jörgen Karlsson
Anställd sedan 1995
AO-chef sedan 2009

Nyckeltal:	2016	2015
Omsättning MSEK	1 402	2 017
Rörelseresultat (EBITA) MSEK	131	272
EBITA-marginal %	9,3	13,5
Medelantal anställda	4 480	6 002

Marknadskarakteristik:

Fåtal stora, globala företag. Kunderna ställer höga krav på teknisk nivå, extremt korta utvecklingstider och snabba produktionsstarter.

Marknadstrender:

Ständigt nya krav på kostnadseffektiva lösningar. Fortsatt stor vikt vid kosmetiska effekter och unika designlösningar samt specialfunktioner som t.ex. vattentätthet. Ökat behov av skärmning av elektronik (EMC).

Kunderbjudande:

Design, utveckling och tillverkning av avancerade komponenter och delsystem till mobiltelefoner samt produkter inom snabbväxande teknologiområden för konsumentelektronik. Inom EMC, produkter och system för skärmning av elektronik.

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Kina och Malaysia. Försäljnings- och teknikkontor i USA, Indien, Korea, Japan och Ungern.

Framgångsfaktorer:

Kreativt utvecklingsarbete, spjutspetsteknologier, kvalificerad projektledning, snabba produktionsstarter och hög produktivitet.

Exempel på kunder:

Ericsson, Fitbit, Huawei, Microsoft, Motorola Solutions, Nokia, Sonos, Sony Mobile, Xiaomi, ZTE.

Exempel på konkurrenter:

Chiyoda, Chomerics, Jabil Green Point, Laird, Worldmark.

Volatilitet:

Hög. Projektbaserad verksamhet.

Produktivcykel:

Kort.

Utveckling 2016

- Omsättningen minskade med 30 procent till 1.402 MSEK (2.017). Justerat för valuta var minskningen 30 procent.
- Rörelseresultatet (EBITA) uppgick till 131 MSEK (272) och EBITA-marginalen till 9,3 procent (13,5). 2015 var marginalen exceptionellt stark genom höga volymer och fördelaktig produktmix.

Nolato Telecom är en leverantör av tekniskt avancerade lösningar och produkter inom framförallt telekom. Under 2016 minskade affärsområdet sin omsättning till följd av produktväxlingar hos kunderna inom mobiltelefoniområdet. Samtidigt visade EMC-området, det vill säga produkter för elektromagnetisk skärmning en stark utveckling under året. Även tidigare lanseringar av nya produktområden hade positiv utveckling, där ett flertal produkter började produceras.

Verksamhetens inriktning

Verksamheten i Nolato Telecom är indelad i två affärssektorer:

- Mobile Phones: Utveckling och tillverkning av mekaniska delsystem och komponenter till mobiltelefoner, läsplattor och nya teknologiområden som utvalda elektronikprodukter för konsumenter. Produkterna kännetecknas av högt kosmetiskt och haptiskt innehåll, ofta med krav på speciella funktioner, som till exempel vattentätning eller värmeavledning.

- EMC: Utveckling av metoder och material för skärmning av elektronik i syfte att uppnå elektromagnetisk kompatibilitet, d.v.s. där elektromagnetisk strålning från elektronikkomponenter inte stör varandra, samt andra applikationer som värmeavledning för komponenter på kretskort.

Händelser under året

- Nolato Telecom minskade sin omsättning under 2016, beroende på lägre efterfrågan inom Mobile Phones som hade exceptionellt höga volymer under 2015 till följd av en mycket hög efterfrågan av kundernas telefonmodeller på konsumentmarknaden. Verksamheten inom EMC –

elektromagnetisk avskärmning utvecklades starkt under 2016.

- Nolato Telecom har en flexibel kostnadsstruktur i Kina och till följd av volymnedgången inom Mobile Phones anpassades verksamheten till lägre volymer.
- Nolato Telecom fick flera nya kunder inom nya snabbväxande teknologiområden, det vill säga utvalda elektronikprodukter för konsumenter. Bland dem märks Sonos – komponenter till högtalarsystem, Nest – komponenter till termostater och webbkameror, Fitbit – komponenter för träningsarmband.
- Affärsområdet levererade också keramdetaljer till två kunder: Vinaya som utvecklar smarta smycken och Clouddag som utvecklar träningsarmband.
- Produktområdena Ceramics och Laser Applications hade en stark utveckling under året med stort intresse från nya kunder.

- Affärssektorn EMC fortsatte att utvecklas starkt med nya rekryteringar och ökande orderingång. Under de senaste två åren har ett 20-tal medarbetare inom produktutveckling och försäljning anställts. Produktområdet Compatherm, Nolatos portfölj av Thermal Interface Material, det vill säga material för att avleda värme från komponenter på kretskort, växer kontinuerligt. Även process- och materiallösningarna för skärmning av elektronik utvecklades positivt.

Nolato Telecoms marknad

Marknaden för smarta mobiltelefoner är volatil. Vid sidan av de stora aktörerna som Samsung, Apple och Huawei kommer

nya spelare in på marknaden. Kinesiska uppstickare som Xiaomi och Lenovo har blivit passerade av nya varumärken som Oppo och Vivo. Det gör att volymerna växlar snabbt och skapar en osäkerhet för leverantörer som Nolato. Även om mobiltelefoner fortfarande är ett viktigt segment riktar sig affärsområdet alltmer med sitt erbjudande till snabbväxande teknologiområden inom konsumentelektronik. Erbjudandet med produktområden som *Laser Applications* och *Ceramics* får allt större uppskattning bland företag som utvecklar högtalarsystem, träningsarmband och *camcorders* eller "action cameras".

EMC verkar på en intressant marknad, med ytterligare behov av applikationer och produkter, i takt med utbyggnad av nya nätverksprodukter som behövs till bland annat 4G-näten. Inom EMC förser Nolato telekommarknaden med produkter och system för skärmning av elektronik i syfte att uppnå elektromagnetisk kompatibilitet. Den övergripande drivkraften är konsumenternas användning av mobiltelefoner, speciellt för att skicka data och användandet av streaming/sociala medier (*rich media*) vilket kräver betydligt mer kapacitet i näten jämfört med vanligt tal. I takt med ökad effekt i näten ökar behovet av EMC:s process- och materiallösningar för skärmning.

Ett område som ökar i betydelse för Nolato Telecom är *TIM – Thermal Interface Materials*-produkter. *TIM* är en mer mogen och konkurrensutsatt marknad. Fördelen för Nolato Telecom är dock att behovet av värmeavledning ofta gäller samma produkter, exempelvis radiobasstationer, som för skärmning av elektronik. Genom att Nolatos varumärke redan är känt på EMC-marknaden underlättar det även försäljningen av *TIM*-produkter.

Nolato Telecoms marknadsposition

Inom Mobile Phones är Nolato Telecom, jämfört med de stora *EMS*-företagen (*Electronics Manufacturing Services*), en nischaktör, med hög egen kompetens inom utveckling, design och produktion. Kunderna består främst av utvalda *OEM*-företag (*Original Equipment Manufacturer*), som utvecklar och producerar sin egen slutprodukt, till skillnad från de mobiltelefonföretag som använder stora kontraktstillverkare (*EMS*) för att tillverka hela mobiltelefonen.

Även inom de nya produktområdena är Nolato en nischaktör men ser god tillväxt för sina produkter. Exempel på kunder är både etablerade aktörer som Sonos, Nest och Fitbit samt relativt nya företag som Vinaya och Cloudfog.

Inom EMC-området har Nolato Telecom en stark ställning som leverantör av skärmningslösningar i basstationer till mobiltelefonnäten och fortsätter att ta marknadsandelar. Exempel på kunder är stora internationella telekombolag som Ericsson, Nokia, Huawei och ZTE. Nolato har också en god tillväxt för både EMC och andra applikationer som *TIM – Thermal Interface Materials* inom andra branscher som fordonsindustrin, medicinteknik och elektronik. Exempelvis behöver elbilar skärmning i samband med laddning av fordonet, inom sjukvården ökar utrustning som kräver skärmning och inom elektronik finns en rad intressanta applikationer som behöver denna teknik. Exempel på kunder är Siemens, Harman, Autoliv och Kongsberg.

De största konkurrenterna på den internationella marknaden inom Mobile Phones är bland andra Jabil Green Point, Chiyoda och Worldmark. Inom EMC är de största konkurrenterna bland andra Chomerics och Laird.

Nolato Telecoms strategiska inriktning

Nolato Telecoms strategi är att vara en partner och leverantör av tekniskt avancerade produkter till främst de övre segmenten inom telekomindustrin men även till andra branscher som snabbväxande områden inom konsumentelektronik. Nolato Telecoms långa erfarenhet inom utveckling och tillverkning av mobiltelefoner innebär att bolaget har en unik förmåga att erbjuda en lång rad teknologier och kompetenser till sina kunder, populärt benämnt som *one-stop-shop*. Inom EMC är Nolato Telecoms strategi att vara en leverantör till kunder inom främst segmenten radiobasstationer, fordon, sjukvårdsutrustning och elektronik. Försäljning av EMC-material sker såväl direkt som via Nolatos licensierade partners. Förutom utveckling av olika elektriskt ledande materiallösningar och komponenter för skärmning av elektronik fokuseras utvecklingsarbetet också mot *TIM*-produkter (*Thermal Interface Materials*).

Exempel på produkter

Komponenter och delsystem till mobiltelefoner

Formsprutade, lackerade och dekorerade komponenter till mobiltelefoner, i vissa fall integrerade i form av s.k. mekanikmoduler och i vissa fall vattentäta. Kreativ material- och yt-design med väsentligt kosmetiskt och haptiskt innehåll.

Små, designade, adhesivbaserade komponenter med mekanisk och/eller kosmetisk funktion, till exempel logotyper, högtalargaller, tredimensionella designelement.

EMC

Process- och materiallösningar till skärmning av elektronik för att uppnå elektromagnetisk kompatibilitet (EMC).

Nolato Telecoms särdrag

Verksamheten inom Nolato Telecom har sin bas, precis som resten av koncernen, inom: Ansvarsfullt företagande, bred teknisk kompetens och avancerad produktionsteknik. Det som skiljer är framförallt teknologi-innehållet. Nolato Telecom har byggt upp en egen portfölj av tekniska produkter för att kunna erbjuda unika lösningar. Exempel är *ACM – Acoustic Cosmetic Module* som är de skydd som sitter framför högtalare och mikrofon på mobiltelefonen, *Waterproof Technologies* för vattentäta produkter, *Laser Applications* för sammanfogning av komponenter, *Ceramics* för sina dekorativa och slitstarka egenskaper och de tidigare nämnda *EMC*- och *TIM*-produkterna.

Affärsområdet har också en särskild kompetens att hantera mycket snabba uppstarter av nya produkter och produktion med stora fluktuationer i volym. Till skillnad från övriga Nolato kommer den största delen av Nolato Telecoms intäkter från andra teknologier än formsprutning, till exempel verktygsframställning, olika former av lackering och dekorerings samt montering.

Nolato Telecoms fortsatta utveckling

Inom Mobile Phones kommer Nolato Telecom att fortsätta satsningen på produkter inom nya produktområden och teknologier för att komma in på fler kunder. Under 2016 visade det sig att Nolato's *one-stop shop*-erbjudande är mycket attraktivt för kunderna. Att kunna ta ett helhetsansvar med allt från inköp av komponenter till integrering, montering och testning av elektronik såsom kretskort och batterier för att kunna erbjuda än mer avancerade färdigförpackade kompletta produkter till befintliga och nya kunder.

Inom *EMC* och *TIM* kommer Nolato Telecom att satsa på att ta marknadsandelar med sitt starka erbjudande. Det innebär bearbetning av både nya branscher som exempelvis fordons- och elektronikindustrin samt nya geografiska marknader som Indien, Japan och Korea. Inom *EMC* och *TIM* fortsätter också satsningen på utveckling av befintliga och nya teknologier. Det innebär ytterligare rekryteringar av ingenjörer under 2017.

Kundcase

Ny effektiv fastsättningsteknik för tillverkning av konsumentelektronik

Lövepac Converting har utvecklat en ny fastsättningsteknik för montering av exempelvis displayglas för bland annat handhållna konsumentprodukter. Den nya tekniken är mycket snabb att använda vid tillverkningen och ger en stark och vattentät bindning mellan materialen. Tekniken har rönt stor uppmärksamhet hos tillverkare av bland annat träningsarmband och smarta klockor. Lövepac Converting erbjuder kompletta system för den nya bindningstekniken som består av laserutrustning, adhesiv och tekniska lösningar.

Den nya fastsättningstekniken bygger på ett laseraktiverat adhesiv. Vid monteringen aktiveras tejpens omedelbart genom att belysas med laser. Det behövs ingen tid för härdning, vilket gör processen snabb och effektiv. En stor fördel med den nya tekniken, trots den starka bindningen, är att det är lätt att dela på materialen igen om det har blivit något fel i tillverkningen av produkten. Genom att åter belysa materialet med laser släpper bindningen och det är lätt att montera om eller byta ut någon del. Det innebär att det tids- och personalkrävande arbetet med att skrapa bort limrester när en montering måste göras om är helt eliminerat.

Strategiska målsättningar

- Organisk tillväxt
- Breddat kunderbudande
- Teknologi och projektledning
 - egna nischteknologier
 - projektledning och uppstarter
- Vidareutveckla skärningsaffären (EMC)
 - nya marknader
 - förvärv

Enheter i affärsområdet

Mobile Phones:

Nolato Beijing

Beijing, Kina

Vd Jörgen Karlsson

Lövepac Converting

Beijing, Kina

Shenzhen, Kina

Penang, Malaysia

Vd Dan Wong

EMC:

Nolato Silikonteknik

Hallsberg, Sverige

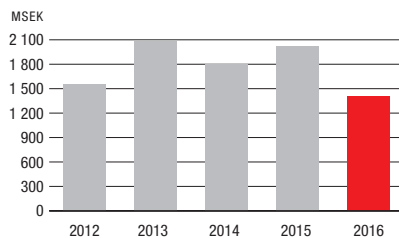
Beijing, Kina

Penang, Malaysia

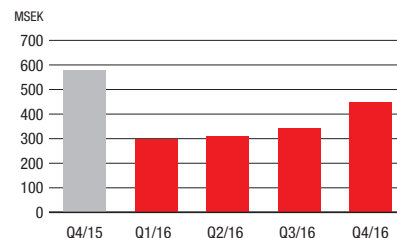
Vd Anders Ericsson

Nolato Telecom under fem år

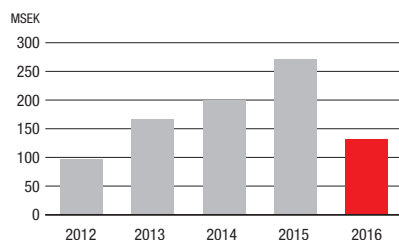
Nettoomsättning helår

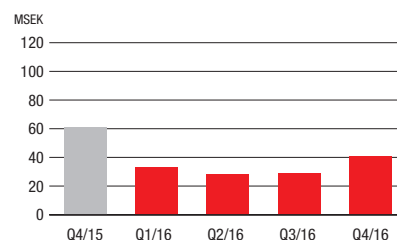
Nettoomsättning kvartal

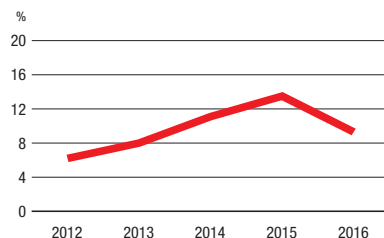
Rörelseresultat (EBITA) helår

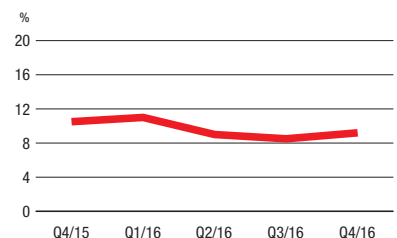
Rörelseresultat (EBITA) kvartal

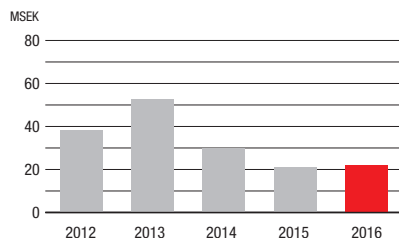
EBITA-marginal helår

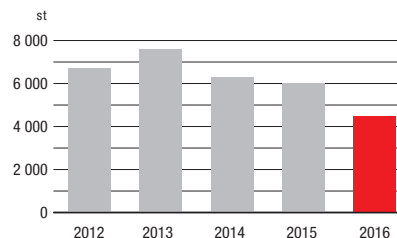
EBITA-marginal kvartal

Investeringar

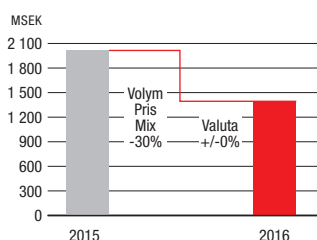

Medelantal anställda

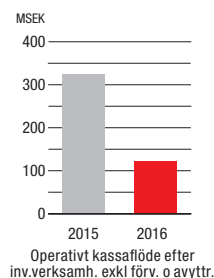

Kassaflödespåverkande,
exklusive rörelseförvärv och avyttringar

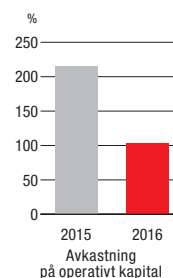
Omsättningsförändring

Kassaflöde

Avkastning

Nolato Industrial

Stark efterfrågan från fordons- och hygiensegmenten

Affärsområdeschef:
Johan Arvidsson
Anställd sedan 1994
AO-chef sedan 2012

Nyckeltal:	2016	2015
Omsättning MSEK	1 409	1 251
Rörelseresultat (EBITA) MSEK	134	132
EBITA-marginal %	9,5	10,6
Medelantal anställda	775	698

Marknadskaraktär:

Fragmenterad och diversifierad, med ett stort antal kunder och ett stort antal leverantörer.

Marknadstrender:

Plast ersätter tyngre metallkomponenter. Kunderna önskar tidigare och mer omfattande stöttning i utvecklingsfasen. Mindre leverantörer med begränsat kunderbjudande slås ut.

Kunderbjudande:

Utveckling och tillverkning av produkter och produktsystem till kunder inom fordon, hygien, förpackningar, trädgård/skog, möbler och andra utvalda industrisegment.

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Ungern, Schweiz, Rumänien och Kina.

Framgångsfaktorer:

Teknologi, projektledning och produktivitet.

Exempel på kunder:

Atlas Copco, Brose, Geberit, Husqvarna, Jaguar/Land Rover, MCT Brattberg, Scania, SKF, Volvo, Volvo Cars.

Exempel på konkurrenter:

AQ Group, Euroform, KB Components, Mann+Hummel, Promens, Rosti (Nordstierman).

Volatilitet:

Medel. Följer industrikonjunkturen i norra Europa.

Produktivcykel:

Medel/Lång.

Utveckling 2016

- Omsättningen ökade med 13 procent till 1.409 MSEK (1.251). Justerat för valuta och förvärv var ökningen 6 procent.
- Rörelseresultatet (EBITA) uppgick till 134 MSEK (132) och EBITA-marginalen till 9,5 procent (10,6). Uppstarter av nya produkter har delvis påverkat marginalen negativt jämfört med föregående år.

Nolato Industrial består av nio starka specialistbolag som utvecklar och tillverkar produkter och produktsystem i främst polymera material för olika kundsegment. Bolagen skapar affärsmöjligheter såväl på egen hand som i samarbete med varandra. Under året utvecklades framförallt volymerna inom fordons- och hygiensegmenten positivt. Ökade marknadsandelar hade en positiv effekt för produktionsvolymerna inom flertalet kundsegment.

Verksamhetens inriktning

Verksamheten i Nolato Industrial riktar huvudsakligen mot två kundsektorer:

- Till fordonssektorn levererar Nolato Industrial avancerade tekniska produkter.
- Till allmän industri, som bland annat innefattar segment som hygien, förpackningar, trädgård/skog och möbler, levererar Nolato Industrial till exempel produkter till motorsågar och olika förpackningslösningar.

Kunderna inom dessa båda sektorer har ofta en kontinuerlig och omfattande inköpsverksamhet, höga volymer och långa serier.

Händelser under året

- Under året lanserade Volvo Cars sina nya modeller av V90, S90 och V90CC vilket bidrog till goda produktionsvolymer för Nolato Industrial. Det gäller bland annat leverans av komponenter till motorerna, kosmetiska detaljer och plenumsydd som täcker utrymmet mellan motorhuv och vindrutan. Nolato Industrial levererar både direkt till Volvo Cars och till systemleverantörer.

- Under 2016 lanserade Scania sin nya generation lastbilsmodeller med nya hytter, energieffektiv teknik och en helhetssyn på transportsystem. Scantias satsning på transportsystem bidrog till ökade order till Nolato.

- Nolato tecknade avtal om förvärv av schweiziska Treff AG, som ger en stärkt kundbas och geografisk expansion inom såväl Nolato Medical som Nolato Industrial. Genom förvärvet får Nolato egen närvaro i den tysktalande delen av Europa. Det öppnar dörren till ett stort antal nya och internationellt ledande kunder.

- Nolato Industrial tog marknadsandelar inom både fordonssektorn och allmän industri. Nolato Industrial har ett komplett erbjudande och ett nära samarbete med fordonstillverkare där affärsområdet bidrar med enklare och smartare lösningar för produktion av nya modeller. Nolato Industrials satsning inom fordonssegmentet bidrog också till att attrahera fler kunder.

- Inom allmän industri bidrog konsolideringen av marknaden till att kunderna ökade sina beställningar. Nolato Industrial har en stark position inom ett flertal segment som kontorsmöbler och trädgård/skog.

- Nolato Industrial ökade produktionskapaciteten för att kunna möta kundernas starka efterfrågan. Bland annat investerade affärsområdet i ytterligare en fyrkomponentmaskin i Götene, vilket gör att man kan erbjuda kunderna mer integrerade lösningar.

Nolato Industrials marknad

Den europeiska marknaden för tillverkning av polymera produkter är fragmenterad och består av närmare 50.000 företag, som tillsammans omsätter mer än 500 miljarder kronor. Det typiska företaget är familjeägt, omsätter 20–35 miljoner kronor per år och arbetar på sin lokala marknad. Att affärerna ofta är lokala beror på att produkterna vanligtvis är skrymmande och därmed dyra att transportera.

I Norden är marknaden lika fragmenterad som i övriga Europa. I Sverige finns drygt 700 tillverkare av polymera produkter, varav två tredjedelar har färre än fem anställda. Enbart ett trettiotal företag har en omsättning som överstiger 50 miljoner kronor. Idag är det tre-fyra företag som är att betrakta som Nolato Industrials konkurrenter på den nordiska marknaden.

Det finns ett flertal drivkrafter bakom utvecklingen av Nolato Industrials marknad. Den främsta drivkraften för kunderna är att kunna erbjuda bättre och mer kostnads-effektiva produkter på sina marknader. Det innebär att kunderna söker efter mer kompletta leverantörer som arbetar nära dem och kan erbjuda intelligenta och kostnads-effektiva lösningar. Nolato är ett bra exempel på en leverantör som kan tillhandahålla mer integrerade produktionsprocesser med ett högre förädlingsvärde till kunden.

De nordiska marknaderna för produkter och system för fordonsindustrin och allmän industri följer i stort den industriella konjunkturcykeln. Speciellt i Sverige är utvecklingen av fordonsindustrin gynnsam för Nolato Industrial. Scania satsning på sina nya modeller och Volvo Cars lansering av V90-, S90- och V90CC-modellerna på sin SPA-plattform driver efterfrågan. Efter lanseringen av dessa modeller blir nästa steg introduktionen av 60- och 40-serierna. För Nolato Industrials del innebär dessa satsningar en övergång från projektbeställningar till produktionsorder.

Nolato Industrials marknadsposition

Nolato Industrial är marknadsledare i Norden med omkring en femtedel av de affärer som görs av leverantörer med en omsättning på över 50 miljoner kronor. Bolagen inom Nolato Industrial hör vart och ett till de största på marknaden.

Totalt sett är Nolato Industrial den största aktören.

I Centraleuropa har Nolato Industrial en stark ställning som kvalitetsleverantör av produkter inom framförallt hygiensektorn.

Den omfattande fragmenteringen i branschen, bedöms leda till fortsatt konsolidering i Norden och övriga Europa. De största konkurrenterna till Nolato Industrial är AQ Group, Euroform, KB Components, Mann+Hummel, Promens och Rosti (Nordstiernan).

Nolato Industrials strategiska inriktning

Nolato Industrials strategi är att vara en ledande leverantör med utveckling och produktion av produkter och produktsystem i polymera material för kunder inom sektorerna fordon och allmän industri (bland annat hygienprodukter, förpackningar, trädgård/skog och möbler). Nolato Industrial ska, med den nordiska marknaden som bas, växa genom att utveckla befintliga kunder, och ta marknadsandelar inom dessa segment.

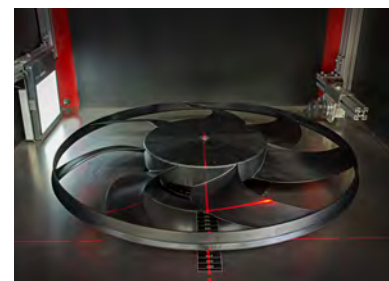
Ett viktigt mål för Nolato s affärsområden är att vara kundernas avancerade *high-tech partner*. För Nolato Industrials del innebär det investeringar i mer avancerad teknologi för ökad produktivitet, vilket medför en mer integrerad produktionsprocess med ett högt förädlingsvärde.

De avancerade teknologierna och Nolato Industrials förmåga att kombinera dessa tillför ett ökat värde för kunden. Antalet delar i en produkt kan reduceras genom flerkomponentsformsprutning, vikten kan minskas och hållbarheten förbättras. Till exempel genom att ersätta metall med plast och komplexa strukturer som olika rörsystem, med en enda komponent.

Nolato Industrials särdrag

Verksamheten inom Nolato Industrial har, precis som resten av koncernen, sin bas inom: Ansvarsfullt företagande, bred teknisk kompetens och avancerad produktionsteknik. Det som skiljer är framförallt den stora betydelsen av hög produktivitet. Ständiga förbättringar och *lean manufacturing* är viktiga inslag för hela Nolatokoncernen, men har en ännu större betydelse för Nolato Industrials konkurrensförmåga.

Exempel på produkter

Fordon

Motorkomponenter, packningar till motorer och avgassystem, inredning, batteriboxar m.m.

Allmän industri

Kulhållare och lagertätningar till kullager, armstöd m.m. till kontorsstolar, transportband, brandsäkra kabelgenomföringar. Komponenter till mikrovågsugnar, komponenter till røy- och motorsågar (startapparatus, tanklock, luftfilter-hållare m.m.), spolmekanismer till toaletter, transportbackar till butiksredjor.

Lean manufacturing-arbetet pågår i alla Nolato Industrials fabriker och karaktäriseras bland annat av integrerade processer, hög automationsgrad, ordning och reda, små eller inga lager, effektiva flöden och en ”noll fel”-vision.

Nolato Industrials fortsatta utveckling

Viktiga mål för 2017 blir att fortsätta ta marknadsandelar inom både fordonssektorn och allmän industri samt leverera redan tagna projekt där kapacitetsinvesteringar gjorts både i Sverige och Centraeuropa. Affärsområdet kommer också att fokusera på förvärv för att öka tillväxten.

Nolato Industrials bedömning av marknaden för 2017 är att den fortsätter att följa utvecklingen av den nordeuropeiska industrikonjunkturen. Marknaden, inom för Nolato viktiga segment, förväntas växa snabbare, dock är Nolato Industrial mest beroende av utvecklingen för enskilda kunder. De långsiktiga och stabila kundrelationerna tillsammans med gjorda kapacitetsinvesteringar förväntas bidra till stärkta marknadspositioner.

Kundcase

Ny konstruktion ger effektiv produktionslösning för Scantias nya lastbilar

Under 2016 lanserade Scania sitt nya lastbilsprogram efter mer än 10-års utvecklingsarbete och 20 miljarder kronor i projektkostnader. Det här är Scantias största satsning under sin 125-åriga historia. Med satsningen följer ett helt nytt hyttprogram med Scania-unik design. Nolato har ett långvarigt samarbete med Scania och kommer att leverera mer än 70 olika artiklar till de nya hytterna.

Under utvecklingsarbetet har Scania haft ett starkt fokus på kundernas lönsamhet. Bland annat utlovar man en sänkning av bränsleförbrukningen med fem procent. De nya lastbilarna har tagits emot väl och fjärtransportserien har redan vunnit den prestigefyllda utmärkelsen ”International Truck of the Year 2017” för sin förarkomfort, säkerhet och totalekonomi.

Scania kopplade in Nolato Gota i Götene redan 2013 i samband med utvecklingen av det nya lastbilsprogrammet. Arbetet började med leverantörsrevisioner och ett omfattande offertarbete. Idag levererar Nolato artiklar till hytterna i de nyligen lanserade R- och S-serierna. Det är små och stora artiklar i olika material, både exteriört och interiört, till de nya hytterna. Fler artiklar kommer att levereras allteftersom övriga hytter går i produktion världen över. Totalt handlar det om ett 70-tal artiklar till Scantias lastbilshytter.

Nolato Gotas mål har varit att optimera design och konstruktion för att skapa en så effektiv produktionslösning som möjligt för Scania, både ekonomiskt och kvalitetsmässigt.

Strategiska målsättningar

- ▶ Marknadsandelar
- ▶ Produktivitet
- ▶ Kassaflöde
- ▶ Selektiv geografisk expansion
 - tillsammans med kund
 - via selektiva förvärv som tillför nya kunder eller teknologier

Enheter i affärsområdet

Nolato Gota

Götene, Sverige
Vd Peter Holterberg

Nolato Hertila

Åstorp, Sverige
Vd Stefan Persson

Nolato Hungary

Mosonmagyaróvár, Ungern
Vd Johan Arvidsson

Nolato Lövepac

Skånes Fagerhult, Sverige
Beijing, Kina
Vd Henrik Enoksson

Nolato Plastteknik

Göteborg, Sverige
Vd Magnus Hettne

Nolato Polymer

Torekov & Ängelholm, Sverige
Vd Anders Willman

Nolato Romania

Negoiesti, Rumänien
Vd Johan Arvidsson

Nolato Treff

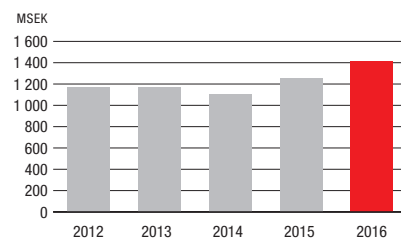
Degersheim, Schweiz
Vd Guido Wollrath

Nolato Automotive Components (Beijing)

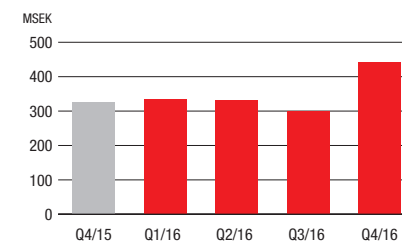
Beijing, Kina
Vd Jörgen Karlsson

Nolato Industrial under fem år

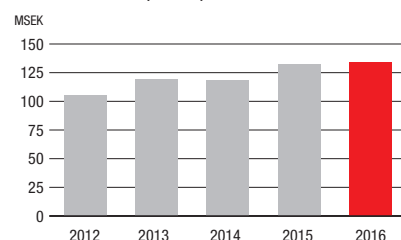
Nettoomsättning helår

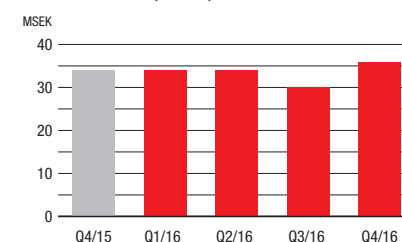
Nettoomsättning kvartal

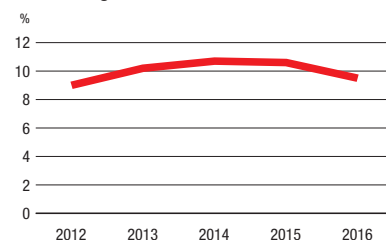
Rörelseresultat (EBITA) helår

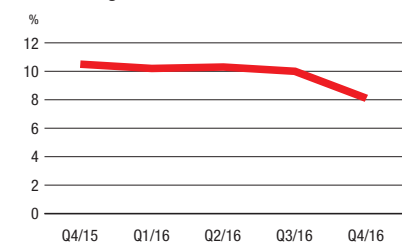
Rörelseresultat (EBITA) kvartal

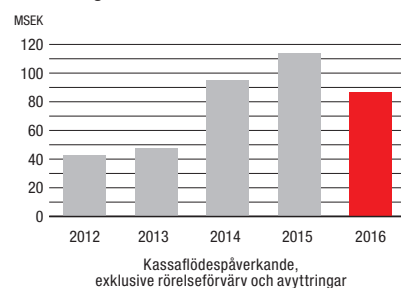
EBITA-marginal helår

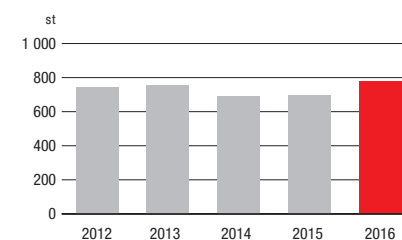
EBITA-marginal kvartal

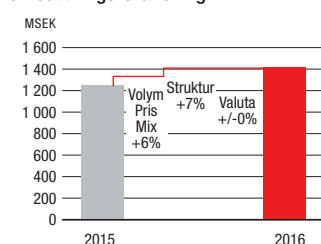
Investeringar

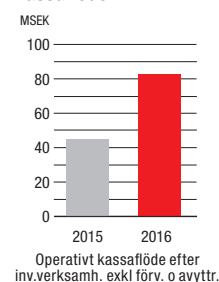
Medelantal anställda

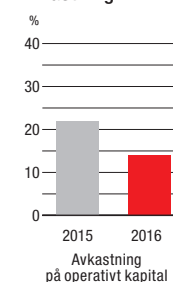
Omsättningsförändring

Kassaflöde

Avkastning

Hållbarhetsarbete för långsiktig tillväxt

Höjdpunkter under 2016

- Arbetet med Global Compact utvecklades vidare och redovisades till FN. Nolatos mål kopplades till FN:s Globala Mål för hållbar utveckling.
- Goda resultat inom energieffektivisering genom kartläggningar och investeringar i energismart belysning och produktionsutrustning, exempelvis elektriska formsprutor.
- Åtgärder för att minska klimatpåverkan – energieffektivisering, minskad användning av fossila bränslen, kartläggning av transporternas utsläpp samt inköp av fossilfri el. Åtgärderna redovisas bland annat enligt Carbon Disclosure Project.
- Engagemanget i en skola i ett fattigt område utanför Beijing – Building Hope Together – fortsatte med ytterligare insatser från Nolato.
- Fortsatt systematiskt hållbarhetsarbete genom standarder för miljö (ISO 14001 och arbetsmiljö (OHSAS 18001). Flera nya certifieringar under året och uppdateringen till ISO 14001:2015 pågår för fullt.
- Employee Care Program vid Nolato Beijing utvecklades vidare. Programmet ökar medarbetarnas kompetens och bidrar till deras personliga utveckling och trivsel.
- Kunderna ställer allt högre krav på Nolatos hållbarhetsarbete och genomför revisioner och utvärderingar. Under året uppfyllde koncernbolagen kraven på ett framgångsrikt sätt.
- Många aktiviteter genomfördes med fokus på skolor och universitet – studiebesök, praktikplatser, och examensarbeten inom hållbar utveckling är några exempel.

➤ Läs mer om hållbarhetsarbetet i Nolatos Hållbarhetsredovisning, www.nolato.se/hallbarhet

Arbetet med hållbar utveckling är en integrerad del i Nolatos strategi för tillväxt och värdeskapande och en naturlig del i det vardagliga arbetet. Ambitionen är att bidra till en bättre miljö, skapa affärsmöjligheter, sänka kostnaderna, minska riskerna samt att möta krav och förväntningar från externa och interna intressenter.

Nolato och FN:s Globala Mål

Sedan 2010 utgör de tio principerna i *FN Global Compact* en kompass för Nolatos hållbarhetsarbete. Principerna konkretiseras i koncernens uppförandekod som finns beskrivna i Nolatos själ. Koden ska betraktas som rättesnöret för chefer och medarbetare i frågor som rör miljö, socialt ansvar och etik.

Under årens lopp har synen på näringslivets roll inom hållbar utveckling förändrats

och detta uttrycks mycket tydligt i FN:s Globala Mål för hållbar utveckling. Målen presenterades för drygt ett år sedan och förväntningarna på näringslivets insatser är höga. Detta gäller både ansvarsfullt uppträdande och utveckling av produkter och tjänster som gynnar hållbar utveckling.

Nolato kommunicerar aktiviteterna inom hållbar utveckling i en separat hållbarhetsredovisning enligt riktlinjerna i

Global Reporting Initiative (GRI G4). Redovisningen är utformad för att även uppfylla kraven i den nya lagstiftningen kring obligatorisk hållbarhetsredovisning för stora företag inom EU. Koncernens prestanda inom klimatområdet redovisas enligt *Carbon Disclosure Project (CDP)*.

Strategi och styrning

Strategi för hållbar utveckling

Det förebyggande arbetet med arbetsmiljö och miljöfrågor är sedan länge etablerat i koncernen och utgör viktiga delar av Nolatos själ. Frågor kring socialt ansvar och god affärsetik har blivit allt viktigare och kan numera betraktas som en förutsättning för framgångsrik affärsverksamhet. Det finns också stora förväntningar att Nolato och andra företag ska tillämpa ett tydligt livscykelperspektiv på råvaror, produktutveckling, processer och produkter. Ansvaret i leverantörskedjan har blivit allt viktigare.

Nolatos aktiviteter inom hållbar utveckling utvecklas vidare. Detta gäller allt från koncernövergripande strategier och redovisningar till vardagsarbetet vid produktionsanläggningarna. Den långsiktiga strategin ligger fast med fokus på att:

- ♦ Minska risker och kostnader genom förebyggande åtgärder, riskanalyser och investeringar i modern teknik. Energi- och klimatfrågor har särskild prioritet.
- ♦ Skapa affärsmöjligheter genom ansvarsfullt uppträdande samt utveckling av resurseffektiva produktionsmetoder och produkter.
- ♦ Arbeta systematiskt med hjälp av ISO-standarder och koncept som *Lean Manufacturing*, *Medical Excellence* och 5s. ISO 14001 finns på plats sedan länge och nu införs arbetsmiljöstandarden OHSAS 18001 vid koncernens enheter. Standarden för energiledning (ISO 50001) är införd vid flera enheter.

♦ Vara en god samhällsmedborgare och genom detta engagera medarbetarna och attrahera nya medarbetare.

♦ Tillämpa sunda affärsprinciper och god etik. Att förebygga korruption är en viktig del i detta arbete.

♦ Vara öppna i kommunikationen kring hållbar utveckling – både vid framgångar som motgångar.

♦ Fortsätta att integrera hållbarhetsfrågorna i Nolatos affärsmodell.

Styrning och uppföljning

Det övergripande synsättet och ansvaret för arbetet med hållbar utveckling beskrivs i Nolatos Grundbultar och uppförandekod. Uppförandekoden konkretiseras genom koncernövergripande mål inom miljö, socialt ansvar och affärsetik. Varje enhet arbetar med både dessa övergripande mål och egna detaljerade mål.

Det operativa ansvaret för miljö och arbetsmiljö är delegerat till vd för respektive bolag. Koncernledningen följer regelbundet upp hur arbetet utvecklas och hållbar utveckling är integrerat i den strategiska planeringen. En representant i Nolatos styrelse har ett särskilt ansvar för dessa frågor. Aktiviteterna följs upp via dialoger med bolagens ledningar samt genom interna och externa revisioner. I samband med hållbarhetsredovisningen görs en fördjupad analys av hur lagstiftningen efterföljs, uppfyllelsen av målen, samt hur prestanda och nyckeltal utvecklades under året.

Viktiga riktlinjer

Nolatos själ

Nolatos själ sammanfattar koncernens grundläggande värderingar, uppförandekod och policies och kopplar dem till affärsmodellen.

Global Compact

Nolato är sedan 2010 anslutet till FN Global Compact, ett ramverk som omfattar tio principer kring miljö, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och motverkande av korruption.

Hållbarhetsredovisning

Nolatos hållbarhetsarbete redovisas enligt riktlinjerna i Global Reporting Initiative (GRI G4), Carbon Disclosure Project (CDP) samt FN Global Compact (Communication on Progress; COP).

Certifierade ledningssystem

Nolatos enheter är certifierade enligt de internationella standarderna ISO 14001 (miljö) och ISO 9001 (kvalitet). Arbetsmiljöstandarden OHSAS 18001 införs efterhand i koncernen och utöver detta arbetar några enheter enligt ISO 50001 (energi). Standarden för Socialt ansvar (ISO 26000) ger oss vägledning i det övergripande arbetet för hållbar utveckling.

Nyckeltal för hållbar utveckling

Nolato bedriver ett omfattande arbete med inriktning på ansvar för miljö, människor och samhälle. Vidare är vi övertygade om att hållbarhetsarbetet skapar affärsnytta. Arbetet är systematiskt och målinriktat och resultaten redovisas utförligt i koncernens årliga hållbarhetsredovisning. På detta uppslag redovisas nyckeltal för utvecklingen inom några viktiga områden.

► Miljöansvar

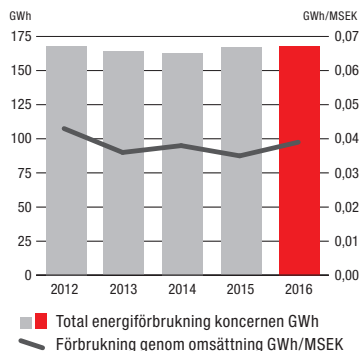
Under året fortsatte arbetet med många olika miljöfrågor. Ett grundläggande motiv var att minska miljöpåverkan samt att uppfylla miljölagstiftningen i de länder där koncernen är verksam. Utöver detta var många aktiviteter inriktade på att skapa affärsnytta från miljöåtgärderna. Bättre hushållning med resurser genom effektivare användning av energi, vatten och råvaror illustrerar hur miljö- och affärsnytta går hand i hand. Miljöanpassad produktutveckling är ett annat prioriterat område där Nolatos kunskaper och teknologi kan bidra till kundernas miljöarbete. Inom miljöområdet har Nolato flera långsiktiga mål.

Energi

Mål: Målet är effektivare energianvändning och under 2014 – 2016 strävade Nolato efter en minskning med 10 procent jämfört med genomsnittet för 2011 – 2012. Det koncernövergripande nyckeltalet är GWh/nettoomsättning och många av produktionsenheterna arbetar med lokalt anpassade mål. Målet kopplas FN:s Globala Mål 7 "Hållbar energi för alla".

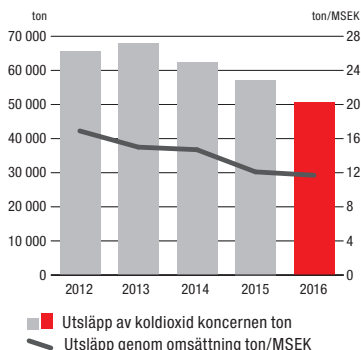
Utfall: Arbetet med energikartläggningar och åtgärder för effektivisering fortsatte. Installationen av energieffektiva produktionsutrustningar, LED-belysning, infrastruktur och energiovervakning bidrog till effektivare energianvändning. Koncernmålet uppnåddes och ett nytt långsiktigt mål kommer att tas fram.

Klimat

Mål: Målet är att utsläppet av den klimatpåverkande gasen koldioxid ska minska med 10 procent under perioden 2014 – 2016 jämfört med genomsnittet för 2011 – 2012. Målet avser de koldioxidutsläpp som uppstår vid användningen av energi. Det koncernövergripande nyckeltalet är ton koldioxid/nettoomsättning och olika typer av lokala mål förekommer. Målet kopplas till FN:s Globala Mål 13 "Bekämpa klimatförändringen".

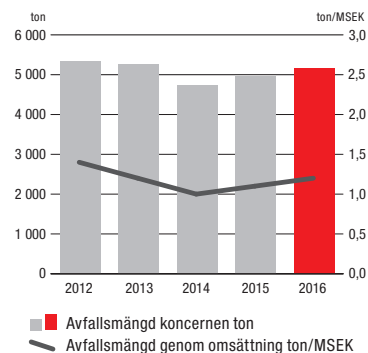
Utfall: För att uppnå målet arbetar Nolato med effektivare energianvändning, utfasning av fossil energi, miljöanpassning av transporter och inköp av el från förnybara källor. Arbetet ger resultat men en betydande utmaning är situationen i Kina där koncernen endast kan använda el som huvudsakligen produceras från kol. Oavsett detta uppnåddes koncernmålet och ett nytt långsiktigt mål kommer att tas fram.

Avfall

Mål: Avfallsmängden ska minska i förhållande till nettoomsättningen. Här arbetar koncernens enheter med egna mål kring kassationer och hanteringen av avfall. Målen utgör delar av ISO 14001 eller initiativ som 5s och *Lean manufacturing*. Målet kopplas till FN:s Globala Mål 9 "Hållbar industri, innovationer och infrastruktur", samt Mål 12 "Hållbar konsumtion och produktion".

Utfall: Över tiden har den totala mängden avfall varierat, bland annat beroende på produktionsvolymens storlek. Positivt är att andelen avfall som deponeras minskat och andelen som återvinns ökat. Detta är ett resultat av mer krävande lagstiftning i många länder, men kan ytterst kopplas till en mängd åtgärder vid Nolatos anläggningar. Många av enheterna är framgångsrika med att minska kassationerna till mycket låga nivåer och att skapa bra system för källsortering av avfall. Det finns också goda exempel där avfallet från förpackningar minskat både hos Nolato och kunderna. Målet ingår i arbetet med ständiga förbättringar och har inte något "bäst före datum".

Miljöledningssystem

Mål: Målet är att samtliga enheter ska vara certifierade enligt den internationella miljöledningssystemet ISO 14001. Förvärvade bolag ska certifieras inom en tvåårsperiod. Målet kopplas till FN:s Globala Mål 9 "Hållbar industri, innovationer och infrastruktur".

Utfall: Samtliga enheter, utom två bolag som förvärvades under 2016, är certifierade enligt ISO 14001. Införandet av miljöledningssystem har påbörjats vid de förvärvade bolagen. Övriga anläggningar arbetar med att uppdatera sina ledningssystem enligt de nya kraven i ISO 14001:2015. Detta arbete kommer att vara avslutat senast 2018.

► Socialt ansvar

Nolatos uppförandekod gäller på samma sätt över hela världen och företaget ska vara en god granne och samhällsmedborgare. Koncernen har egna långsiktiga mål för socialt ansvar och Nolatos själ ger tydliga riktlinjer inom detta område. Vi är övertygade om att ambitionerna bidrar till att attrahera, utveckla och behålla engagerade och kompetenta medarbetare. Nolato arbetar bland annat med utveckling av ledare, utbildning av medarbetare och arbetsmiljöfrågor. Engagemanget i samhället fortsätter överallt där koncernen är verksam.

Säker arbetsmiljö

Mål: Antalet olyckor på arbetsplatserna ska minimeras och här gäller en "nollvision". Samtliga enheter ska ha fungerande system för att registrera och åtgärda händelser som kunde ha orsakat en olycka (*near misses*). Vidare finns ett krav att verksamheterna efterhand ska certifieras enligt arbetsmiljöstandarden OHSAS 18001. Målet kan kopplas till FN:s Globala Mål 8 "Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt".

Utfall: Under 2016 inträffade 63 (36) arbetsolyckor som resulterade i en sammanlagd frånvaro om 447 (405) dagar. I ett femårsperspektiv varierar frekvensen mellan 2 – 5 olyckor med frånvaro per miljon arbetade timmar. System för att registrera *near misses* finns vid samtliga enheter. Arbetet med att införa OHSAS 18001 pågår och sex enheter är certifierade. I ett industriellt perspektiv är olycksfallsfrekvensen fortsatt låg men det finns ingen tydlig nedåtgående trend. Målet är inte uppnått.

Mänskliga rättigheter och jämställdhet

Mål: Inga fall av kränkning av mänskliga rättigheter, diskriminering och tvångsarbete ska förekomma. Fortsatt aktiv information till medarbetare och nyanställda. Målet kan kopplas till FN:s Globala Mål 5: "Jämställdhet" och Mål 8: "Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt".

Utfall: Informationen till medarbetarna om Nolatos själ fortsatte under året. Några fall av kränkningar av mänskliga rättigheter registrerades inte. Av koncernens cirka 6.400 (7.800) anställda är 51 (50) procent kvinnor. I styrelsen är andelen kvinnor 22 (11) procent och i högsta ledningen 0 (0) procent. Andelen kvinnor som ingår i koncernbolagens ledningsgrupper är 18 (17) procent och rekryteringen av kvinnliga ledare är viktig för Nolato. Vid enheterna i Kina och Ungern hade vi fortsatta goda erfarenheter av anställning av personer med funktionshinder.

► Affärsnytta

I enlighet med Nolatos uppförandekod och den tionde principen i *Global Compact* ska affärsprinciperna kännetecknas av integritet och ansvarstagande. Många av Nolatos kunder återfinns inom branscher där miljöansvar, socialt ansvar och affärsetik har hög prioritet. Miljöanpassning av produkterna är ett aktuellt område med koppling mellan miljönytta och affärsnytta. Här finns det ett antal goda exempel inom Nolato. Läs mer om detta i hållbarhetsredovisningen.

Antikorruption

Mål: Inga fall av mutor, korruption och kartellbildning ska förekomma. Fortsatt aktiv information till medarbetarna. Målet kan kopplas till FN:s Globala Mål 16: "Fredliga och inkluderande samhällen".

Utfall: Vid samtliga koncernbolag arbetar ledningen med åtgärder för att förebygga korruption. *Whistle-blowing-systemet* är infört och under 2016 registrerades inga händelser som kan förknippas med korruption och bristande affärsetik.

Kunder

Mål: Kundkrav inom miljö och socialt ansvar ska klaras med god marginal.

Utfall: Resultaten av kundernas utvärderingar och revisioner var fortsatt goda. Tre anläggningar i Kina och en i Malaysia är godkända enligt kraven i Sony Green Partner.

Leverantörer

Mål: Förbättrad utvärdering av leverantörernas hållbarhetsarbete. Varje bolag ska under 2016 minst ha utvärderat fem leverantörer. Målet kan kopplas till FN:s Globala Mål 12: "Hållbar konsumtion och produktion".

Utfall: Under 2016 genomfördes 173 (134) utvärderingar av leverantörernas hållbarhetsarbete. Leverantörerna uppfyllde Nolatos krav på acceptabel eller god nivå. I ett fall avslutades samarbetet beroende på vissa brister.

Fortsatt arbete

Under 2017 kommer Nolato att arbeta med:

- Aktiviteter som bidrar till effektivare användning av resurser som energi, vatten och material, exempelvis genom systematiska energikartläggningar.
- Åtgärder som minskar Nolatos utsläpp av klimatpåverkande gaser.
- Uppdatering av koncernmålen för hållbar utveckling och i arbetet beakta FN:s Globala Mål.
- Förebyggande åtgärder inom hälsa och säkerhet, bland annat genom införande av certifierade ledningssystem.
- Anpassningar av miljöledningssystemen till de nya kraven i ISO 14001:2015.
- Skapa affärsnytta genom att erbjuda kunderna kunskaper och erfarenheter kring miljöanpassning av produkter och transporter.
- Vidareutveckla Nolatos samhällsengagemang och sociala ansvar, exempelvis genom projekt som Employee Care Program och Building Hope Together samt kontakter med skolor och universitet.
- Hållbarhetsredovisning enligt kraven i den nya EU-lagstiftningen kring rapportering av hållbar utveckling hos stora företag. Fortsatt redovisning till Carbon Disclosure Projekt och Global Compact.

Case – Energi och klimat

Energieffektivisering och minskad klimatpåverkan

För att hålla igång Nolatokoncernen under 2016 behövdes det 168 GWh, en energimängd som motsvarar användningen hos mer än 8 000 småhus eller ett mindre samhälle. Energin kostade 123 miljoner kronor och gav upphov till utsläpp av 51 000 ton av den klimatpåverkande gasen koldioxid.

Långsiktiga energi- och klimatmål

Energi- och klimatfrågorna har hög prioritet inom Nolato och vi har satt långsiktiga mål att öka energieffektiviteten och minska utsläppen av koldioxid. Det genomförs många åtgärder för att effektivisera användningen av energi och nyckeltalen rör sig i rätt riktning, dvs nedåt. Förutom åtgärder som utbyte av energi-krävande belysning och maskiner har vi även börjat genomföra energikartläggningar och införa certifierade energiledningssystem enligt ISO 50001. Inköp av fossilfri el i flera länder bidrar till minskade utsläpp av koldioxid.

Energikartläggningar öppnar ögonen

Enligt EU:s nya direktiv för energieffektivisering måste alla större företag genomföra energikartläggningar. Dessa ska utföras enligt fastlagda riktlinjer och rapporteras till myndigheterna i respektive land. Nolato Polymer i Torekov och Ängelholm, samt Nolato MediTor i Torekov, har gjort en gemensam kartläggning och Per-Olof Jansson, chef för fastighet och underhåll, är mycket nöjd:

– Vi har varit ganska framgångsrika i vårt arbete med energi-frågorna och trodde att vi kunde det mesta om energianvändningen i fastigheterna och de olika produktionsprocesserna. Den systematiska kartläggningen öppnade våra ögon och saker som vi inte trodde var så betydelsefulla visade sig vara energitjuvar.

Liknande energikartläggningar genomförs nu på bred front vid Nolatos anläggningar i Europa. Något som är bra såväl för miljön som för Nolatos resultat.

Per-Olof Jansson vid Nolato Polymer i Torekov visar en ny energieffektiv formspruta.

Case – FN:s Globala Mål

I sin forskning vid Lunds universitet konstaterar Antoine Bonnamy att FN:s Globala Mål för hållbar utveckling kan tillämpas på ett konkret sätt i Nolato och andra privata företag.

Globalt perspektiv på Nolatos hållbarhetsarbete

Med FN:s Globala Mål för hållbar utveckling ställs stora förhoppningar på att näringslivet aktivt ska arbeta med målen och genom teknikutveckling och på andra sätt bidra till hållbar utveckling i samhället. Hur kommer målen att fungera i praktiken och hur påverkas Nolatos strategi och mål för hållbar utveckling?

Antoine Bonnamy från Frankrike använde Nolato som ett konkret exempel i sin mastersuppsats, vid Internationella Miljöinstitutet (IIIEE) vid Lunds universitet, som handlade om tillämpningen av de Globala Målen i den privata sektorn.

Vad är det för skillnad på de Globala Målen och de tidigare milleniummålen?

– De Globala Målen har ett bättre helhetsperspektiv på hållbar utveckling, säger Antoine Bonnamy. De är tydligare kopplade till varandra och man har verkligen försökt se till att målen samverkar. De har också förankrats i en mycket omfattande process där FN:s 193 medlemsländer, mängder av organisationer och inte minst representanter från näringslivet har varit med. Det är dessutom ett viktigt inslag att näringslivet aktivt ska delta i förverkligandet av målen.

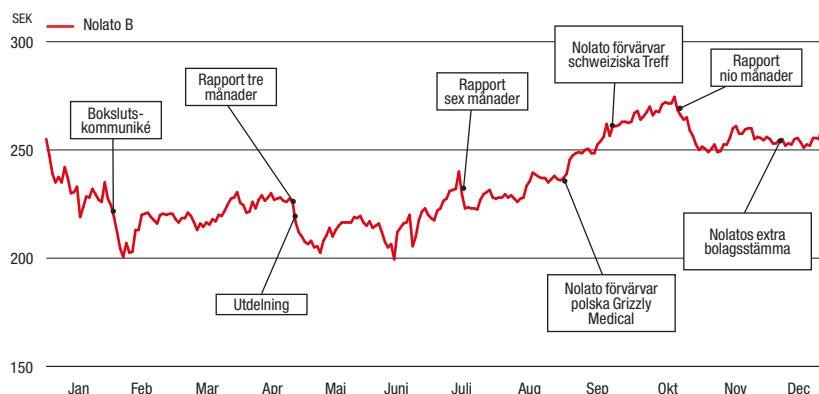
Är målen någonting för Nolato att arbeta med?

– Nolato arbetar redan med ett antal mål inom hållbar utveckling, vilket är bra och ger en transparent översikt av framgångar och motgångar. Jag kan se att alla de sjutton globala målen skulle kunna användas på ett eller annat sätt av Nolato. Det är emellertid vissa mål som är mer relevanta än andra, exempelvis "Hållbar energi för alla", "Hållbar industri, innovationer och infrastruktur" samt "Bekämpa klimatförändringen".

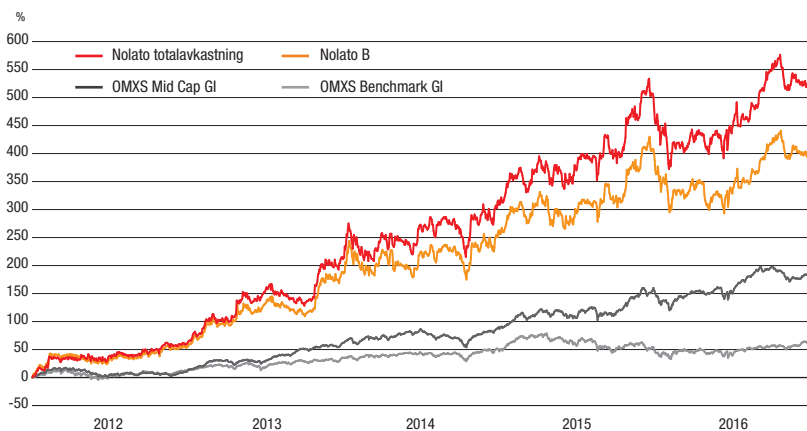
Nolato har tagit till sig erfarenheterna från Antoine Bonnamys forskning kring hur de Globala Målen kan användas i privata företag. Ett konkret resultat är att i års- och hållbarhetsredovisningen för 2016 kopplas flertalet av Nolatos mål för hållbar utveckling till de Globala Målen. Vid uppdateringen av koncernens mål, som genomförs under 2017, kommer FN:s mål på olika sätt påverka formuleringar och områden som prioriteras.

Nolatoaktien och ägarna

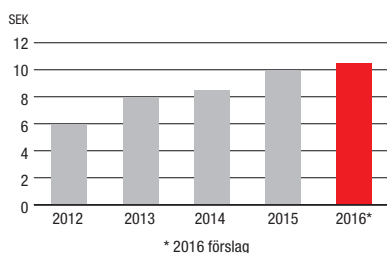
Aktiekursens utveckling 2016

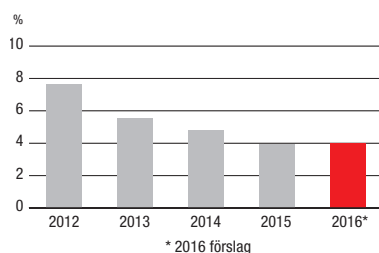
Totalavkastning och aktiekurs 2012 – 2016

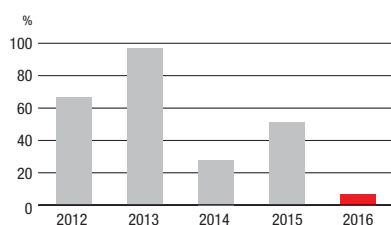
Utdelning 2012 – 2016

Direktavkastning 2012 – 2016

Årlig totalavkastning 2012 – 2016

Totalavkastning:

5 år 574% (årligt genomsnitt 46,5%)
3 år 106% (årligt genomsnitt 27,2%)
2 år 61% (årligt genomsnitt 26,9%)

Notering

Nolato AB inregistrerades på Stockholmsbörsen 1984 och B-aktien noteras idag på Nasdaq Stockholm, där Nolato är ett Mid Cap-företag i sektorn Industrials. B-aktien handlades under året på Nasdaq Stockholm, BATS och Turquoise. Aktiens symbol är STO:NOLA B och ISIN-koden SE0000109811.

Kursutveckling och omsättning

Nolatos B-aktie steg under året med 2 procent (45). Aktien noterades vid utgången av 2016 till 263,00 SEK (257,50). Högsta slutkurs på Nasdaq Stockholm under 2016 var 274,50 SEK (2016-10-24) och lägsta slutkurs var 199,50 SEK (2016-06-16). Högst betalt under året var 277,50 SEK (2016-10-24) och lägst betalt 199,50 SEK (2016-06-16). Aktiernas marknadsvärde uppgick den 31 december 2016 till 6.919 MSEK (6.774). Under 2016 omsattes 13,7 miljoner Nolato-aktier, varav 60 procent i den öppna börs-handeln och 40 procent off-book, dolt eller genom auktion. Av börshandeln skedde 90 procent på Nasdaq Stockholm, 8 procent på BATS och 2 procent på Turquoise.

Omsättningshastigheten, graden av likviditet, var 58 procent (75). Antal aktieägare ökade under året med 14 procent och var den 31 december 11.982 (10.487).

Aktiekapital

Aktiekapitalet i Nolato AB uppgår till 132 MSEK, fördelat på 26.307.408 aktier. Av dessa är 2.759.400 A-aktier och 23.548.008 B-aktier. A-aktierna berättigar till tio röster och B-aktierna till en röst. Alla aktier har lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

Incitamentprogram

Nolato har ett teckningsoptionsprogram (Serie 1) för management som medför utspädning av antal aktier.

Utdelningspolicy och utdelning

Styrelsens förslag till utdelning skall beakta Nolatos långsiktiga utvecklingsmöjligheter, finansiella ställning och investeringsbehov. Avsikten är att varje år föreslå en utdelning som överstiger 50 procent av resultatet efter skatt. För 2016 föreslår styrelsen en ordinarie utdelning med 10,50 SEK (10,00), motsvarande 276 MSEK (263).

Utdelningsandelen, utdelningen i förhållande till resultat efter skatt, uppgår till 82 procent (63). Direktavkastningen i förhållande till börskursen den 31 december 2016 var 4,0 procent. Under de senaste fem åren har Nolatoaktien haft en genomsnittlig direktavkastning på 5,2 procent.

Överlåtbarhet

Det finns inte någon begränsning avseende aktiens överlåtbarhet enligt bestämmelse i lag eller bolagsordning.

Analytiker

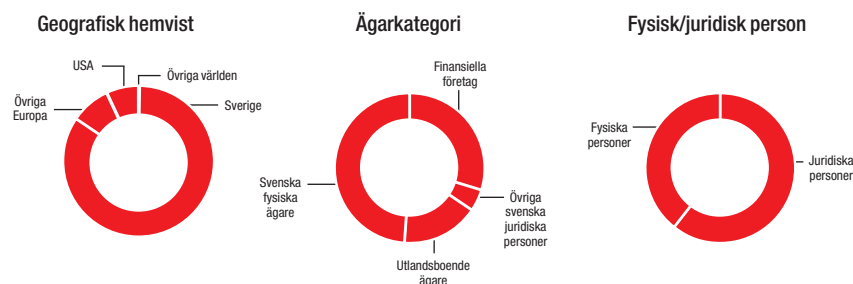
Nolatoaktien har under året följts och analyserats av bland annat följande analytiker:

- ♦ ABG Sundal Collier – Per Lindberg
08 566 286 25
- ♦ Carnegie – Mikael Laséen
08 588 687 21
- ♦ Redeye – Greger Johansson
08 545 013 30
- ♦ Remium – Carl Ragnerstam/Claes Vikbladh
08 454 32 23

Finansiell information

Nolatos ledning arbetar löpande med att utveckla den finansiella informationen, för att skapa goda förutsättningar att värdera bolaget på ett så rättvisande sätt som möjligt. I detta ingår bland annat att medverka aktivt vid träffar med analytiker, aktiesparare och media. På vår hemsida, www.nolato.se, finns bland annat information om B-aktiens aktuella och historiska kursutveckling och månadsvis uppdatering av de största aktieägarna i Nolato. På hemsidan finns även samtliga rapporter, årsredovisningar och pressmeddelanden sedan 1998.

Aktiefördelning 2016-12-31

De 15 största aktieägarna 2016-12-31

Ägare	Andel av kapitalet (%)		Andel av röster (%)	
	2016-12-31	Förändring*	2016-12-31	Förändring*
Familjen Jorlén	9,8	0,0	24,5	0,0
Familjen Boström	9,4	0,0	19,6	0,0
Didner & Gerge Fonder	7,6	4,2	3,9	2,1
Familjen Hamrin	6,3	6,3	17,7	17,7
Lannebo fonder	4,3	4,3	2,2	2,2
Swedbank Robur Fonder	3,9	-2,8	2,0	-1,4
SEB Investment Management	3,6	1,4	1,9	0,8
Verdipapirfond Odin Sverige	2,7	0,7	1,4	0,4
DnB – Carlson Fonder	2,7	-0,3	1,4	-0,2
Svolder	2,3	0,9	1,2	0,4
Nordea Investment Funds	1,4	0,2	0,7	0,1
Skandia Fonder	1,3	-0,2	0,7	-0,1
Goldman Sachs International	1,3	-0,9	0,7	-0,5
Länsförsäkringar fondförvaltning	1,0	0,4	0,5	0,2
Försäkringsaktiebolaget, Avanza Pension	1,0	-0,1	0,5	-0,1
Summa 15 största aktieägarna	58,6		78,9	
Övriga aktieägare	41,4		21,1	

* Förändring (procentenheter) av innehav jämfört med 2015-12-31.

Data per aktie

	2016	2015	2014	2013	2012
Resultat per aktie efter skatt, SEK ¹⁾	12,77	15,97	13,84	11,94	7,68
Eget kapital per aktie, SEK ²⁾	70	67	60	51	44
Kassaflöde per aktie, SEK, exkl. förvärv och avyttringar	9,31	10,95	4,83	13,76	12,05
Aktiekurs 31 december, SEK	263,00	257,50	178,00	146,50	78,50
P/E-tal, ggr ³⁾	21	16	13	12	10
Omsättningshastighet, %	58	75	86	62	19
Utdelning (2016 förslag), SEK	10,50	10,00	8,50	8,00	6,00
Direktavkastning (2016 förslag), % ⁴⁾	4,0	3,9	4,8	5,5	7,6
Utdelning i % av resultat per aktie (2016 förslag)	82	63	61	67	78
Genomsnittligt antal aktier, tusen st	26 307	26 307	26 307	26 307	26 307
Kurs/eget kapital per aktie, ggr	3,8	3,8	3,0	2,9	1,7
Aktiernas marknadsvärde 31 december, MSEK	6 919	6 774	4 683	3 854	2 065

Definitioner

¹⁾ Resultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt antal aktier.

²⁾ Redovisat eget kapital i förhållande till antal aktier.

³⁾ Noterad kurs 31 december i förhållande till resultat per aktie efter skatt.

⁴⁾ Utdelning för respektive år i förhållande till noterad kurs 31 december.

Bolagsstyrning

Policydokument

För koncernens styrning finns följande övergripande och av styrelsen fastställda policydokument:

- **Nolatos Grundbultar**
Definierar den gemensamma värdeplattformen för all verksamhet i koncernen.
- **Uppförandekod**
Reglerar de etiska och mänskliga principer som medarbetarna i Nolato är skyldiga att följa. Nolatos koncernövergripande policys kring miljö, arbetsmiljö, leverantörer och kvalitet är integrerade i uppförandekoden.
- **Finanspolicy**
Reglerar hur de finansiella riskerna ska hanteras i koncernen.
- **IT-policy**
Reglerar koncernens IT-säkerhetsstruktur.
- **Informationspolicy**
Reglerar koncernens informationsspridning, bland annat mot bakgrund av de krav som börsnoteringen ställer.
- **Insiderpolicy**
Kompletterar reglerna i EU-förordningen om marknadsmissbruk samt annan insiderlagstiftning med direktiv rörande anmälningskyldighet och handel i Nolatos aktier.
- **Whistleblowingpolicy**
Reglerar koncernens system och rutiner för mottagning och handläggning av rapporter om eventuella oegentligheter.

Nolato är ett svenskt publikt aktiebolag. Bolagsstyrningen utgår från svensk lagstiftning (främst aktiebolagslagen), Nasdaq Stockholms regelverk, Svensk kod för bolagsstyrning samt regler och rekommendationer utgivna av andra i sammanhanget relevanta organisationer.

Bolagsstyrningsrapport

Nolatos formella bolagsstyrningsrapport finns att läsa på hemsidan, www.nolato.se/ bolagsstyrning. I rapporten anges och hur styrelseutvärdering gjorts och redovisas.

Ägarstyrning

Aktieägarna utövar sin ägarmakt på bolagsstämmorna. Nolatos A-aktier medför 10 röster och B-aktierna 1 röst. Det finns inga begränsningar i hur många röster en aktieägare kan avge vid stämman.

Beslut vid bolagsstämman fattas normalt med enkel majoritet. I vissa frågor föreskriver aktiebolagslagen en lägsta andel aktieägare närvarande vid stämman och/eller en större majoritet.

Den bolagsstämman där styrelsen ska lägga fram årsredovisning och revisionsberättelse benämns årsstämma och hålls i Nolato normalt i slutet av april. Vid denna stämman prövas även frågor avseende bland annat utdelning, ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören, val av styrelseledamöter, styrelseordförande och revisorer. Årsstämman fastställer även arvoden till styrelseledamöter och revisorer, riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt principer för hur ledamöterna i valberedningen utses inför nästkommande årsstämma.

På årsstämman har aktieägare möjlighet att ställa frågor om bolaget och dess utveckling. Aktieägare har även möjlighet att få ett ärende behandlat på stämman genom att skriftligt begära detta hos styrelsen.

Bolagets tillämpning av Koden

Svensk kod för bolagsstyrning baseras på principen följ eller förklara. Detta betyder att företag som tillämpar Koden kan avvika från vissa av kodens regler, men måste då ge förklaringar och anledningar till varje enskild avvikelse.

Nolato avviker från en av punkterna i Koden:

Punkten 2.4 reglerar att valberedningens ordförande ej ska vara styrelsens ordförande eller annan styrelseledamot. Nolatos största ägare har ansett att bolagets ägarstruktur, med tre familjer som innehar drygt 60 procent av rösterna, i valberedningen bäst företräds av dessa ägare tillsammans med andra större aktieägare. Då dessa familjers representanter innehar en så stor ägarandel i bolaget, har de ansett att det är naturligt och nödvändigt att också medverka och utöva sina ägarintressen både genom representation i bolagets valberedning och i styrelsen.

Av aktieägarna vald revisor

Vid årsstämman 2016 valdes Ernst & Young AB som revisor i Nolato, med auktoriserade revisorn Stefan Engdahl som huvudansvarig.

Revisor

Stefan Engdahl, född 1967. Auktoriserad revisor, Ernst & Young AB. Revisor i Nolato sedan 2015. Vald revisor i bland annat ITAB Shop Concept AB, Doro AB och AGES Industri AB.

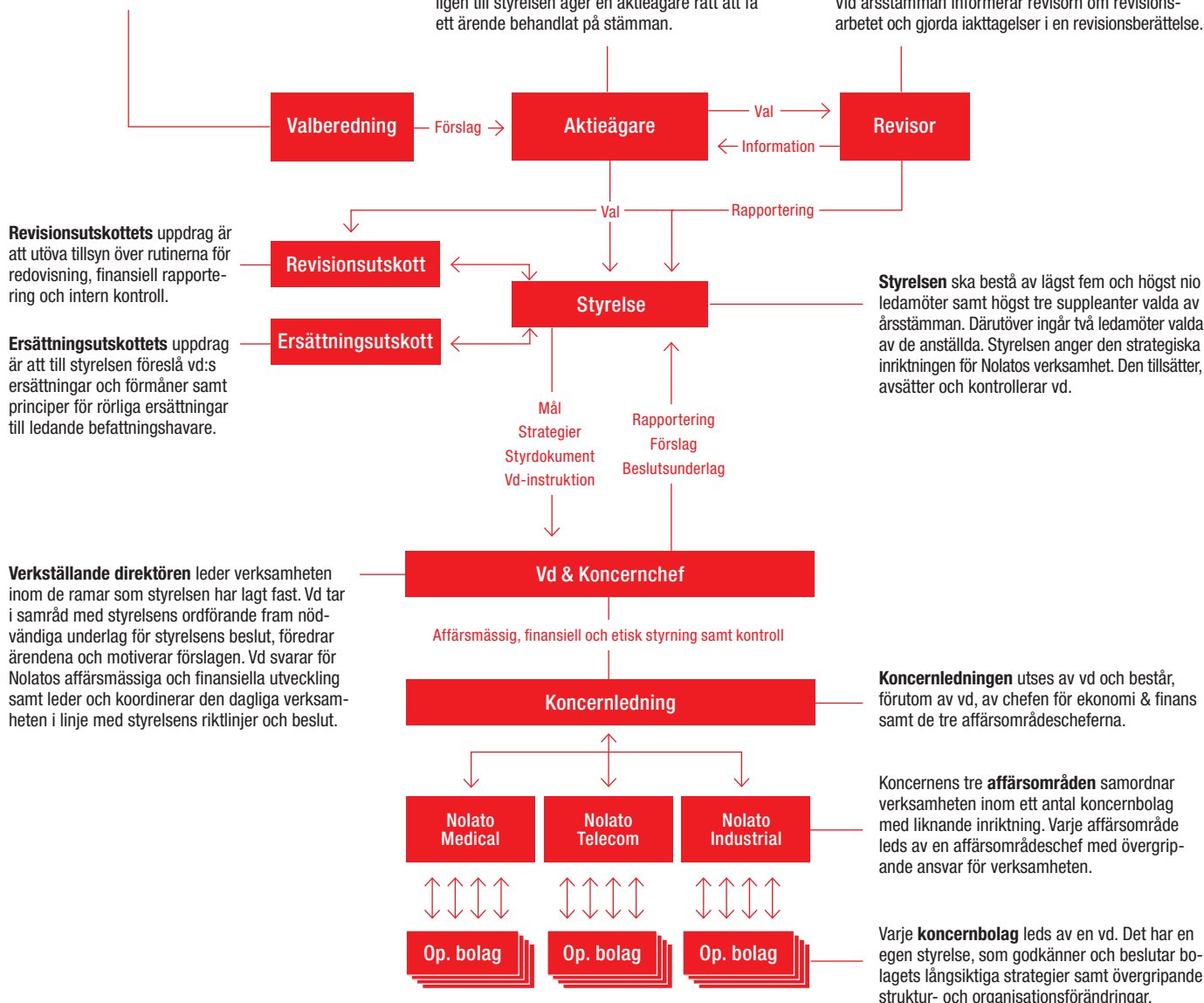
Schematisk beskrivning av Nolatokoncernens bolagsstyrning

Valberedningens uppgift är att till årsstämman lämna förslag på beslut om bland annat stämmoderförande, styrelseledamöter, styrelsearvoden, ersättning för utskottsarbete, hur valberedningen ska utses kommande år samt lämna förslag på revisor och arvode till revisor.

Aktieägarnas rätt att besluta i Nolatos angelägenheter utövas på årsstämman, som normalt äger rum i slutet av april. Stämman väljer bl.a. styrelse och fattar beslut angående utdelning och styrelsearvode samt fastställer årsredovisningen. Genom att inom vissa tidsramar anmäla ett ärende skriftligen till styrelsen äger en aktieägare rätt att få ett ärende behandlat på stämman.

Revisor väljs av aktieägarna på årsstämman för att granska bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och vd:s förvaltning. Revisorn ska även granska ersättningar till ledande befattningshavare samt bolagsstyrningsrapporten.

Rapportering sker till styrelsen och till revisionsutskottet. Vid årsstämman informerar revisorn om revisionsarbetet och gjorda iakttagelser i en revisionsberättelse.

Rapportering och kontroll sker genom att styrelsen och revisionsutskottet analyserar och bedömer risker och kontrollmiljö samt övervakar den finansiella rapporteringens kvalitet och Nolatos interna kontrollsystem. Detta sker bland annat genom instruktioner till vd och fastläggande av krav på innehållet i de rapporter om ekonomiska förhållanden som fortlöpande tillställs styrelsen. Vidare ska utskottet lämna rekommendationer och förslag för att säkerställa rapporteringens tillförlitlighet. Styrelsen tar del av och säkerställer ekonomisk rapportering såsom månadsrapporter, prognoser, delårsrapporter och årsredovisning. Utskottet ska informera styrelsen om resultatet av revisionen, hur den bidrog till den finansiella rapporteringens tillförlitlighet samt vilken funktion utskottet haft.

Nolatos styrelse

					
Namn	Fredrik Arp	Dag Andersson	Sven Boström-Svensson	Åsa Hedin	Henrik Jorlén
Invald	2009 (ledamot även under 1998 – 1999)	2014	2013	2014	1974
Befattning	Styrelsens ordförande samt ordförande i ersättningsutskottet.	Styrelseledamot	Styrelseledamot	Styrelseledamot	Styrelseledamot samt ledamot av revisions- och ersättningsutskottet.
Född	1953	1961	1983	1962	1948
Utbildning	Civilekonom, ekon. dr.h.c.	Civilekonom Handels-högskolan. MBA Insead.	B.Sc. kemi. M.Sc. Analytisk Kemi och Fil Kand Ekonomi.	M.Sc. i Biofysik, Bachelor of Arts i fysik.	Handelsskola
Andra styrelse-uppdrag	Ledamot i Vattenfall, Parques Reunidas och Swedfund International.	Ledamot i Diaverum AB samt diverse styrelser inom Diaverum inkl. JV bolag.	—	Ledamot i Tobii AB, E J:or Öhman AB, Cellavision AB, Immunovia AB, Sensavis AB och Fingerprint AB.	—
Bakgrund	Koncernchef Volvo Cars, Trelleborg, PLM.	Vd och koncernchef Diaverum AB. Vice Vd Mölnlycke Health Care, diverse befattningar SKF.	—	Vice Vd Elekta AB. Ledande befattningar inom Siemens Health-care och Gambro AB.	Ledande befattningar inom Nolatokoncernen.
Närvaro	5 av 5 möten	5 av 5 möten	5 av 5 möten	5 av 5 möten	5 av 5 möten
Ersättning ¹⁾	497 000	190 000	190 000	190 000	231 000
Aktieinnehav ²⁾	3 000 B (3 000 B)	5 000 B (1 000 B)	255 870 B (255 870 B)	0 (0)	294 000 A + 37 950 B (294 000 A + 37 950 B)
Beroende	Oberoende i förhållande till bolaget och till större aktieägare.	Oberoende i förhållande till bolaget och till större aktieägare.	Oberoende i förhållande till bolaget, beroende till större aktieägare.	Oberoende i förhållande till bolaget och till större aktieägare.	Oberoende i förhållande till bolaget, beroende till större aktieägare.

¹⁾ För mer information om ersättningar, se koncernens not 10 på sidan 64.

²⁾ Aktieinnehav i Nolato 2016-12-31 (2015-12-31) inkl. familj och bolag enligt Euroclear Sweden. Aktuellt innehav finns alltid på www.nolato.se

				
Namn	Lars-Åke Rydh	Jenny Sjö Dahl	Björn Jacobsson	Håkan Svensson
Invald	2005	2016	2015 (ledamot även under 2000–2013) Suppleant 2014	2014 Suppleant 2009–2014
Befattning	Styrelseledamot samt ordförande i revisionsutskottet.	Styrelseledamot	Arbetsstagarrepresentant LO.	Arbetsstagarrepresentant PTK.
Född	1953	1973	1971	1960
Utbildning	Civilingenjör	M.Sc. Industriell ekonomi, MBA	Gymnasium	Gymnasium. Diplomerad Styrelseledamot PTK.
Andra styrelseuppdrag	Ordförande i OEM International AB, Danfo AB, Olja ek. för., Plastprint AB, Schuchardt Maskin AB och Prototypen AB. Ledamot i Nefab AB, HL Display AB, Söderbergsföretagen AB, Vitrin AB, Chiffonjén AB och Östrand o Hansen AB.	—	—	—
Bakgrund	Vd och koncernchef i Nefab.	Ledande befattningar inom ABB.	Anställd i Nolato Gota.	Anställd i Nolato Cerbo.
Närvaro	5 av 5 möten	3 av 5 möten	4 av 5 möten	5 av 5 möten
Ersättning ¹⁾	252 000	190 000	0	0
Aktieinnehav ²⁾	2 000 B (2 000 B)	0	0 (0)	0 (0)
Beroende	Oberoende i förhållande till bolaget och till större aktieägare.	Oberoende i förhållande till bolaget och till större aktieägare.	—	—

Suppleanter till arbetsstagarrepresentanterna är Ingegerd Andersson (LO), Arif Mislami (LO) och Jonny Petersson (PTK).

¹⁾ För mer information om ersättningar, se koncernens not 10 på sidan 64.

²⁾ Aktieinnehav i Nolato 2016-12-31 (2015-12-31) inkl. familj och bolag enligt Euroclear Sweden. Aktuellt innehav finns alltid på www.nolato.se

Nolatos koncernledning

					
Namn	Christer Wahlquist	Per-Ola Holmström	Johan Iveberg	Jörgen Karlsson	Johan Arvidsson
Anställd	1996	1995	2010	1995	1994
Befattning	Vd och koncernchef sedan februari 2016.	Vice Vd Chef ekonomi & finans sedan 1995	Chef för affärsområde Nolato Medical sedan 2016 och vd i Nolato MediTech sedan 2010	Chef för affärsområde Nolato Telecom sedan 2009 och vd i Nolato Beijing sedan 2007	Chef för affärsområde Nolato Industrial sedan 2012 och vd i Nolato Hungary sedan 2008
Född	1971	1964	1969	1965	1969
Utbildning	Bergsingenjör MBA	Civilekonom	Civilingenjör	Polymeringenjör	Civilingenjör
Bakgrund	Marknadschef Vd i koncernbolag	Auktoriserad revisor	Ledande positioner inom Trelleborg, Akzo Nobel och Perstorp	Marknadschef Vd i koncernbolag	Vd i koncernbolag
Aktieinnehav ¹⁾	15 712 B (15 712 B)	14 084 B (14 084 B)	0 (0)	0 (0)	5 000 B (5 000 B)
Optioner	38 000 (0)	19 000 (0)	19 000 (0)	19 000 (0)	19 000 (0)

¹⁾ Aktieinnehav i Nolato 2016-12-31 (2015-12-31) inkl. familj och bolag enligt Euroclear Sweden. Aktuellt innehav finns alltid på www.nolato.se

Förvaltningsberättelse och finansiella rapporter

Innehåll

Förvaltningsberättelse *

Verksamheten 2016 och kommentarer till den finansiella utvecklingen	52
Ansvarsfullt företagande	53
Risker i verksamheten	55
Ledningssystem	55
Nolatoaktien	55
Bolagsstyrning	55
Riktlinjer för ersättning	55
Moderbolaget	55
Förslag till vinstdisposition	55
Framtida utveckling	55

Väsentliga risker, riskexponering och riskhantering *	56
--	----

Koncernens finansiella rapporter och kommentarer till dessa *

Koncernens resultaträkning och totalresultat	58
Kommentarer till koncernens resultaträkning	59
Koncernens balansräkning	60
Kommentarer till koncernens balansräkning	61
Koncernens kassaflödesanalys	62
Kommentarer till koncernens kassaflödesanalys	63

Noter till koncernens finansiella rapporter *

Not 1 Allmän information	64
Not 2 Redovisnings- och värderingsprinciper	64
Not 3 Viktiga uppskattningar och bedömningar	67
Not 4 Finansiell riskhantering	67
Not 5 Rörelsesegment	69
Not 6 Forskning och utveckling	70
Not 7 Övriga rörelseintäkter	70
Not 8 Information angående ersättning till revisorer	70
Not 9 Övriga rörelsekostnader	70
Not 10 Personal	71
Not 11 Finansiella intäkter och kostnader	73
Not 12 Skatt	73
Not 13 Avskrivningar	75
Not 14 Kostnader fördelade på kostnadsslag	75
Not 15 Immateriella anläggningstillgångar	75
Not 16 Materiella anläggningstillgångar	76
Not 17 Finansiella tillgångar	77
Not 18 Varulager	77
Not 19 Övriga kortfristiga tillgångar	77
Not 20 Eget kapital	77
Not 21 Andra reserver	78
Not 22 Finansiella skulder	78
Not 23 Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	79
Not 24 Övriga avsättningar	80
Not 25 Övriga kortfristiga skulder	80

Not 26 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	80
Not 27 Närstående	80
Not 28 Kassaflöde	80
Not 29 Företagsförvärv	80
Not 30 Händelser efter räkenskapsårets utgång	81

Moderbolagets finansiella rapporter *

Moderbolagets resultaträkning och totalresultat	82
Moderbolagets balansräkning	82
Moderbolagets kassaflödesanalys	83

Noter till moderbolagets finansiella rapporter *

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper	84
Not 2 Inköp och försäljning mellan moder- och dotterbolag	84
Not 3 Information angående ersättning till revisorer	84
Not 4 Övriga rörelseintäkter	84
Not 5 Övriga rörelsekostnader	84
Not 6 Personal	85
Not 7 Resultat från andelar i koncernföretag	85
Not 8 Finansiella intäkter	85
Not 9 Finansiella kostnader	85
Not 10 Bokslutsdispositioner	85
Not 11 Skatt	86
Not 12 Kostnader fördelade på kostnadsslag	86
Not 13 Andelar i koncernföretag	86
Not 14 Aktiekapital	87
Not 15 Upplåning	87
Not 16 Fordringar och skulder, koncernföretag	87
Not 17 Övriga avsättningar	87
Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	87
Not 19 Obeskattade reserver	87
Not 20 Eventalförpliktelser	87
Not 21 Närstående	87
Not 22 Kassaflöde	87
Not 23 Disposition av vinst eller förlust	88
Not 24 Ändrad redovisningsprincip	88

Underskrifter och revisionsberättelse *

Styrelsens intygande och underskrifter	89
Revisionsberättelse	90

Definitioner och ordlista

Definitioner	93
Vanliga ovanliga ord	93

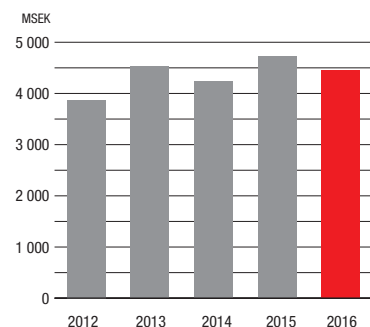
Femårsöversikt

Femårsöversikt nyckeltal	94
--------------------------------	----

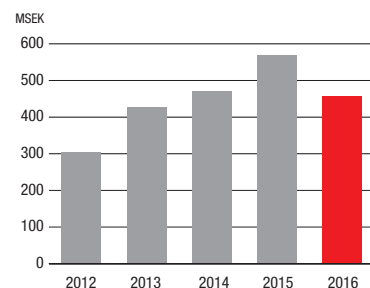
* Sidorna 51–89 är reviderade av bolagets revisor.

Förvaltningsberättelse

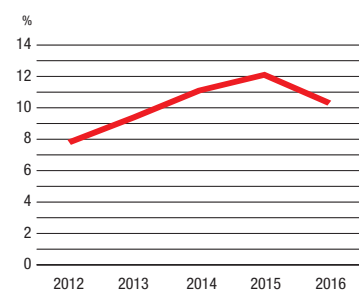
Omsättning

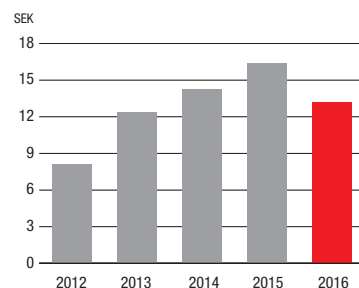
Rörelseresultat (EBITA)

EBITA-marginal

Justerat resultat per aktie

Verksamheten 2016

Styrelsen och verkställande direktören avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för Nolato AB (publ) organisationsnummer 556080-4592 för räkenskapsåret 2016.

Nolato är en svensk, börsnoterad koncern med 6.418 anställda i helägda dotterbolag i Europa, Asien och Nordamerika. Bolagen i koncernen utvecklar och tillverkar produkter i polymera material som plast, silikon och TPE till ledande kunder inom medicin-teknik, läkemedel, telekom, fordon och andra utvalda industrisektorer.

Affärsmodellen bygger på ett nära, långvarigt och innovativt samarbete med kunderna. Genom ledande teknologi, bred kompetens och högeffektiv produktion strävar Nolato att skapa mervärde för såväl kunder som aktieägare.

Nolatos aktier är noterade på Nasdaq Stockholm, där Nolato är ett Mid Cap-företag i sektorn Industrials.

Tre affärsområden

Nolatos operativa verksamhet bedrivs inom tre kundnära affärsområden:

Nolato Medical Utveckling och tillverkning av komplexa produktsystem och komponenter inom medicinteknik, samt avancerade förpackningslösningar för läkemedel och kosttillskott.

Nolato Telecom Design, utveckling och tillverkning av avancerade komponenter och delsystem till mobiltelefoner och närliggande segment som hemelektronik samt produkter och system för skärmning av elektronik (EMC).

Nolato Industrial Utveckling och tillverkning av produkter och produktsystem till kunder inom fordon, hygien, förpackningar, trädgård/skog, möbler och andra utvalda industrisegment.

De tre affärsområdena bygger sin verksamhet på samma byggstenar i form av ansvarsfullt företagande, bred teknisk kompetens och avancerad produktionsteknik. Genom specialisering inom och anpassning till respektive kundsektor har affärsområdena goda möjligheter att skapa sina egna, optimala förutsättningar för framgång.

Eftersom affärsområdena påverkas på olika sätt av konjunktursvängningar, händelser i omvärlden och marknadsmönster skapas en god balans i koncernen. Medan Nolato Medical verkar på en marknad med långa produktlivscyklar och lågt konjunkturberoende, är Nolato Telecom motsatsen, med korta produktlivslängder och hög projektvolatilitet. Och mittemellan dessa finns Nolato Industrial.

Affärsområdenas verksamhet presenteras mer ingående på sidorna 24–37.

Finansiell översikt

Koncernens omsättning under 2016 uppgick till 4.447 MSEK (4.726). Justerat för valuta och förvärv minskade omsättningen med 8 procent. Rörelseresultatet (EBITA) uppgick till 457 MSEK (570), motsvarande en EBITA-marginal på 10,3 procent (12,1).

Rörelseresultatet (EBIT) uppgick till 443 MSEK (556) efter belastning av 14 MSEK i avskrivningar på immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv. EBIT-marginalen var 10,0 procent (11,8). För mer finansiell information, se femårsöversikt på sidan 94.

♦ Koncernens resultat efter skatt blev 336 MSEK (420). Resultatet per aktie var 12,77 SEK (15,97). Justerat resultat per aktie, exklusive avskrivningar på immateriella tillgångar från företagsförvärv, uppgick till 13,19 SEK (16,35). Den effektiva skattesatsen var 23 procent (24).

Affärsområdenas omsättning, rörelseresultat och EBITA-marginal 2014–2016

	Omsättning			Rörelseresultat EBITA			EBITA-marginal (%)		
MSEK	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014
Nolato Medical	1 645	1 464	1 333	216	191	176	13,1	13,0	13,2
Nolato Telecom	1 402	2 017	1 799	131	272	199	9,3	13,5	11,1
Nolato Industrial	1 409	1 251	1 106	134	132	118	9,5	10,6	10,7
Koncernjust., moderb.	– 9	– 6	– 4	– 24	– 25	– 23	—	—	—
Koncernen totalt	4 447	4 726	4 234	457	570	470	10,3	12,1	11,1

♦ Affärsområde Nolato Medical ökade omsättningen till 1.645 MSEK (1.464). Genomförda förvärv har bidragit med 47 MSEK. Justerat för valuta och förvärv ökade omsättningen med 11 procent. Rörelseresultatet EBITA ökade till 216 MSEK (191) och EBITA-marginalen uppgick till 13,1 procent (13,0). Rörelseresultatet (EBIT) uppgick till 203 MSEK (178), efter belastning av 13 MSEK i avskrivningar på immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv. Volymerna ökade inom båda sektorerna Medical Devices och Pharma Packaging, och flertalet kundsegment visade god tillväxt. Året präglades av hög projektaktivitet och god projektbeläggning.

♦ Affärsområde Nolato Telecom minskade omsättningen till 1.402 MSEK (2.017), justerat för valuta minskade omsättningen med 30 procent. Föregående år var volymerna mycket starka till följd av en mycket hög efterfrågan av kunders telefonmodeller på konsumentmarknaden. Produktväxlingar skedde enligt plan under perioden. Verksamheten inom EMC-området, elektromagnetisk skärmning, fortsatte att utvecklas positivt. Det gäller även affärsområdets satsning på segment vid sidan av mobiltelefoner. Rörelseresultatet (EBITA) uppgick till 131 MSEK (272) och EBITA-marginalen uppgick till 9,3 procent (13,5). Rörelseresultatet (EBIT) var 131 MSEK (272). Föregående år var marginalen exceptionellt stark till följd av mycket höga volymer och fördelaktig produktmix.

♦ Affärsområde Nolato Industrials omsättning ökade till 1.409 MSEK (1.251). Genomförda förvärv har bidragit med 82 MSEK. Justerat för valuta och förvärv ökade omsättningen med 6 procent. Volymerna inom framförallt fordons- och hygiensegmenten utvecklades positivt. Fortsatta tekniksatsningar och ökade marknadsandelar ger positiv effekt. Rörelseresultatet (EBITA) uppgick till 134 MSEK (132), med en EBITA-marginal om 9,5 procent (10,6). Rörelseresultatet (EBIT) uppgick till 133 MSEK (131), efter belastning av 1 MSEK i avskrivningar på immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv. Högre kostnader i samband med uppstarter av nya projekt och ojämna volymuttag samt förvärvet, påverkade marginalen.

För ytterligare kommentarer till resultatet, se sidan 59 som är en del av förvaltningsberättelsen.

Förvärv

Under 2016 genomförde koncernen två förvärv – det schweiziska företaget Treff med verksamhet inom medicinteknik och industri samt det polska medicinteknikföretaget Grizzly Medical. Treff tillverkar bland annat förbrukningsmaterial för diagnostik inom sjuk- och egenvård (in-vitro-diagnostics, IVD) samt tekniskt avancerade precisionskomponenter till olika industrisegment. Treff bidrar med god lönsamhet, en starkt kundbas och geografisk expansion för såväl Nolato Medical som Nolato Industrial. Grizzly Medical är ett mindre, men strategiskt viktigt förvärv, som stärker Nolato kapacitet inom lågvolumproduktion i renrum med bland annat montage och vidareförädling av medicintekniska komponenter.

Ansvarsfullt företagande

Nolato har en lång tradition av ansvarsfullt företagande och en av våra grundbultar är att en effektiv och lönsam affärsverksamhet måste kombineras med etik, ansvar och miljöhänsyn.

För oss är det självklart att företaget ska vara en god granne, en god världsmedborgare, ta ansvar för det vi håller på med och alltid tillämpa god affärsetik.

Med tiden har de ursprungliga, naturliga tankarna att basera vår verksamhet på affärsmässighet och ansvar utvecklats till en genomtänkt strategi inom hållbarhetsområdet. En strategi som bygger på att vi är fullständigt övertygade om att ett framåtriktat och ansvarsfullt förhållningssätt inte bara är nödvändigt ur ett ansvarsperspektiv, utan också skapar möjligheter och affärssnytt.

♦ Vi hanterar hållbarhetsfrågorna på ett strukturerat sätt och har integrerat dem såväl i vår långsiktiga, strategiska planering, som i den dagliga verksamheten.

♦ Vi har satt upp koncernmål inom hållbar utveckling. (Se sidorna 38–43.)

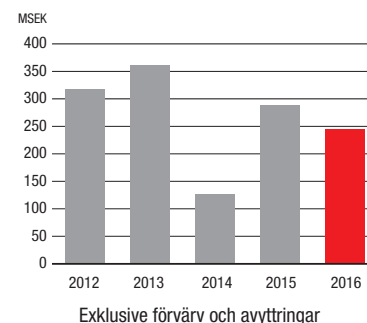
♦ Vi har tydliga riktlinjer i form av Nolatos Grundbultar, uppförandekod och miljöpolicy.

♦ Vi är sedan 2008 anslutna till *UN Global compact* och följer de tio principerna kring miljö, mänskliga rättigheter och åtgärder mot korruption. Nolatos mål kopplades under året till FN:s Globala Mål för hållbar utveckling.

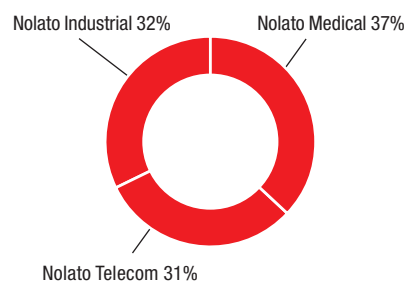
Mål för hållbar utveckling

Nolato kommunicerar aktiviteterna inom hållbar utveckling i en separat hållbarhetsredovisning enligt riktlinjerna i *Global Reporting Initiative (GRI G4)*. Redovisningen är utformad för att även uppfylla kraven i den nya lagstiftningen kring obligatorisk

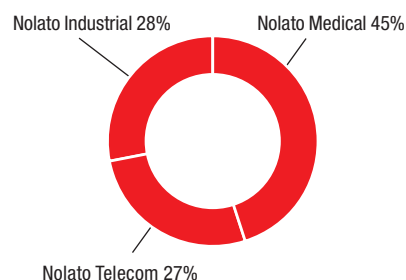
Kassaflöde efter investeringar

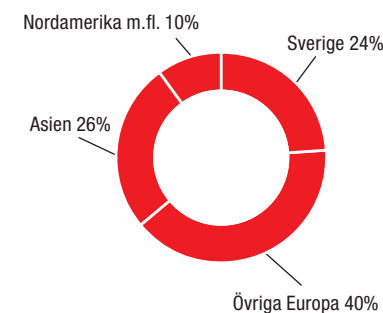
Andel av omsättningen

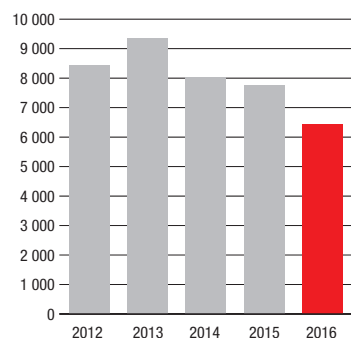
Andel av rörelseresultatet (EBITA)

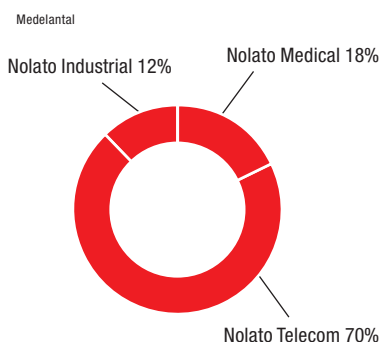
Omsättningen fördelad geografiskt

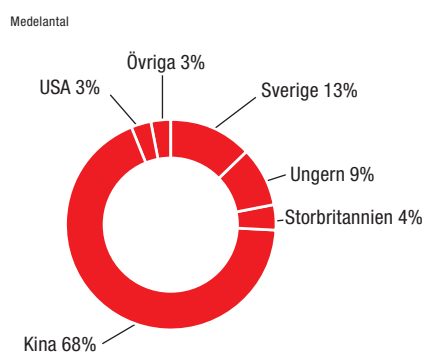
Medelantalet anställda

Anställda per affärsområde

Anställda per land

hållbarhetsredovisning för stora företag inom EU. Koncernens prestanda inom klimatområdet redovisas enligt *Carbon Disclosure Project (CDP)*.

Samtliga enheter, utom två bolag som förvärvades under 2016, är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001. Införandet av miljöledningssystem har påbörjats vid de förvärvade bolagen.

Energikartläggningar och åtgärder för energieffektivisering genomförs på bred front och ISO 50001 har införts vid flera anläggningar. Installationen av energieffektiva produktionsutrustningar, LED-belysning, infrastruktur och energiövervakning bidrog under året till effektivare energianvändning.

Standarden för socialt ansvar, ISO 26000, utgör en riktlinje för hållbarhetsarbetet.

Arbetet med att införa arbetsmiljöstandarden OHSAS 18001 fortsätter och för närvarande är sex enheter certifierade.

Medarbetare

Under 2016 uppgick medelantal anställda i Nolato till 6.418 (7.759).

Andelen kvinnor bland koncernens samtliga anställda var 49 procent (50).

Samtliga enheter är helägda av Nolato och följer fullt ut riktlinjerna i Nolatos Grundbultar och uppförandekod, som är samlade i Nolatos själ. Det praktiska arbetet med personalfrågor i koncernen är decentraliserat. Varje enskilt koncernbolag har därmed ansvar för att hantera personalfrågor på ett sätt som stämmer överens såväl med koncernens riktlinjer som med respektive lands lagstiftning och kultur.

Samtliga anställda i Nolato har rätt att företräddas av fackföreningar, liksom rätt till kollektivavtal. I Sverige och Kina omfattas större delen av de anställda av kollektivavtal. Vid enheterna i övriga länder finns inte några fackföreningar eller kollektivavtal, vilket speglar den normala situationen i dessa länder.

I Beijing, Kina, som är koncernens största arbetsplats, med drygt 60 procent av de anställda, har ett *Employee Care Program* införts och utvecklats vidare under 2016. Detta syftar till att säkerställa goda förhållanden för medarbetarna såväl på arbetsplatsen som på fritiden.

För att stärka möjligheterna att snabbt få kännedom om brott mot koncernens uppförandekod och andra allvarliga oegentligheter, finns ett system för whistleblowing. Detta innebär att en medarbetare kan slå larm om eventuella oegentligheter utan att riskera repressalier och påtryckningar. Under 2016 rapporterades inga ärenden.

I totalsiffran över medelantalet anställda ingår cirka 3.000 medarbetare i Kina, vilka är anställda genom bemanningsföretag. Denna anställningsform har främst valts för att

underlätta verksamhetens omfattande arbete med rekrytering av arbetskraft för mobiltelefonprojekt och på så sätt undvika att bygga upp en stor egen rekryteringsorganisation. I enlighet med koncernens policy omfattas dessa medarbetare enligt samma principer som Nolatos övriga anställda i Kina vad gäller lönesättning, förmåner, arbetstid, arbetsmiljö, socialt ansvar etc.

Nolltolerans i etikfrågor

Nolato har nolltolerans kring mutor, korruption och kartellbildning. Vi arbetar därför kontinuerligt med att styra och följa upp koncernenheternas sätt att göra affärer, baserat på riktlinjerna i Nolatos Grundbultar och uppförandekod.

Vi är särskilt uppmärksamma på etiska frågor i relationer med affärspartners. Normal affärssed och affärskultur i varje land ska beaktas, men om affärsmetoderna inte stämmer överens med våra etiska regler så ska vi avstå från affären eller vidta andra åtgärder. Med hjälp av checklistor från *UN Global Compact* görs årliga utvärderingar inom detta område. Under 2016 registrerades inga händelser som kan förknippas med korruption och bristande affäretik.

Riktlinjerna i Nolatos uppförandekod gäller även leverantörer och andra samarbetspartners till Nolato. Uppfylldandet av detta granskas genom återkommande utvärderingar. Under 2016 genomfördes 173 (134) utvärderingar av leverantörernas hållbarhetsarbete. Leverantörerna uppfyllde Nolatos krav på acceptabel eller god nivå. I ett fall avslutades samarbetet beroende på vissa brister.

Miljöfrågor

Nolatos verksamhet innebär användning av energi, råvaror och kemikalier, utsläpp till luft och vatten samt avfall. Samtliga enheter, utom två bolag som förvärvades under 2016, är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001. Införandet av miljöledningssystem har påbörjats vid de förvärvade bolagen. Övriga anläggningar arbetar med att uppdatera sina ledningssystem enligt de nya kraven i ISO 14001:2015. Detta arbete kommer att vara avslutat senast 2018.

Koncernen bedriver ett systematiskt miljöarbete i syfte att minska miljöpåverkan och öka resurseffektiviteten. Detta arbete beskrivs på sidorna 38–43 och redovisas i den separata hållbarhetsredovisningen på www.nolato.se/hallbarhet.

I Sverige är samtliga produktionsenheter anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Koncernens enheter utanför Sverige är tillståndspliktiga eller omfattas av liknande krav enligt respektive lands miljölagstiftning. De tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheternas försäljning utgör hela koncernens nettoomsättning.

Någon förnyelse av miljötillstånd eller uppdatering av anmälningsärenden är inte planerad för 2017.

I de flesta fall sker regelbunden rapportering till miljömyndigheterna och inspektioner genomförs av tillsynsmyndigheterna. Några överträdelse av miljölagstiftningen registrerades inte under 2016.

När det gäller kundernas krav på socialt ansvar och miljö genomförs utvärderingar och revisioner av Nolatos verksamhet. Under 2016 var dessa fortsatt goda. Tre anläggningar i Kina och en i Malaysia är godkända enligt kraven i Sony Green Partner.

Risker i verksamheten

Ett viktigt inslag i Nolatos strategiska planering är att identifiera möjliga risker i verksamheten, bedöma deras sannolikhet och eventuella konsekvenser samt att minimera den negativa effekt dessa risker skulle kunna ha för koncernen.

De finansiella riskerna hanteras i enlighet med en av styrelsen årligen fastställd finanspolicy.

På sidorna 56–57 finns en genomgång av möjliga risker i Nolatos verksamhet samt hur vi hanterar dessa risker. Ytterligare information om Nolatos riskbedömning framgår av sidan 21.

Ledningssystem

Nolatos produktionsenheter är samtliga certifierade i enlighet med kvalitetssystemet ISO 9001 och miljöledningssystemet ISO 14001 förutom två förvärvade bolag som ska miljöledningssystemet certifieras inom en tvåårsperiod.

Ett flertal enheter är därutöver certifierade enligt ISO-standarden för fordonsindustrin (ISO 16949), medicinteknik (ISO 13585) eller läkemedelsförpackningar (ISO 15378).

Ett antal enheter har integrerat de olika ledningssystemen för att täcka ett bredare verksamhetsområde.

Ledningssystem för arbetsmiljö (OHSAS 18001) finns i ett flertal av Nolatos enheter. För närvarande är sex enheter certifierade och arbetet fortsätter.

Standarden för socialt ansvar (ISO 26000) utgör riktlinje för Nolatos arbete inom *Corporate Responsibility*.

Nolatoaktien

Nolato inregistrerades på Stockholmsbörsens OTC-lista 1984. Idag noteras bolagets B-aktier på Nasdaq Stockholm, där Nolato är ett Mid Cap-företag i sektorn Industrials. Bolagets A-aktier är inte noterade.

Aktiekapitalet uppgår till 132 MSEK, fördelat på 26.307.408 aktier. Av dessa är 2.759.400 A-aktier och 23.548.008 B-aktier. A-aktierna berättigar till tio röster och B-aktierna till en röst. Alla aktier har lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

Vid utgången av 2016 hade Nolato 11.982 (10.487) aktieägare. De största ägarna utgörs av familjen Jorlén med 10 procent, familjen Boström med 9 procent, Didner & Gerge Fonder med 8 procent, familjen Hamrin med 6 procent, Lannebo Fonder, Swedbank Robur Fonder och SEB Investment Management med 4 procent vardera av kapitalet.

Nolato äger inte några egna aktier i bolaget. Det finns inte några begränsningar på grund av bestämmelser i lag eller bolagsordning som påverkar aktiens överlåtbarhet.

Under 2016 erbjöds top management inom koncernen att förvärva teckningsoptioner som kan medföra förvärv av aktier till en i förväg bestämd kurs. Optionerna kan, om de tecknas fullt ut, medföra att antal aktier ökar med 240.500 och det skulle medföra en utspädningseffekt på cirka 1 procent.

För ytterligare information om Nolato-aktien, se sidorna 44–45. Aktuell information om aktiekurs och ägare finns alltid på www.nolato.se.

Bolagsstyrning

Grundläggande information om bolagets styrning, styrelse och ledning finns på sidorna 46–49. Nolatos formella bolagsstyrningsrapport finns på www.nolato.se/bolagsstyrning.

Riktlinjer för ersättning

De på senaste årsstämma beslutade riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare framgår av not 10 på sidan 72. Av denna not framgår även vad som gäller om dessa personer säger upp sig själva eller blir uppsagda av företaget. Dessa riktlinjer utgör i allt väsentligt också styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som föreslås till årsstämman 2017.

Moderbolaget

Moderbolaget Nolato AB är ett holding-bolag med gemensamma funktioner för koncernledning samt finans- och ekonomifunktioner.

Omsättningen uppgick till 46 MSEK (45). Resultatet efter finansiella poster minskade till 70 MSEK (101), främst på grund av lägre resultat från andelar i koncernföretag.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel	496 MSEK
Årets resultat	262 MSEK
Summa	758 MSEK

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa medel disponeras på följande sätt:

Utdelas till aktieägarna 10,50 SEK per aktie	276 MSEK
Överföres i ny räkning	482 MSEK
Summa	758 MSEK

Den föreslagna utdelningen är enligt styrelsens uppfattning försvarlig avseende både de krav som typen och storleken av verksamheten samt de risker som förknippas med den ställer på det egna kapitalet och bolagets kapitalbehov, likviditet och finansiella ställning.

Framtida utveckling

Nolatos finansiella ställning är fortsatt mycket stark, vilket skapar handlingsfrihet och möjligheter att agera, samtidigt som det innebär att bolagets kunder kan känna trygghet i valet av leverantör.

Hög teknisk och affärsmässig kompetens, moderna produktionsenheter, en tydlig hållbarhetsprofil och en kundanpassad geografisk närvaro i Europa, Asien och Nordamerika utgör, tillsammans med den starka finansiella ställningen, att Nolato har en utmärkt plattform för den fortsatta verksamheten.

För 2017 innebär det konkret att fortsätta söka förvärv, gärna i Nordamerika men också kompletterande förvärv på teknologisidan för att kunna bredda vårt erbjudande till kunderna. Inom Nolato Telecom kommer vi att fortsätta arbeta med breddningen av erbjudandet till närliggande produkter med våra integrerade lösningar. Inom Nolato Medical ser vi möjligheter till fortsatt tillväxt genom att investera i nya projekt och kundrelationer. Inom Nolato Industrial kan vi fortsätta tillväxten till nya marknader och även genom förvärv.

Vi lämnar dock inte någon resultatprognos, då bolaget som underleverantör bedriver en verksamhet som i hög grad är avhängig av kundernas interna beslut och egna kommersiella utveckling. Faktorer hos kunderna som vi på kort sikt inte kan påverka, till exempel framflyttade eller nedlagda projekt, ökade eller minskade försäljningsvolymerna och längre eller kortare produktlivslängd, har därmed stor betydelse för Nolatos omsättning och resultat.

Med de positioner som vi har på marknaden och med de investeringar som vi har genomfört inom respektive affärsområde ska vi kunna fortsätta utveckla Nolato oberoende av konjunkturen. Vi ska fortsätta växa genom att arbeta allt närmare våra kunder för att säkerställa att vi möter deras önskemål och krav.

Väsentliga risker, riskexponering och riskhantering

Indexbokstaven vid respektive risk återfinns i den ytterligare information om Nolatos riskbedömning som finns på sidan 21.

Operativa risker	Riskexponering	Riskhantering
A Konjunkturrisk Risken att en konjunkturedgång får väsentlig påverkan på Nolatos utveckling och resultat.	Verksamheten inom Nolato Medical och Nolato Telecom har tämligen låg känslighet för konjunkturförändringar, medan verksamheten inom Nolato Industrial i stort sett följer industrikonjunkturen i norra Europa.	Genom aktiv marknadsbevakning samt korta beslutsvägar kan snabba beslut tas om att anpassa resurserna på ett tidigt stadium inför en befarad konjunkturedgång.
B Underleverantörskrisk Risken att förändringar hos kunderna får betydande negativ påverkan på Nolatos utveckling och resultat.	Som underleverantör är Nolato i hög grad avhängig kundernas interna beslut och kommersiella utveckling. Faktorer hos kunderna som vi inte kan påverka är till exempel framflyttade eller nedlagda projekt, ökade eller minskade försäljningsvolymerna och längre eller kortare produktivslängd.	Genom aktiv och nära kontakt med kunderna strävar vi efter att tidigt identifiera förändringar och anpassa våra resurser. Inom mobiltelefonverksamheten, som kännetecknas av mycket snabba förändringar vad gäller produktivslängd och volymer, sker all produktion i Asien. Detta innebär hög flexibilitet och därmed goda möjligheter att kostnadseffektivt hantera denna risk.
C Kundberoende Risken att förändringar hos enskilda kunder får betydande negativ påverkan på Nolatos utveckling och resultat.	Beroendet av enskilda kunder är lägst inom Nolato Industrial, vars marknad omfattar ett stort antal kunder. Även Nolato Medical har god riskspridning till ett större antal kunder, medan Nolato Telecom har färre kunder.	Vi strävar efter att bredda kundbas och -erbjudande inom Nolato Telecom.
D Leverantörskrisk Risken att en leverantör inte kan leverera till Nolato i tid eller med rätt kvalitet.	Om en betydande, strategisk leverantör inte uppfyller sina åtaganden kan vi få problem att i vår tur leverera i rätt tid eller med rätt kvalitet till våra kunder.	För insatsvaror och maskinutrustning begränsas risken genom att det finns ett flertal alternativa leverantörer. För leveranser av komponenter ingående i systemprodukter sker normalt val av leverantör tillsammans med vår kund.
E Råvaruprisrisk Risken att en viktig råvara ökar i pris och väsentligt påverkar lönsamheten negativt i olika projekt. I Nolato gäller detta främst olika plastråvaror.	Mängden plastråvara i vår produktion varierar mellan affärsområdena. Inom Nolato Telecom, som har mycket tunnväggiga produkter, utgör plastråvaran enbart 10 – 15 procent av försäljningspriset, medan motsvarande andel inom Nolato Medical är 20 – 25 procent och inom Nolato Industrial 25 – 30 procent.	Vi strävar efter prisjusteringsklausuler i leveransavtal som sträcker sig över längre tid. Inom Nolato Telecom är produktivslängden kort, oftast mindre än ett år, vilket begränsar risken inom detta affärsområde.
F Energikostnadsrisk Risken att kostnaden för energi stiger och väsentligt påverkar lönsamheten på ett negativt sätt. I Nolato gäller detta främst inköp av el.	Koncernens produktion är relativt elintensiv. Under 2016 var koncernens energikostnader 123 miljoner kronor varav 85 procent utgjordes av el.	Risken för negativa följder av stigande elpris hanteras genom att koncernen tecknar fastprisavtal för mellan 20 och 80 procent av de kommande fyra till tolv kvartalens behov.
G Produktionsrisker Risken för betydande leveransförseningar och/eller kvalitetsproblem.	Som underleverantör ska de produkter och komponenter vi tillverkar levereras i enlighet med kundernas specifikationer och kvalitetskrav. Störningar kan framförallt uppstå vid uppstart av projekt men även under löpande produktion.	För att motverka störningar arbetar koncernen med ett väl utvecklat koncept med kompetent personal, kvalitetssäkringssystem, visionövervakning och checklistor. Alla produktionsenheter är certifierade enligt ISO 9001. Flertalet är därutöver även certifierade enligt branschspecifika standarder som ISO/TS 16949 (fordonsindustrin) och ISO 13485 (medicinteknik).
H Egendomsskador och avbrott Risken för negativ påverkan på resultat och kundförtroende till följd av brand, explosion, naturkatastrof, maskinskada etc.	Större egendomsskada på byggnad eller produktionsutrustning kan leda till produktionsbortfall som kan påverka koncernens resultat. Våra basteknologier finns på flertalet produktionsenheter i koncernen, vilket gör det möjligt att flytta produktion från en drabbad enhet till en annan enhet vid avbrott och därmed lindra effekten av skadan.	Alla enheter ska följa Nolatos riskhanteringsmanual för att uppnå föreskriven risknivå och därmed minska risken för betydande skador och skapa hög leveranssäkerhet. I riskmanualen ges även riktlinjer för koncernens saksäkringar. Externa riskingenjörer besiktigar produktionsenheterna enligt ett rullande schema för att kontrollera att riskerna hanteras i linje med manualen.
I Juridiska risker Risken för väsentliga tvister med olika externa intressenter.	Juridiska risker kan främst uppstå i samband med leveranser av produkter. Det kan röra sig om kvalitets- och ansvarsfrågor samt immaterialrättsliga frågor.	För att förebygga tvister samarbetar Nolato med externa jurister och konsulter kring juridiska frågor, till exempel vid avtal med kunder och leverantörer. Internt finns policies och regelverk kring vilka avtal som respektive befattningshavare får teckna.

J Produktansvarsrisk Risken för att felaktigheter i en produkt tillverkad av Nolato skulle leda till väsentliga finansiella krav på koncernen.	Konstruktionsansvaret för produkter och komponenter ligger i de flesta fall hos kunderna. Normalt begränsas därför Nolato's risk till rena tillverkningsfel.	Koncernen arbetar med ett väl utvecklat koncept med kompetent personal, kvalitetssäkringssystem och checklistor. I många fall sker övervakning in-line med automatiska visionsystem. Alla produktionsenheter är certifierade enligt ISO 9001. Flertalet är därutöver även certifierade enligt branschspecifika standarder som ISO/TS 16949 (fordonsindustrin) och ISO 13485 (medicinteknik).
K Risker inom hållbar utveckling Risken för väsentliga miljöskador, vilket skulle kunna leda till kostnader eller ha negativ inverkan på Nolato's rykte. Risken att koncernen skulle få väsentligt ökade kostnader eller negativ publicitet på grund av händelser rörande medarbetare, affärsetik eller andra områden inom socialt ansvar.	Nolato's verksamhet innebär inte någon väsentlig miljöpåverkan genom risk för utsläpp till luft, vatten och mark. Nolato har större enheter i Sverige, Ungern, Storbritannien, Schweiz, USA och Kina. Merparten av våra medarbetare är verksamma utanför Sverige. Koncentrationen till Asien innebär en förhöjd risk inom vad gäller arbetsförhållanden och affärsetik (korruption).	Produktionsenheterna har de miljötillstånd som krävs av myndigheterna och uppfyller kraven i annan relevant lagstiftning inom miljöområdet. Samtliga enheter utom två nyligen förvärvade bolag är certifierade enligt ISO 14001. Regelbundna riskbedömningar görs för att identifiera nya risker och/eller kostnader inom miljöområdet. Samtliga större enheter är helägda av Nolato, vilket underlättar koncernens styrning inom hållbar utveckling. Nolato har stort fokus på att i samtliga enheter skapa goda arbetsförhållanden för medarbetarna. I Beijing finns en speciell grupp som arbetar med frågor som är specifika för Kina. Verksamheterna i Beijing är certifierade enligt OHSAS 18001. Nolato har nolltolerans kring mutor, korruption och kartellbildning. Nolato's grundläggande värderingar och uppförandekod kommuniceras kontinuerligt med de anställda. Whistleblowing tillämpas inom koncernen. Leverantörerna utvärderas regelbundet via revisioner och frågeformulär.

Finansiella risker *	Riskexponering	Riskhantering
L Kundkreditrisk Risken för att en större kund ska hamna på obestånd och inte kunna betala utförda beställningar.	Inom Nolato Industrial och Nolato Medical begränsas risken genom att försäljningen äger rum i ett stort antal länder och till ett stort antal kunder, varigenom en riskspridning uppnås. Inom Nolato Telecom finns färre kunder. Skulle någon av koncernens större kunder drabbas av ekonomiska problem, kan det uppstå kundförluster i koncernen med betydande belopp. Koncernens maximala exponering av kundfordringar uppgick vid utgången av året till 819 MSEK (samtliga fordringar hos samtliga kunder).	Koncernens intäkter kommer till övervägande del från medelstora och stora globala kundkoncerner, vilket minskar risken för kreditförluster, men eliminerar den inte. Nolato följer kontinuerligt utvecklingen av förfallna fordringar samt större kunders finansiella ställning.
M Valutarisk Risken att skillnaden mellan olika valutor får väsentlig negativ påverkan på Nolato's utveckling och resultat. Risken består av transaktionsexponering, som härrör från inköp och försäljning i olika valutor, och omräkningsexponering, som härrör från omräkningen av de utländska dotterbolagens tillgångar, skulder och resultat till svenska kronor.	Vid utgången av året fanns bedömda nettoflöden i utländsk valuta om 302 MSEK, varav 49 procent var säkrade. Därmed var 155 MSEK av bedömt nettoflöde osäkrat och en förändring av den svenska kronan med ± 5 procent skulle påverka koncernens resultat med 8 MSEK. Koncernen har 777 MSEK i utländska nettotillgångar, huvudsakligen i Kina, Ungern och Storbritannien. En förstärkning av den svenska kronan med 5 procent skulle påverka nettotillgångarna i koncernen med 39 MSEK.	Nolato valutasäkrar på kort sikt en del av koncernens bedömda nettoexponering i utländsk valuta för att utjämna resultatfluktuationer. Se tabell i not 4 på sidan 59.
N Ränterisk Risken att koncernens räntenetto försämrats väsentligt vid förändrade marknadsräntor.	Räntebärande skulder uppgick vid årsskiftet till 819 MSEK. En ökning av räntenivån med 1 procentenhet skulle innebära ökade årliga räntekostnader med 8 MSEK. Vid årsskiftet uppgick koncernens finansiella nettoskuld till 408 MSEK.	För att begränsa ränterisken ska den del av de räntebärande skulderna som överstiger 400 MSEK ha en förfallostruktur avseende räntebindning enligt följande: Lån med löptid upp till ett år ska utgöra 35 – 65 procent. Lån med löptid över ett år ska utgöra 35 – 65 procent.
O Finansierings- och likviditetsrisk Risken att koncernen ska få problem med tillgången till kapital.	Totalt har Nolato låneavtal om 977 MSEK, varav 450 MSEK löper ut 2017-07-21, 490 MSEK löper ut 2021-09-27 samt 37 MSEK mellan 2017 och 2023.	För att upprätthålla finansiell flexibilitet och för att kunna tillgodose koncernens kapitalbehov avtalas kontinuerligt lånemöjligheter.

* Den finansiella riskhanteringen beskrivs detaljerat i not 4 på sidorna 67–68.

Koncernens resultaträkning

MSEK	Not	2016	2015
Nettoomsättning	5	4 447	4 726
Kostnad för sålda varor	6	– 3 733	– 3 904
Bruttoresultat		714	822
Övriga rörelseintäkter	7	18	13
Försäljningskostnader		– 115	– 109
Administrationskostnader	8	– 170	– 170
Övriga rörelsekostnader	9	– 4	—
		– 271	– 266
Rörelseresultat	10, 13, 14	443	556
Finansiella intäkter	11	3	6
Finansiella kostnader	11	– 8	– 7
		– 5	– 1
Resultat efter finansiella poster		438	555
Skatt	12	– 102	– 135
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare		336	420
Resultat per aktie, före och efter utspädning (SEK) *		12,77	15,97
Antal aktier vid utgången av året (tusen st)		26 307	26 307
Genomsnittligt antal aktier (tusen st)		26 307	26 307

* Bolaget har ett teckningsoptionsprogram (Serie 1) som kan komma att medföra utspädning av antal aktier.

Koncernens totalresultat

MSEK	2016	2015
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	336	420
Övrigt totalresultat		
<i>Poster som inte kan överföras till periodens resultat</i>		
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	8	1
Skatt hänförligt till poster som inte kan återföras till periodens resultat	– 2	—
	6	1
<i>Poster som har omförts eller kan omföras till periodens resultat</i>		
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter	12	– 7
Årets förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar	– 2	3
Skatt hänförligt till förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar	—	– 1
	10	– 5
Summa övrigt totalresultat, netto	16	– 4
Årets totalresultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	352	416

Kommentarer till koncernens resultaträkning

Nettoomsättning

Koncernens nettoomsättning under 2016 uppgick till 4.447 MSEK (4.726), vilket är en minskning med 6 procent. Justerat för valuta och förvärv minskade omsättningen med 8 procent.

Nolato Medicals omsättning ökade med 12 procent till 1.645 MSEK (1.464). Justerat för valuta och förvärv ökade omsättningen med 11 procent. Volymerna har ökat inom båda sektorerna Medical Devices och Pharma Packaging och flertalet kundsegment har haft en god tillväxt.

Nolato Telecoms omsättning minskade med 30 procent till 1.402 MSEK (2.017). Justerat för valuta minskade omsättningen med 30 procent. Föregående år var volymerna mycket starka till följd av mycket hög efterfrågan av kundernas telefonmodeller på konsumentmarknaden. Produktväxlingar har skett enligt plan under perioden. Verksamheten inom EMC-området, elektromagnetisk skärmning, har fortsatt att utvecklas positivt. Det gäller även affärsområdets satsning på segment vid sidan om mobiltelefoner.

Nolato Industrials omsättning uppgick till 1.409 MSEK (1.251), vilket är en ökning med 13 procent. Justerat för valuta och förvärv ökade omsättningen med 6 procent. Volymerna inom framförallt fordons- och hygiensegmentet har utvecklats positivt. Fortsatta tekniksatsningar och ökade marknadsandelar ger positiv effekt.

Bruttoresultat

Bruttoresultatet uppgick till 714 MSEK (822) och påverkades negativt av lägre omsättning och marginal. Omsättningsminskningen var i sin helhet hänförlig till Nolato Telecom och det var också framförallt det affärsområdet som påverkade marginalen genom en marginalnedgång från 13,5 procent 2015 till 9,3 procent. 2015 var marginalen exceptionellt stark till följd av mycket höga volymer och fördelaktig produktmix. Nolato Medicals marginal var ungefär oförändrad medan Nolato Industrials marginal minskade från 10,6 procent 2015 till 9,5 procent 2016. Högre kostnader i samband med uppstarter av nya projekt och ojämna volymuttag samt förvärvet har påverkat marginalen för Nolato Industrial.

Kostnaderna för sålda varor består av produktionskostnader för material och löner i tillverkningen samt övriga produktionskostnader. I procent av omsättningen var bruttomarginalen 1,3 procentenheter

lägre än 2015, framförallt på grund av förändrad produktmix inom Nolato Telecom.

De totala avskrivningarna ökade och uppgick till 193 MSEK (181). De utgörs till största delen av avskrivningar på anläggningstillgångar i produktionen, vilka ingår i kostnad för sålda varor i resultaträkningen med 177 MSEK (164). Övriga avskrivningar är framförallt avskrivningar på immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv. Ökningen av avskrivningarna beror på de satsningar som koncernen genomfört de senaste åren i utbyggnad av produktionskapaciteten, med högre investeringar än avskrivningar.

Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter har ökat på grund ökade netto positiva valutaeffekter.

Försäljnings- och administrationskostnader

Försäljnings- och administrationskostnader ökade något jämfört med 2015 och uppgick till 285 MSEK (279). Kostnaderna består av personalkostnader och övriga kostnader för försäljningsorganisationen samt administrativa funktioner. I försäljningskostnaderna ingår också kostnader för avskrivningar på immateriella tillgångar från företagsförvärv med 14 MSEK (14). De utgörs av avskrivningar av så kallade kundrelationer som åsatts värde i förvärvsanalysen i samband med förvärv.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet uppgick till 443 MSEK (556). Minskningen beror på lägre resultat för affärsområdet Nolato Telecom medan Nolato Medical och Nolato Industrial förbättrade sina resultat.

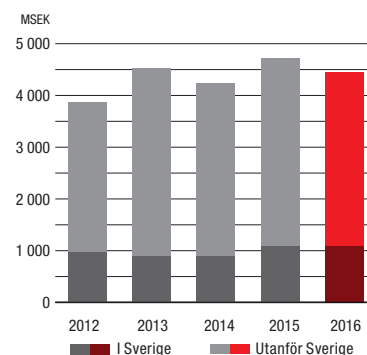
Finansnetto

Finansnettot under 2016 minskade jämfört med 2015 med netto 4 MSEK, på grund av lägre ränteintäkter och negativ valutapåverkan. Resultat efter finansnetto uppgick till 438 MSEK (555).

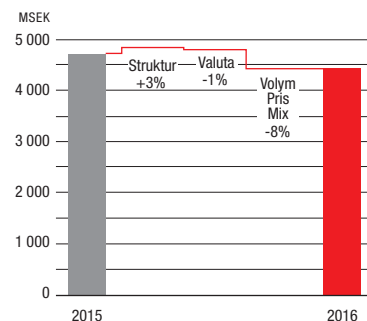
Resultat efter skatt

Resultatet efter skatt uppgick till 336 MSEK (420) och resultatet per aktie uppgick till 12,77 SEK (15,97). Den effektiva skattesatsen var 23 procent (24). Den något lägre skattesatsen beror framförallt på ökad andel intjäning i länder med lägre skattesats.

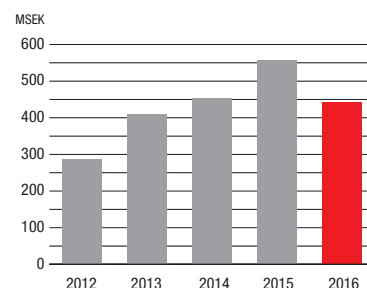
Omsättning

Omsättningsförändring

Rörelseresultat (EBIT)

Koncernens balansräkning

MSEK	Not	2016	2015
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	15	849	543
Materiella anläggningstillgångar	16	1 205	952
Långfristiga finansiella tillgångar	17	2	2
Övriga långfristiga fordringar		1	1
Uppskjuten skattefordran	12	46	44
Summa anläggningstillgångar		2 103	1 542
Omsättningstillgångar			
Varulager	18	393	279
Kundfordringar	17	819	874
Aktuella skattefordringar		29	13
Övriga kortfristiga tillgångar	19	159	115
Övriga kortfristiga finansiella tillgångar	17	10	7
Likvida medel	17	411	403
Summa omsättningstillgångar		1 821	1 691
Summa tillgångar		3 924	3 233
Eget kapital och skulder			
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare			
Aktiekapital	20	132	132
Övrigt tillskjutet kapital		228	228
Andra reserver	21	105	95
Balanserade vinstmedel		1 385	1 304
Summa eget kapital		1 850	1 759
Långfristiga skulder			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	23	202	127
Långfristiga finansiella skulder	22	517	—
Uppskjuten skatteskuld	12	88	69
Övriga avsättningar	24	85	32
Summa långfristiga skulder		892	228
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	22	583	675
Aktuella skatteskulder		10	10
Övriga kortfristiga finansiella skulder	22	104	155
Övriga kortfristiga skulder	25	485	406
Summa kortfristiga skulder		1 182	1 246
Summa skulder		2 074	1 474
Summa skulder och eget kapital		3 924	3 233

Kommentarer till koncernens balansräkning

Tillgångar

Anläggningstillgångarna ökade, då nettoinvesteringarna i materiella anläggningstillgångar var högre än årets avskrivningar på 193 MSEK. Nettoinvesteringarna uppgick till 219 MSEK, exklusive förvärv.

Under året har investeringar framförallt gjorts för expansion inom Nolato Medical och Nolato Industrial, där produktionsanläggningar utökats tillsammans med ökad maskinkapacitet. Övriga förändringar av anläggningstillgångar består av omräknings-effekter av tillgångar i utländska bolag.

Under året har Nolato gjort två förvärv, Treff AG i Schweiz samt Grizzly Medical i Polen. Förvärven av dessa bolag har dels ökat anläggningstillgångarna i form av deras materiella tillgångar, framförallt produktionsanläggningar, men också immateriella anläggningstillgångar i form av goodwill och kundrelationer.

Omsättningstillgångarna ökade med 130 MSEK. Balansposterna varulager och övriga fordringar ökade. Det var framförallt de förvärvade bolagens tillgångar som medförde en ökning av tillgångarna. Kassa och bank var i stort oförändrad och uppgick till 411 MSEK (403).

Eget kapital

Årets totalresultat 2016 på 352 MSEK, som består av resultatet efter skatt samt valutaeffekter från omräkningsdifferenser och omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner, har ökat det egna kapitalet. Utdelning har utbetalats med 263 MSEK och därmed minskat det egna kapitalet. Avkastningen på det egna kapitalet uppgick till 19,0 procent (25,3) och minskade på grund av det lägre resultatet jämfört med 2015.

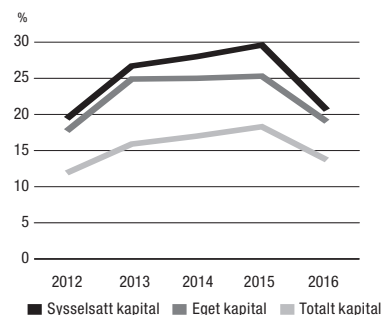
Skulder

Ej räntebärande skulder och avsättningar ökade med 62 MSEK till 1.255 MSEK.

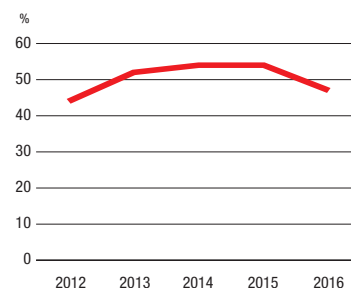
Balansposterna övriga avsättningar, förskott från kunder och övriga kortfristiga skulder ökade. Det var framförallt de förvärvade bolagens skulder som medförde en ökning av skulderna. Det totala genomsnittliga rörelsekapitalbehovet i förhållande till omsättningen uppgick till 5,9 procent (3,2). Det lägre resultatet innebär, tillsammans med ökat genomsnittligt sysselsatt kapital framförallt på grund av förvärven, att avkastningen på sysselsatt kapital minskade till 20,6 procent (29,6).

Räntebärande skulder ökade till 819 MSEK (281). Räntebärande skulder till kreditinstitut ökade till 617 MSEK (154) och räntebärande pensionsskulder ökade till 202 MSEK (127). Förändringen var framförallt en effekt av finansieringen av förvärven samt pensions-skuld som fanns i det Schweiziska förvärvet. Räntebärande tillgångar uppgick till 411 MSEK (403) och därmed uppgick den finansiella nettoskulden till 408 MSEK (+122, nettotillgång). Nolato har låneavtal om 977 MSEK, varav 450 MSEK löper ut i juli 2017, 490 MSEK i september 2021 och övriga kreditlöften om 37 MSEK löper ut mellan 2017 och 2023. Av dessa var 360 MSEK outnyttjade vid utgången av 2016. Låneavtalens kreditramar är framförallt en beredskap för kapitalbehov i samband med eventuella framtida förvärv.

Avkastning

Soliditet

Finansiell ställning MSEK

	2016-12-31	2015-12-31
Räntebärande skulder, kreditinstitut	- 617	- 154
Räntebärande pensionsskulder	- 202	- 127
Total låneskuld	- 819	- 281
Likvida medel	411	403
Finansiell nettoskuld (-) / nettotillgång (+)	- 408	122
Rörelsekapital	327	196
<i>I procent av försäljning (genomsnitt) (%)</i>	<i>5,9</i>	<i>3,2</i>
Sysselsatt kapital	2 668	2 039
<i>Avkastning sysselsatt kapital (genomsnitt) (%)</i>	<i>20,6</i>	<i>29,6</i>
Eget kapital	1 850	1 759
<i>Avkastning eget kapital (genomsnitt) (%)</i>	<i>19,0</i>	<i>25,3</i>

Förändringar i koncernens eget kapital

MSEK	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Hänförligt till moderbolagets aktieägare Säkrings-reserv	Omräknings-reserv	Balanserade vinstmedel	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2015	132	228	- 2	102	1 107	1 567
Årets resultat	—	—	—	—	420	420
Årets övrigt totalresultat	—	—	2	- 7	1	- 4
Årets totalresultat	—	—	2	- 7	421	416
Utdelning avseende 2014	—	—	—	—	- 224	- 224
Utgående balans per 31 december 2015	132	228	—	95	1 304	1 759
Ingående balans per 1 januari 2016	132	228	—	95	1 304	1 759
Årets resultat	—	—	—	—	336	336
Årets övrigt totalresultat	—	—	- 2	12	6	16
Årets totalresultat	—	—	- 2	12	342	352
Utdelning avseende 2015	—	—	—	—	- 263	- 263
Teckningsoptioner ingående i incitamentsprogram (Serie 1)	—	—	—	—	2	2
Utgående balans per 31 december 2016	132	228	- 2	107	1 385	1 850

Koncernens kassaflödesanalys

MSEK	Not	2016	2015
	28		
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		443	556
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:</i>			
Av- och nedskrivningar		193	181
Avsättningar		6	8
Orealiserade valutakursdifferenser		4	- 1
Övriga poster		2	—
Pensionsutbetalningar		- 5	- 5
Erhållen ränta		3	5
Erlagd ränta		- 7	- 8
Realiserade valutakursdifferenser		- 13	- 25
Betald inkomstskatt		- 119	- 159
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		507	552
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändringar av varulager		- 31	- 15
Förändringar av kundfordringar		134	- 115
Förändringar av leverantörsskulder		- 118	106
Övriga förändringar i rörelsekapital		- 26	4
		- 41	- 20
Kassaflöde från den löpande verksamheten		466	532
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		- 223	- 246
Förvärv av rörelse, exklusive likvida medel	28, 29	- 398	—
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		2	2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		- 619	- 244
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		- 153	288
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		485	90
Amortering av lån		- 65	- 4
Utbetald utdelning		- 263	- 224
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		157	- 138
Årets kassaflöde		4	150
Likvida medel vid årets början		403	256
Valutakursdifferens i likvida medel		4	- 3
Likvida medel vid årets slut		411	403

Kommentarer till koncernens kassaflödesanalys

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Kassaflödet före investeringar minskade till 466 MSEK (532). Det lägre resultatet och ytterligare negativ förändring av rörelsekapital har påverkat kassaflödet negativt. Förändringen i rörelsekapital var negativ med 41 MSEK (-20).

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflödespåverkande nettoinvesteringar uppgick till 221 MSEK (244), exklusive förvärv. Under 2016 uppgick investeringarna för de båda förvärven till 398 MSEK (0), exklusive likvida medel. Totala kassaflödesmässiga nettoinvesteringar uppgick därmed till 619 MSEK (244). Investeringarna i materiella anläggningstillgångar bestod framförallt av maskiner och inventarier samt pågående nyanläggningar men även till mindre del av investeringar i byggnader och mark i samband med ny- och tillbyggnad av fabriker. Kassaflödespåverkande nettoinvesteringar exklusive förvärv och avyttringar är fördelade på koncernens affärsområden med 112 MSEK (110) inom Nolato Medical, 22 MSEK (20) inom Nolato Telecom samt 87 MSEK (114) inom Nolato Industrial. För Nolato Medical har investeringarna främst utgjorts av ytterligare maskinkapacitet, framförallt för nya kundprojekt.

Nolato Telecoms investeringar har i huvudsak utgjorts av tekniksatsningar, utbyggnad av EMC-produktion samt ersättningsinvesteringar av maskinutrustning i Kina. Nolato Industrial har genomfört investeringar för ytterligare maskinkapacitet för nya projekt.

Investeringar (netto)	2016	2015
Byggnader och mark	8	19
Maskiner och inventarier	120	179
Pågående nyanläggningar	93	46
Summa investeringar	221	244

Kassaflödespåverkande, exklusive förvärv och avyttringar

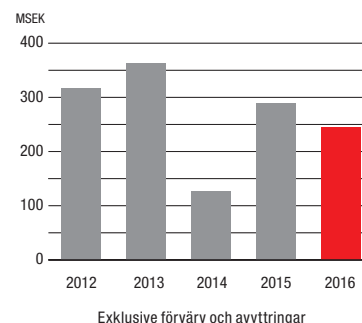
Kassaflöde efter investeringsverksamheten

Kassaflödet efter investeringar uppgick till 245 MSEK (288), exklusive förvärv. Inklusive förvärv uppgick kassaflödet till -153 MSEK (288).

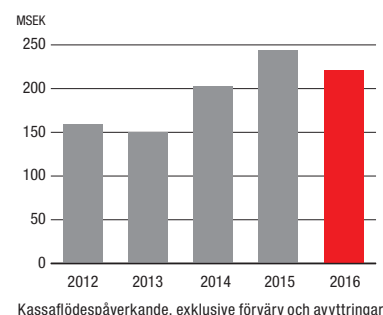
Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Finansieringsverksamheten beskriver koncernens finansiering samt utdelning till aktieägarna och uppgick till netto 157 MSEK (-138). Den består av netto upptagna lån med 420 MSEK (86) samt utbetald utdelning om -263 MSEK (-224).

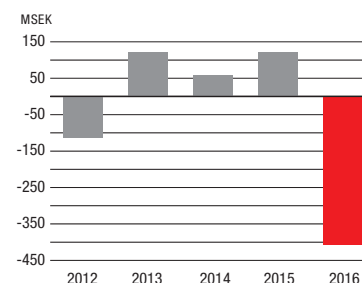
Kassaflöde efter investeringar

Investeringar

Finansiell nettoskuld (-) nettotillgång (+)

Noter till koncernens finansiella rapporter

Not 1 Allmän information

Nolato är en högteknologisk utvecklare och tillverkare av polymera produktsystem till ledande kunder inom bland annat medicinteknik, telekom, hygien, fordon och andra utvalda industrisegment.

Moderbolaget Nolato AB med organisationsnummer 556080-4592 är ett publikt aktiebolag som är registrerat i och har säte i Torekov, Sverige. Adressen till huvudkontoret är Nolato AB, 269 04 Torekov.

Nolatos B-aktier är noterade på Nasdaq Stockholm, där Nolato är ett Mid Cap-företag i sektorn Industrials.

Not 2 Redovisnings- och värderingsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) såsom de antagits av EU, samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Väsentliga tillämpade redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, med de undantag som närmare beskrivs, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Redovisningsprinciperna har konsekvent tillämpats av koncernens företag. Vidare har jämförelsetal i de fall där principerna förändrats omklassificerats för att överensstämma med presentationen i innevarande års finansiella rapporter beskrivet enligt nedan.

Ändrade redovisningsprinciper för koncernen

Ingen av de ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ska tillämpas från och med räkenskapsåret som började den 1 januari 2016 har haft någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

IASB och IFRS Interpretations Committee har utgivit nya standarder och uttalanden som träder i kraft för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2017 eller senare. Nyheter eller ändringar med framtida tillämpning planeras inte att tillämpas i förtid. Nedan beskrivs de IFRS som kan komma att påverka koncernens eller moderbolagets finansiella rapporter. Inga av de övriga nya standarder eller tolkningar som IASB har publicerat förväntas ha någon påverkan på koncernens eller moderbolagets finansiella rapporter.

IFRS 9 *Finansiella instrument* med tillämpning för räkenskapsår som påbörjas tidigast den 1 januari 2018, kommer inte att få någon väsentlig påverkan på koncernens redovisning av finansiella instrument.

IFRS 15 *Revenue from Contracts with Customers* träder i kraft den 1 januari 2018. Nolato har under året genomfört en analys av standarden och den kommer inte få någon väsentlig påverkan på koncernens redovisning av intäkter, däremot kommer koncernen att påverkas av de utökade upplysningskraven.

IFRS 16 *Leases* ersätter IAS 17 från och med 1 januari 2019. Än så länge finns ingen information om när EU kommer godkänna standarden, varför inget beslut finns om när eller hur standarden kommer att tillämpas. Under 2017 kommer en utredning påbörjas för hur

IFRS 16 kommer att påverka de finansiella rapporterna i koncernen.

Grund för de finansiella rapporternas upprättande

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvaluta för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp anges i miljoner kronor om inte annat anges.

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. I Nolato består dessa av valutaderivat som värderas till verkligt värde. Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen. Kvitning av fordringar och skulder och av intäkter och kostnader görs endast om detta krävs eller uttryckligen tillåts.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar, gjorda av företagsledningen vid tillämpning av IFRS, som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna, och gjorda uppskattningar, som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter, beskrivs i not 3, "Viktiga uppskattningar och bedömningar".

Rörelseförvärv och konsolideringsprinciper

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Nolato AB. Bestämmande inflytande föreligger om Nolato AB har inflytande över investeringsobjektet, är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang samt kan använda sitt inflytande över investeringen till att påverka avkastningen. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier samt om de facto control föreligger.

Koncernredovisningen är upprättad enligt IFRS 3 *Rörelseförvärv* och med tillämpning av förvärvsmetoden. Denna metod innebär att eget kapital i koncernen omfattar eget kapital i moderbolaget och den del av eget kapital i dotterföretagen som tillkommit efter förvärvet. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet för aktierna i ett dotterföretag och detta företags egna kapital vid förvärvstillsfallet, justerat i enlighet med koncernens redovisningsprinciper, har fördelats på verkligt värde värderade tillgångar och skulder som övertagits vid förvärvet. Transaktionskostnader vid förvärv redovisas i årets resultat enligt IFRS 3 för koncernen. Belopp som inte kan fördelas redovisas som goodwill. Koncerninterna transaktioner och balansposter samt realiserade vinster/förluster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Redovisningsprinciperna för dotterföretag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens redovisningsprinciper.

Omräkning av utländsk valuta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika

enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt. I koncernredovisningen används SEK, som är moderföretagets funktionella valuta och rapportvaluta. I dotterbolagen används respektive lands lokala valuta som rapporteringsvaluta, vilket har ansetts utgöra funktionell valuta.

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutans enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omvärdering av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i årets resultat.

Resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag, omräknas till koncernens rapportvaluta enligt följande:

- tillgångar och skulder omräknas till balansdagskurs
- intäkter och kostnader omräknas till genomsnittlig valutakurs under räkenskapsåret
- valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av utländska verksamheter redovisas som årets omräkningsdifferenser i övrigt totalresultat.

Rörelsesegment

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådrar sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ett rörelsesegments resultat följs vidare upp av företagets högste verkställande beslutsfattare för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Koncernens tre rörelsesegment utgörs av Nolato Medical, Nolato Telecom och Nolato Industrial. Se not 5 för ytterligare beskrivning av indelningen och presentationen av rörelsesegment.

Intäktsredovisning

Nolatos intäkter drivs i huvudsak från försäljning av produkter som tagits fram i utvecklingsprojekt tillsammans med våra kunder. Utvecklingsuppdragen som ofta mynnar ut i framtagandet av produktionsverktyg för kommande produktion innebär inte alltid att Nolato får i uppdrag att tillverka produkterna. Intäkter från utvecklingsuppdrag uppgår normalt till mindre än tio procent av koncernens totala intäkter och har ett mycket nära samband med produktionsintäkterna, då de oftast är en förutsättning för dessa. Nolato särredovisar därmed inte utvecklingsuppdragen separat. När Nolato efter ett utvecklingsuppdrag, eller utan utvecklingsuppdrag, erhåller produktionsorder, levererar Nolato produkten enligt kundens specifikation och önskemål. Nolato producerar i allt väsentligt enligt kundorder och har endast begränsade lager och verksamheten bygger på korta produktions- och genomloppstider.

Intäkter redovisas när huvudsakligen alla risker och rättigheter som är förknippade med att ägandet övergått till köparen, vilket normalt inträffar i samband med att leverans har skett och priset har fastställts. Intäkterna redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas med avdrag för lämnade rabatter.

Vinster och förluster avseende valutaterminer som används för säkring av mycket sannolika prognosticerade försäljningstransaktioner (kassaflödessäkring) redovisas i övrigt totalresultat och överföringar till resultaträkningen som övrig rörelseintäkt/-kostnad.

Nedskrivningar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva bevis på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning. Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en

investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Kundfordringars nedskrivningsbehov fastställs utifrån historiska erfarenheter av kundförluster på liknande fordringar. Företaget klassificerar kundfordringar som osäkra när dessa har förfallit till betalning och för övrigt tillsammans med annan information bedöms som ej återvinningsbara.

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, goodwill, skrivs inte av utan provas minst årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov eller då indikation finns på att nedskrivningsbehov kan föreligga. Nedskrivningar av goodwill återförs inte.

Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdeminskning närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av en tillgångs verkliga värde minskat med försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererade enheter). För en kassagenererande enhet belastar nedskrivningen goodwill först.

Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsränta som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Nedskrivningar av lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Nedskrivningar på andra tillgångar återförs över årets resultat om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

En nedskrivning återförs endast till den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som tillgången skulle haft om någon nedskrivning inte hade gjorts, med beaktande av de avskrivningar som då skulle ha gjorts.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteintäkter på investerade medel. Resultatet från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförts till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Finansiella kostnader består i huvudsak av räntekostnader på lån och låneutgifter som redovisas i årets resultat.

Redovisning av inkomstskatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte i koncernmässig goodwill och inte heller för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redo-

visat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotterföretag som inte förväntas bli återförda inom över-skådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas när det finns en legal rätt att kvitta aktuella skattefordringar mot aktuella skatteskulder samt när skatterna debiteras av en och samma skattemyndighet och när koncernen avser att betala de aktuella skattefordringarna och -skulderna med ett nettobelopp. För uppgifter om koncernens skatter, se not 12.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som upp kommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Koncernen har ett teckningsoptionsprogram (Serie 1) som kan komma att medföra utspädning av antal aktier.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar som redovisas separat från goodwill vid verksamhetsförvärv består av kundrelationer.

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp varmed överförd ersättning överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterföretagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill på förvärv av dotterföretag redovisas som immateriell tillgång. Goodwill skrivs inte av utan testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten. Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov.

Förvärvade immateriella tillgångar redovisas separat från goodwill om de uppfyller definitionen som tillgång, är avskiljbar eller härrör från kontrakt eller andra legala rättigheter och deras verkliga värde kan mätas på ett tillförlitligt sätt.

Kundrelationer

Koncernens aktiverade kundrelationer hänförs sig till förvärvade tillgångar uppkomna genom förvärvet av Cerbo koncernen, Medical Rubber AB, Noloto Contour Inc. i USA, Noloto Jaycare Ltd. i Storbritannien, Noloto Stargard Sp.zo.o. i Polen samt Noloto Treff AG i Schweiz. Avskrivningarna sker linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden, d.v.s. 6 – 10 år.

Balanserade utvecklingsutgifter

Produktutvecklingsutgifter belastar vanligtvis rörelsens kostnader när de uppstår och ingår i kostnad för sålda varor i resultaträkningen. Avskrivning på aktiverade utvecklingsutgifter sker linjärt över den uppskattade nyttjandeperioden från och med den tidpunkt när tillgången kan börja användas. Avskrivningstiden överstiger ej 10 år.

Utgifter för utveckling där kunskap och övriga ut-

vecklingsresultat tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja produkten. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta hänförliga utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. En tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter eller delar därav. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer kostnadsförs löpande.

Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivningar på andra tillgångar görs linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden med beaktande av beräknat restvärde enligt följande:

Byggnader	25 år
Markanläggningar	20 – 27 år
Formsprutor	8 – 10 år
Automatisk monteringsutrustning	3 – 5 år
Övrig maskinutrustning	5 – 10 år
IT	3 år
Övr. inventarier, verktyg och installationer	5 – 10 år

Tillgångarnas restvärde, nyttjandeperiod och avskrivningsmetod provas varje balansdag och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs genast ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/-kostnad.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren, om så inte är fallet är det en fråga om operationell leasing. Operationella leasingavgifter kostnadsförs över löptiden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och

transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor och pågående arbete, inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på normal kapacitet.

Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Finansiella instrument

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu ej skickats. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppet samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Koncernen klassificerar sina finansiella instrument i någon av följande klasser: Tillgångar som kan säljas, derivat, lånefordringar och kundfordringar. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte instrumenten förvärvades. Klassificering av instrumenten fastställs vid det första redovisningstillfället.

Tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde. Valutaderivat värderas till verkligt värde och transaktionsutgifter kostnadsförs. Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionsutgifter.

Merparten av koncernens finansiella tillgångar och skulder avser fordringar hänförliga till varu- och tjänsteveranser och där fordringarna har kort löptid. Nolato-koncernen redovisar dessa fordringar till upplupet anskaffningsvärde. Kortfristiga finansiella skulder som ej är derivat redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

Redovisning av derivatinstrument och säkringsåtgärder

Valutaterminter används som säkring för en mycket sannolik prognostiserad transaktion (kassaflödessäkring) och då tillämpas säkringsredovisning.

Säkringsredovisning tillämpas inte för valutasäkringar vid större investeringar i anläggningstillgångar och av större interna långfristiga lånefordringar utställda av moderbolaget i annan valuta än SEK som säkras för framtida återbetalning.

Kassaflödessäkring av prognostiserad försäljning i utländsk valuta

Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på derivatinstrument som identifierats som kassaflödessäkringar och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i övrigt totalresultat. Ackumulerade

belopp i säkringsreserven återförs till årets resultat i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (t.ex. när den prognostiserade försäljningen ägt rum).

När ett säkringsinstrument löper ut eller säljs eller när säkring inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster avseende säkringen finns i övrigt totalresultat, kvarstår dessa vinster/förluster i övrigt totalresultat och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i årets resultat.

När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske, överförs den ackumulerade vinst eller förlust som redovisats i övrigt totalresultat omedelbart till årets resultat.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Ersättningar till anställda

Pensionsförpliktelser

Inom koncernen finns ett flertal såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner.

I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att förmånen intjänas.

I förmånsbestämda planer utgår ersättningar till anställda och före detta anställda baserat på lön vid pensioneringstidpunkten och antalet intjänade år. Koncernen bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas. Nolato's förmånsbestämda planer avseende PRI i Sverige är icke fonderade. I balansräkningen redovisas PRI-förpliktelserna som avsättning.

Beträffande förmånsbestämda planer i Sverige beräknas pensionskostnaden och pensionsförpliktelser enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Metoden fördelar kostnaden för pensioner i takt med att de anställda utför tjänster för företaget som ökar deras rätt till framtida ersättning. Beräkningen utförs årligen av oberoende aktuarier. Företagets åtaganden värderas till nuvärdet av förväntade framtida utbetalningar med användning av en diskonteringsränta som motsvarar räntan på förstklassiga företagsobligationer alternativt bostadsobligationer/statsobligationer med en löptid som motsvarar de aktuella åtagandena. De viktigaste aktuariella antagandena anges i not 23.

Vid fastställandet av förpliktelsens nuvärde kan det uppstå aktuariella vinster och förluster. Dessa uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda antagandet, eller att antagandena ändras. Ränta på pensionsskulder redovisas i finansnetto. Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggs genom en försäkring i Alecia. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2016 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggs genom en försäkring i Alecia redovisas därför som en avgiftsbestämd plan.

Aktierelaterade ersättningar

Koncernen har ett incitamentsprogram bestående av teckningsoptioner. Dessa erbjuds till ledningen i moderbolaget Nolato AB samt management i dess dotterbolag med 1/3 per år av det totala programmet under tre år ("Incitamentsprogram 2016/2021"). Överlåtelse av teckningsoptionerna till ledningen sker till teckningsoptionens marknadsvärde (dvs. optionspremi) beräknad

enligt Black & Scholes modellen.

Emissionen omfattar högst 798 000 teckningsoptioner i tre olika serier 2016/2019, 2017/2020 samt 2018/2021 med 266 000 optioner i varje serie, som ger rätt att teckna lika många B-aktier. Varje teckningsoption berättigar således till teckning av en (1) ny aktie av serie B. Om alla optionerna utnyttjas medför det en ökning av aktiekapitalet med högst 3 990 000 kronor.

Den maximala utspädningseffekten av Incitamentsprogram 2016/2021 beräknas uppgå till totalt cirka 3 procent av aktiekapitalet och 1,6 procent av rösterna beräknat utifrån antalet befintliga aktier, förutsatt full teckning och fullt utnyttjande av samtliga teckningsoptioner.

Bonusplaner

Reservering för rörliga ersättningar bygger på den av styrelsen fastställda bonuspoliyn. Skulden tas upp i balansräkningen när en tillförlitlig värdering kan göras och när tjänster erhållits från den anställda.

Ersättning vid uppsägning

Ersättning vid uppsägning utgår när en anställd anställning sagts upp före normal pensionstidpunkt. Koncernen redovisar uppsägningslön som skuld, när man bevisligen är förpliktad att säga upp anställda enligt en detaljerad formell plan utan möjlighet till återkallelse och den anställda inte utför några tjänster som ger företaget ekonomiska fördelar. Förmånen som förfaller efter mer än 12 månader från balansdagen diskonteras till nuvärde.

Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Omstrukturering

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställd utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagivet. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Årets förändringar av rörelsefordringar och rörelseskulder har justerats för effekter av realiserade valutakursförändringar. Förvärv och avyttringar redovisas inom investeringsverksamheten. Tillgångar och skulder som hänförs sig till förvärvade och avyttrade företag vid ändringstidpunkten ingår inte i analysen av rörelsekapitalförändringar och ej heller i förändring av balansposter redovisade inom finansieringsverksamheten.

Not 3 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Företagsledningen och styrelsen gör bedömningar och antaganden om framtiden. Dessa bedömningar och antaganden påverkar redovisade tillgångar och skulder samt intäkter och kostnader samt övrig information som lämnats, bland annat eventalförpliktelser. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter och de olika antaganden som bedöms vara rimliga under rådande omständigheter. Härigenom dragna slutsatser utgör grunden för avgöranden rörande redovisade värden på tillgångar och skulder i de fall dessa inte kan fastställas genom annan information. Verkliga utfall kan avvika från dessa bedömningar om andra antaganden görs eller andra förutsättningar uppstår.

Områden som inkluderar dylika bedömningar och antaganden som kan ge betydande påverkan på koncernens resultat och finansiella ställning är till exempel:

Beräkningar avseende ersättningar till anställda
Värdet på pensionsförpliktelserna för förmånsbaserade pensionsplaner baseras på aktuariella beräkningar utifrån antaganden om diskonteringsräntor, framtida löneökningar, inflation och demografiska förhållanden. Pensionsskulden uppgick vid årets utgång till 202 MSEK (127).

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och övriga tillgångar

Nedskrivningsbehov av goodwill provas årligen i samband med årsbokslutet eller så snart förändringar indikerar att ett nedskrivningsbehov skulle föreligga, till exempel ändrat affärsklimat eller beslut om avyttring eller nedläggning av verksamhet. Nedskrivning sker om det beräknade nyttjandevärdet understiger det redovisade värdet. Redogörelse för årets prövning av nedskrivningsbehov framgår av not 15.

Övriga materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivningar sker över den beräknade nyttjandeperioden ned till ett bedömt restvärde. Det redovisade värdet på koncernens anläggningstillgångar provas så snart ändrade förutsättningar visar att ett nedskrivningsbehov föreligger. Nyttjandevärdet mäts som förväntat framtida diskonterat kassaflöde primärt från den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör men i specifika fall även avseende enskilda tillgångar. En prövning av det redovisade värdet av en tillgång aktualiseras också i samband med att beslut fattats om avveckling. Tillgången tas upp till det lägsta av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

Not 4 Finansiell riskhantering

Verksamheten bedrivs utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy som anger regler och riktlinjer för hur de olika finansiella riskerna skall hanteras. I finanspolicyen identifieras följande väsentliga risker: Valutarisk, ränterisk, finansieringsrisk samt kredit- och likviditetsrisk. Som säkringsinstrument används valuta- och räntederivat enligt de riktlinjer som angivits av styrelsen.

Nolotokoncernen är i egenskap av låntagare och genom sin omfattande verksamhet utanför Sverige utsatt för olika finansiella risker. Nolas finanspolicy anger riktlinjer för hur hanteringen av dessa risker ska ske inom koncernen. Policyen anger finansverksamhetens syfte, organisation och ansvarsfördelning och är utformad för att hantera beskrivna risker. Finanschefen

initierar och vid behov föreslår uppdateringar av finanspolicyen samt utfärdar interna instruktioner för att säkerställa att policyen efterlevs i den löpande verksamheten. Det är sedan styrelsen som årligen, eller vid behov, utvärderar och fastställer de föreslagna förändringarna i finanspolicyen.

Koncernens finansförvaltning är centraliserad till koncernens ekonomiavdelning och fungerar som ett stabsserviceorgan. Koncernstaben ansvarar för koncernbolagens externa bankrelationer, likviditetshandling, finansnetto, räntebärande skulder och tillgångar samt för koncerngemensamma betalningssystem, i egenskap av interbank. Centraliseringen innebär betydande stordriftsfördelar, lägre finansieringskostnad samt bättre intern kontroll och hantering av koncernens finansiella risker. Inom ramen för finanspolicyen finns möjlighet att utnyttja valuta- och ränteinstrument. Under året har enbart handel med valutaderivat förekommit.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses den risk som uppstår genom kommersiella flöden i utländsk valuta som uppkommer i rörelsen (transaktionsexponering), finansiering av rörelsekapitalet (ränterisk) och investeringar i utlandet (omräkningsrisk).

Valutarisk

Transaktionsexponering

Transaktionsexponeringen härrör från koncernens försäljning och inköp i olika valutor. Denna valutarisk består dels av risk för fluktuationer i värdet av finansiella instrument, det vill säga kundfordringar och leverantörsskulder, dels av valutarisker i förväntade och kontrakterade betalningsflöden.

Under 2016 utgjorde Nolas försäljning till länder utanför Sverige 76 procent (77). De största flödesvalutorna för de svenska enheterna var EUR och USD, där EUR var nettoinflöde och USD nettoinflöde. För den kinesiska verksamheten förelåg det främst en nettoexponering i CNY/USD.

Nolato valutasäkrar på kort sikt en del av koncernens nettoexponering i utländsk valuta. Syftet med att säkra valutaexponeringen är att utjämna resultatfluktuationer. Enligt policyen skall Nolato säkra nettoflödet av det prognostiserade in- och utflödet av valutor på en rullande 12-månaders period. I det fall nettoflödet i en enskild valuta understiger 10 MSEK föreligger det inte något krav på säkring. Säkringsnivåerna av flödena i respektive valuta skall vara inom ramen för nedan angivna intervall:

Intervall	Säkrat flöde
1–3 månaders framtid	60–80%
4–6 månaders framtid	40–60%
7–9 månaders framtid	20–40%
10–12 månaders framtid	0–20%

Enskilda investeringar i maskinutrustning säkras till 100 procent i det fall valutaflödet har ett motvärde överstigande 1,5 MSEK. I koncernens resultaträkning ingår valutakursdifferenser med 17 MSEK (10) i rörelseresultatet.

Vad gäller valutarisk i finansiella flöden relaterade till lån och placeringar i utländsk valuta kan dessa undvikas genom att koncernens bolag lånar i lokal valuta, alternativt valutasäkrar dessa flöden. Enligt policyen bestäms sådana eventuella säkringar eller risktaganden från fall till fall. Eventuella säkringskostnader samt skillnader i räntenivåer mellan länder vägs in i beslut om eventuellt risktagande av de finansiella flödena. Under året uppgick valutakursdifferenser i finansnettot till -2 MSEK (2).

Vid utgången av 2016 hade koncernen nedanstående valutasäkringar avseende förväntade betalningsflöden i CNY, EUR, GBP och USD för 2017. Använda derivat är terminskontrakt och valutaswappar. Kontraktens volym och omfattning anges nedan i nominella termer.

Valutaterminskontrakt

Ingångna ej realiserade valutaterminskontrakt anges i nedanstående tabell. Vid utgången av 2016 uppgick verkligt värde till 6 MSEK (6). Verkligt värde på de kontrakt som identifierats som kassaflödessäkringar och uppfyller villkoren för säkringsredovisning uppgår till -3 MSEK (-1).

Valutaterminskontrakt (kassaflödes- & lånesäkringar)

MSEK	Nominellt värde enligt kontrakt	Snittkurs (SEK)	Verkligt värde	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat
CNY (nettosälj)	—	—	—	- 4	—
EUR (nettoköp)	35	9,68	- 1	—	- 1
GBP (nettosälj)	- 84	11,43	2	1	—
USD (nettosälj)	- 279	9,07	5	6	- 1
Summa	- 328		6	3	- 2

Vinster och förluster i övrigt totalresultat avseende valutaterminskontrakt per 31 december 2016 kommer att överföras till resultaträkningen vid olika tidpunkter inom ett år från balansdagen.

Koncernen ingår i derivatavtal under International Swaps and Derivatives Association (ISDA) master netting-avtal. Avtalen innebär att när en motpart inte kan reglera sina åtaganden enligt samtliga transaktioner avbryts avtalet och alla utestående mellanhavanden skall regleras med ett nettobelopp. ISDA-avtalen uppfyller inte kriterierna för kvitning i rapport över finansiell ställning. Detta beror på att kvitning enligt ISDA-avtalen endast är tillåten om motparten eller koncernen inte kan reglera sina åtaganden. Därtill är det inte heller motpartens eller koncernens avsikt att reglera mellanhavanden på nettobasis eller vid samma tidpunkt.

I not 17 och 22 visas finansiella instrument som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om netting eller ett liknande avtal.

Nettoexponering av försäljning och inköp i utländsk valuta (kassaflödessäkringar)

MSEK	12 mån. bedömda nettoflöden	Totala säkringar	Procentandel	Snittkurs
EUR	75	35	47%	9,68
USD	227	112	49%	8,79
Summa	302	147	49%	

Kontrakten tas upp till verkligt värde i balansräkningen och värdeförändringen redovisas i övrigt totalresultat. När kontrakten realiserats bokas den ackumulerade värdeförändringen mot resultaträkningen. Valutaderivatens påverkan på rörelseresultatet 2016 uppgick till -1 MSEK (2).

Transaktionsexponering vid utgången av året (kassaflödessäkringar)

MSEK	12 mån. osäkrade bedömda nettoflöden	Valutaförändring	Resultatpåverkan
EUR	40	+/- 5%	2
USD	115	+/- 5%	6
Summa	155		8

Koncernen hade vid utgången av året 155 MSEK i osäkrat bedömt valutaflöde, inklusive effekter av valutasäkringar. En förändring av den svenska kronans värde med +/- 5 procent skulle påverka resultatet med 8 MSEK.

Omräkningsexponering

Valutarisker återfinns också i omräkningen av utländska dotterföretags tillgångar, skulder och resultat till moderbolagets funktionella valuta, så kallad omräkningsexponering. Nolatos policy är att nettoinvesteringar i eget kapital i utländsk valuta inte skall kurs-säkras. Omräkningsdifferenser redovisade mot övrigt totalresultat framgår av not 21, Andra reserver.

Omräkningsexponering av nettotillgångar

MSEK	Netto-tillgångar	Kronförstärkning med 5%
Nolato Romania, RON	- 4	—
Nolato Holding USA, USD	39	- 2
Nolato Holdings UK, GBP	108	- 5
Nolato Beijing Automotive, CNY	—	—
Nolato Beijing Medical, CNY	- 13	1
Nolato Beijing Mobile, CNY	318	- 16
Nolato Lovepac Converting, CNY	24	- 2
Nolato Lovepac Converting India, INR	- 23	1
Nolato EMC Prod. Center, MYR	- 1	—
Nolato Hungary, EUR	328	- 16
Nolato Stargard, PLN	—	—
Cerbo Norge, NOK	1	—
Cerbo France, EUR	—	—
Summa	777	- 39

Koncernen har 777 MSEK i utländska nettotillgångar, huvudsakligen koncentrerade till Kina, Ungern och Storbritannien. En kronförstärkning med 5 procentenheter skulle påverka nettotillgångarna i koncernen med -39 MSEK. Koncernen har ingen exponering i Nolato Treff AG's nettotillgångar då eventuella omräkningseffekter utjämnas av ett lån i CHF i moderbolaget.

Ränterisk

Ränterisken är risken för att koncernens räntenetto försämrar vid förändrade marknadsräntor. Räntebärande skulder hos kreditinstitut uppgick vid årsskiftet till 617 MSEK (154). För att begränsa Nolatokoncernens ränterisk skall den del av den räntebärande skulden som överstiger 400 MSEK ha en förfallostruktur i löptidsintervall avseende räntebindning enligt följande:

- Upp till ett år: mellan 35-65 procent
- Över ett år: mellan 35-65 procent

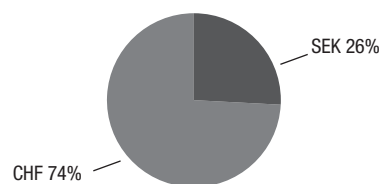
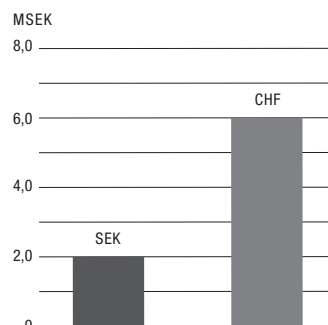
Målsättning för placering av överskottslikviditet är att uppnå bästa möjliga avkastning med beaktande av kreditrisk och placeringarnas likviditet. Policyn anger att placeringar endast får ske i räntebärande värdepapper eller bankdeposition. Löptiden på placeringar får inte överstiga tre månader.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk, även kallad finansieringsrisk, avser risken för att koncernen skall få problem med tillgången till kapital. För att upprätthålla finansiell flexibilitet och för att kunna tillgodose koncernens kapitalbehov finns avtalade kreditfaciliteter med olika avtalslängd. Dels för att kunna finansiera fluktuationer och organisk tillväxt, dels för att ha en beredskap för att kunna göra större investeringar och förvärv.

Totalt har Nolato låneavtal om 977 MSEK, varav 450 MSEK löper ut 2017-07-21, 490 MSEK löper ut 2021-09-27 samt 37 MSEK mellan 2017 och 2023.

Utöver beviljade kreditlöften har koncernen 108 MSEK i checkräkningskredit.

Räntebärande skulder fördelade per valuta**Ränteeffekt på räntebärande skulder vid utgången av året**

En ökning av räntenivån med 1 procentenhet baserat på de räntebärande skulderna vid utgången av året skulle föranleda ökade räntekostnader i koncernen med 8 MSEK.

Räntebärande nettoskuld vid utgången av året

	Utestående belopp (MSEK)	Framtida ränta u. återst. löptid	Återstående löptid (mån)	Återstående räntebindningstid (mån)	Genomsnittlig ränta (%)
Räntebärande skulder					
Banklån, SEK	- 90	—	1	1	0,0
Banklån, CHF	- 527	20	45	45	0,7
Pensionsskuld, SEK	- 122				2,9
Pensionsskuld, CHF	- 80				1,6
Summa	- 819	20			1,0

Räntebärande tillgångar

Likvida medel	411	0,9
---------------	-----	-----

Summa finansiell nettoskuld - 408

Som en del i finansieringen av koncernens dotterbolag, har moderbolaget lämnat interna lån i GBP till Storbritannien och i USD till USA och Malaysia. Återbetalningen av dessa lån har säkrats enligt nedanstående tabell.

Dotterbolag	Valutaswap	Terminkurs	Förfall
Nolato Holding USA, Inc	20 MUSD	9,1805	2017/12/29
Nolato Holdings UK Ltd, Storbritannien	7 MGBP	11,4327	2017/12/29
Nolato EMC, Malaysia	2 MUSD	9,1815	2017/12/29

Som en del i finansieringen av koncernens rumänska dotterbolag, har moderbolaget säkrat ett internt lån mellan Ungern och Rumänien med en valutaswap om 12 MRON/3 MEUR till kursen 4,5998 med förfall 2017-12-29.

Vid årsskiftet uppgick koncernens finansiella skulder till 1.406 MSEK (957). Låneskuldens förfallostruktur avseende räntebärande skulder framgår av tabellen ovan. Icke räntebärande skulder hänför sig främst till leverantörsskulder, vars återstående löptid framgår i tabellen nedan.

Förfallotid	< 1 mån	Inom 1-3 mån	Inom 4-12 mån	> 1 år	Totalt
Leverantörsskulder	422	133	25	3	583

Kreditrisk

Kreditrisk innebär exponering för förluster ifall en motpart till ett finansiellt instrument inte kan möta sina åtaganden. Nolato är exponerad för kreditrisk genom sina operativa verksamheter och vissa av sina finansiella verksamheter.

Koncernens maximala exponering för kreditrisk uppgår till 829 MSEK (881) och utgörs i allt väsentligt av kundfordringar 819 MSEK (874).

På operativ nivå analyseras kundfordringar löpande inom koncernen. Kundfordringar är föremål för kreditkontroll och rutiner för godkännande finns i alla koncernbolag.

I enlighet med koncernens finanspolicy avseende kreditrisken för finansiella verksamheter handlar koncernen endast med väletablerade finansiella institutioner. Transaktioner görs inom fastställda gränser och kreditexponering per motpart analyseras kontinuerligt.

Not 5 Rörelsessegment

Information om rörelsesegment

Koncernens verksamhet följs upp av högste verkställande beslutsfattare utifrån verksamhetens tre affärsområden: Nolato Medical, Nolato Telecom och Nolato Industrial.

Nolato Medical utvecklar och tillverkar komplexa produktsystem och komponenter inom medicinteknik samt avancerade förpackningslösningar för läkemedel och kosttillskott. Marknaden består av stora, globala kundföretag och kännetecknas av krävande utvecklingsarbete, lång livslängd samt höga krav på kvalitet, spårbarhet och säkerhet. Nolato Medical har en stark position i Norden och en växande position i övriga Europa, Kina och USA. Utveckling och produktion bedrivs i Sverige, Ungern, USA, Storbritannien, Schweiz, Polen och Kina. En utförligare presentation av affärsområdet finns på sidorna 26–29.

Nolato Telecom designar, utvecklar och tillverkar avancerade komponenter och delsystem till mobiltelefoner samt produkter och system för skärmning av elektronik (EMC). Marknaden består av ett fåtal stora, globala företag som ställer höga krav på teknisk nivå, extremt korta utvecklingstider och snabba produktionsstartar. Nolato Telecom har en stark position hos utvalda kunder. Utveckling och produktion bedrivs under 2016 i Kina, Malaysia och Sverige. En utförligare presentation av affärsområdet finns på sidorna 30–33.

Nolato Industrial utvecklar och tillverkar komponenter och produktsystem i plast och TPE till kunder inom fordon, hygien, förpackningar, trädgård/skog, vitvaror och andra utvalda industrisegment. Marknaden är fragmenterad och diversifierad, med

ett stort antal kunder och ett stort antal leverantörer. Nolato Industrial har en stark position i Norden och i delar av Centraleuropa. Utveckling och produktion bedrivs i Sverige, Ungern, Rumänien, Schweiz och Kina. En utförligare presentation av affärsområdet finns på sidorna 34–37.

I segmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. De redovisade posterna i rörelsesegmenten är värderade i enlighet med det resultat samt de tillgångar och skulder som koncernledningen följer upp.

Internpris mellan koncernens olika segment är satta utifrån principen "arm-längds avstånd" det vill säga mellan parter som är oberoende av varandra, välinformerade och med ett intresse av att transaktionerna genomförs.

De tillgångar som ingår i respektive affärsområde utgörs av alla rörelsetillgångar som används i rörelsesegmentet, huvudsakligen immateriella anläggningstillgångar uppkomna genom rörelseförvärv, materiella anläggningstillgångar, lager och kundfordringar. De skulder som hänförs till rörelsesegment innefattar samtliga rörelseskulder, huvudsakligen leverantörsskulder och upplupna kostnader.

Ej fördelade poster i balansräkningen utgörs huvudsakligen av finansiella anläggningstillgångar, räntebärande fordringar och skulder, avsättningar och uppskjutna skattefordringar/-skulder.

Ej fördelade poster i resultaträkningen hänförs till moderbolagets kostnader, finansiella intäkter, finansiella kostnader och skattekostnader.

I segmentens investeringar i anläggningstillgångar ingår samtliga investeringar frånsett investeringar i korttidsinventarier och inventarier av mindre värden. Alla segment är upprättade i enlighet med koncernmässiga redovisningsprinciper.

	Nolato Medical		Nolato Telecom		Nolato Industrial		Eliminering		Summa	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Extern omsättning	1 645	1 460	1 395	2 015	1 407	1 251	—	—	4 447	4 726
Intern omsättning	—	4	7	2	2	—	– 9	– 6	—	—
Nettoomsättning	1 645	1 464	1 402	2 017	1 409	1 251	– 9	– 6	4 447	4 726
Resultat										
Rörelseresultat (EBITA)	216	191	131	272	134	132	– 24	– 25	457	570
Avskrivn. immateriella tillg. fr. företagsförvärv	– 13	– 13	—	—	– 1	– 1	—	—	– 14	– 14
Rörelseresultat	203	178	131	272	133	131	– 24	– 25	443	556
Finansiella intäkter									3	6
Finansiella kostnader									– 8	– 7
Årets skattekostnad									– 102	– 135
Årets resultat									336	420
Fordringar och skulder										
Segmentens tillgångar	1 622	1 316	724	835	1 416	900	– 300	– 270	3 462	2 781
Ej fördelade tillgångar									462	452
Summa tillgångar	1 622	1 316	724	835	1 416	900	– 300	– 270	3 924	3 233
Segmentens skulder	480	378	570	721	342	261	– 300	– 268	1 092	1 092
Ej fördelade skulder									982	382
Summa skulder	480	378	570	721	342	261	– 300	– 268	2 074	1 474
Övriga upplysningar										
Investeringar (aktiverade)	295	101	18	23	431	101	—	—	744	225
Avskrivningar	92	86	36	42	65	53	—	—	193	181
Väsentliga poster, utöver avskrivningar som ej motsvaras av utbet., nedskr. och avsättn.	3	10	4	– 2	– 5	13	—	—	2	21

Kassaflöden i löpande verksamhet fördelade på segment

	2016				2015			
	Nolato Medical	Nolato Telecom	Nolato Industrial	Summa	Nolato Medical	Nolato Telecom	Nolato Industrial	Summa
Kassaflöde från den löp. verksamh. före förändr. av rörelsekapital	295	167	198	660	264	314	184	762
Förändringar i rörelsekapital	10	-24	-28	-42	-24	30	-25	-19
Kassaflöde från den löpande verksamheten	305	143	170	618	240	344	159	743
Ej fördelade poster ¹⁾				-152				-211
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten				466				532

Kassaflöden i investeringsverksamhet fördelade på segment

	2016				2015			
	Nolato Medical	Nolato Telecom	Nolato Industrial	Summa	Nolato Medical	Nolato Telecom	Nolato Industrial	Summa
Förvärv av anläggningstillgångar ²⁾	-114	-22	-87	-223	-111	-21	-114	-246
Förvärv av rörelse, exkl. likvida medel	-143	—	-255	-398	—	—	—	—
Försäljning av anläggningstillgångar	2	—	—	2	1	1	—	2
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-255	-22	-342	-619	-110	-20	-114	-244

¹⁾ För år 2016 är koncernens förändring av rörelsekapital -41 MSEK och utfördelat per affärsområde är enligt ovan -42 MSEK. Skillnaden om 1 MSEK ingår i de -152 MSEK.

Övriga ej fördelade poster utgörs huvudsakligen av rörelseresultat -24 MSEK (till största delen moderbolaget), betald inkomstskatt -119 MSEK samt övrigt som pensionsutbetalningar, utbetalda övriga avsättningar, erhållen/erlagd ränta, inklusive vissa delar av de ej kassaflödespåverkande posterna.

²⁾ Årets betalda investeringar i anläggningstillgångar, dvs efter justering av på balansdagen obetalda leverantörsfakturor om -2 MSEK (-21).

Information om geografiska marknader

I Norden tillverkar och säljer koncernen produkter från alla tre affärsområdena. Inom övriga Europa har koncernen tillverkning och försäljning för affärsområdena Nolato Medical och Nolato Industrial. I Asien har koncernen tillverkning och försäljning inom alla tre affärsområden samt i Nordamerika inom affärsområdet Nolato Medical.

	Sverige		Övriga Norden		Övriga Europa		Nordamerika		Asien (huvudsakl. Kina)		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Extern omsättning	1 084	1 088	208	187	1 589	1 305	426	422	1 140	1 724	4 447	4 726
Tillgångar	1 451	1 321	—	—	1 431	641	247	222	795	1 049	3 924	3 233
Medelantal anställda	834	773	—	—	952	829	193	181	4 439	5 976	6 418	7 759
Investeringar (aktiverade)	125	134	—	—	573	68	17	10	29	13	744	225

Not 6 Forskning och utveckling

	2016	2015
Utvecklingskostnader för kundspecifika produkter	-392	-347

Koncernens utvecklingskostnader avser utveckling av kundspecifika produkter i ett nära samarbete med kunden. Produktutvecklingskostnader belastar resultaträkningen i kostnad för sålda varor i samband med att de uppstår.

Not 7 Övriga rörelseintäkter

	2016	2015
Valutakurseffekter på rörelsefordringar/skulder, netto	17	10
Övrigt	1	3
Summa	18	13

Not 8 Information angående ersättning till revisorer**Till bolagets revisionsbolag har ersättning utgått:**

	2016	2015
TSEK		
EY		
Revisionsuppdrag	-3 078	-2 507
Skatteuppdrag	-168	-200
Övriga uppdrag	-937	—
Summa	-4 183	-2 707

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Ersättning för revisionsuppdrag till andra revisionsbolag har uppgått till 452 TSEK.

Not 9 Övriga rörelsekostnader

	2016	2015
Förvärvskostnader	-4	—

Not 10 Personal

Medelantal anställda

	2016		2015	
	Antal	Varav män	Antal	Varav män
Moderbolaget				
Nolato AB, Torekov	11	82%	10	80%
Koncernföretag				
Cerbo France Sarl, Frankrike	1	0%	1	0%
Lövepac Converting Ltd, Kina	288	44%	465	44%
Lövepac Converting Private Ltd, Indien	2	100%	—	—
Nolato Beijing Ltd, Kina	4 029	47%	5 432	47%
Nolato Cerbo AB, Trollhättan	127	65%	110	58%
Nolato Contour, Inc., USA	193	59%	181	51%
Nolato EMC Production Center SDN BHD, Malaysia	93	57%	51	47%
Nolato Gota AB, Götene	159	75%	139	65%
Nolato Hertila AB, Åstorp	28	64%	25	60%
Nolato Hungary Kft, Ungern	574	45%	540	41%
Nolato Jaycare Ltd, Storbritannien	255	76%	257	80%
Nolato Lövepac AB, Skånes Fagerhult	39	62%	38	63%
Nolato Medical Device Co. Ltd, Kina	27	56%	28	64%
Nolato MediTech AB, Hörby	192	67%	183	58%
Nolato MediTor AB, Torekov	52	50%	52	54%
Nolato Plastteknik AB, Göteborg	111	70%	109	68%
Nolato Polymer AB, Torekov	56	80%	56	88%
Nolato Romania Srl, Rumänien	36	33%	31	35%
Nolato Silikonteknik AB, Hallsberg	59	66%	51	69%
Nolato Stargard Sp.zo.o., Polen*	34	21%	—	—
Nolato Treff AG, Schweiz*	52	69%	—	—
Summa	6 418	51%	7 759	50%

* Antal anställda har viktats för under året förvärvade bolag och de ingår endast under den tid de ingått i koncernen.

Kostnader för ersättningar till anställda

	2016	2015
Löner och ersättningar m.m.	– 993	– 978
Pensionskostnader, not 23	– 96	– 90
Sociala avgifter	– 194	– 182
Summa	– 1 283	– 1 250

Ledande befattningshavare i koncernen utgörs av 149 personer (132). Kostnadsförda ersättningar jämte förmåner till de ledande befattningshavarna uppgick under året till 128 MSEK (122), varav 10 MSEK (15) avser bonus.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

	2016		2015	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelseledamöter	42	3	44	1
Verkställande direktörer	18	—	16	—
Övriga ledande befattningshavare	58	28	49	22
Summa	118	31	109	23

Ersättningar till styrelsen och ledande befattningshavare

Ersättningar och övriga förmåner under 2016

TSEK	Grundlön/Styrelsearvode ¹⁾	Bonus ²⁾	Övriga förmåner ³⁾	Pensionspremie	Övrig ersättning ⁴⁾	Summa
Styrelsens ordförande, Fredrik Arp ⁵⁾	- 497	—	—	—	—	- 497
Styrelseledamot, Dag Andersson	- 190	—	—	—	—	- 190
Styrelseledamot, Sven Boström-Svensson	- 190	—	—	—	—	- 190
Styrelseledamot, Åsa Hedin ⁵⁾	- 190	—	—	—	—	- 190
Styrelseledamot, Henrik Jorlén	- 231	—	—	—	—	- 231
Styrelseledamot, Lars-Åke Rydh ⁵⁾	- 252	—	—	—	—	- 252
Styrelseledamot, Jenny Sjödahl	- 190	—	—	—	—	- 190
Verkställande direktören, Hans Porat (2016-01-01 - 2016-02-04)	- 1 429	—	- 50	- 1 124	- 842	- 3 445
Verkställande direktören, Christer Wahlquist (fr.o.m. 2016-02-05) ⁶⁾	- 3 259	- 148	- 147	- 812	- 61	- 4 427
Andra ledande befattningshavare (4 pers.)	- 9 627	- 483	- 352	- 2 169	- 134	- 12 765
Summa	- 16 055	- 631	- 549	- 4 105	- 1 037	- 22 377

Ersättningar och övriga förmåner under 2015

TSEK	Grundlön/Styrelsearvode ¹⁾	Bonus ²⁾	Övriga förmåner ³⁾	Pensionspremie	Övrig ersättning ⁴⁾	Summa
Styrelsens ordförande, Fredrik Arp ⁵⁾	- 480	—	—	—	—	- 480
Styrelseledamot, Dag Andersson	- 185	—	—	—	—	- 185
Styrelseledamot, Sven Boström-Svensson	- 185	—	—	—	—	- 185
Styrelseledamot, Åsa Hedin ⁵⁾	- 185	—	—	—	—	- 185
Styrelseledamot, Henrik Jorlén	- 225	—	—	—	—	- 225
Styrelseledamot, Lars-Åke Rydh ⁵⁾	- 245	—	—	—	—	- 245
Verkställande direktören, Hans Porat	- 5 052	- 2 526	- 144	- 4 075	- 448	- 12 245
Andra ledande befattningshavare (4 pers.)	- 10 008	- 3 117	- 407	- 2 288	- 869	- 16 689
Summa	- 16 565	- 5 643	- 551	- 6 363	- 1 317	- 30 439

¹⁾ Inklusive ersättning för kommittéarbete.

²⁾ Bonus avser kostnadsförd ersättning för verksamhetsåret, vilken utbetalas kommande år.

³⁾ Övriga förmåner avser i huvudsak tjänstebil.

⁴⁾ Med övrig ersättning avses för vd och andra ledande befattningshavare utbetald tidigare intjänad semester och övriga ersättningar.

⁵⁾ Fredrik Arp, Lars-Åke Rydh och Åsa Hedin har fakturerat sina styrelsearvoden. Erhållna arvoden har kompenserats för sociala avgifter.

⁶⁾ Avser ersättningar erhållna under tid som vd. Övriga ersättningar under tid som chef Nolato Medical ingår under rubrik Andra ledande befattningshavare.

Principer för ersättningar och förmåner

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår styrelsearvode enligt årsstämans beslut. Styrelsearvode utgår ej till anställda i koncernen och till arbetstagarrepresentanter. Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner och pension. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med vd utgör koncernledningen. Under 2016 utgjordes koncernledningen av 4 personer, förutom vd. Dessa utgörs av chef ekonomi & finans Per-Ola Holmström, chef Nolato Medical Johan Iweberg (fr.o.m. 2016-05-19), chef Nolato Telecom Jörgen Karlsson samt chef Nolato Industrial Johan Arvidsson. För ytterligare information se sidan 50.

Berednings- och beslutsprocess

Styrelsen har utsett ett ersättningsutskott bestående av styrelsens ordförande och ytterligare en styrelseledamot. Utskottet har föreslagit och styrelsen godkänt gällande principer för rörliga ersättningar. Utskottet har beslutat om vd:s samtliga ersättningar och förmåner, vilka redogjorts för och godkänts av styrelsen. Utskottet har godkänt ersättningarna till koncernledningen.

Bonus

För vd och övriga ledande befattningshavare baseras bonus på utfall av resultat och avkastning på sysselsatt kapital. Maximalt utfall kan ge 50 procent av grundlönen för vd och 40 procent för andra ledande

befattningshavare. Samtidigt krävs att respektive resultatområde redovisar ett positivt resultat. Utfallet 2016 utgjorde för vd 5 procent av grundlönen (50) och för ledande befattningshavare 1–17 procent av grundlönen (25–40).

Deltagarna i incitamentsprogrammet Serie 1 erbjuds möjlighet att erhålla bonus, motsvarande hälften av deltagarens optionspremie samt den inkomstskatt som belastar bonusen, under förutsättning att deltagarens anställning i koncernen inte avslutas innan tre år flutit från den 1 november 2016.

Incitamentsprogram

På extra bolagsstämma den 5 december 2016 beslutades om emission av högst 798 000 teckningsoptioner i tre olika serier 2016/2019 (Serie 1), 2017/2020 (Serie 2) samt 2018/2021 (Serie 3) med 266 000 optioner i varje serie, som ger rätt att teckna lika många B-aktier. Varje teckningsoption berättigar således till teckning av en (1) ny aktie av serie B. Priset per teckningsoption fastställdes till 7,40 kr. Programmet erbjöds till ett tjugotal inom Nolato's management. Teckningskurs för en B-aktie i Serie 1 uppgår till 296,30 kr. Den maximala utspädningseffekten av incitamentsprogrammets samtliga 3 serier beräknas uppgå till totalt cirka 3 procent av aktiekapitalet och 1,6 procent av rösterna (beräknat utifrån antalet befintliga aktier), förutsatt full teckning och fullt utnyttjande av samtliga teckningsoptioner.

Pensioner

Pensionsåldern för vd och andra ledande befattningshavare är 65 år. Pensionspremien till vd uppgick till 25 procent av pensionsgrundande lön och följer avgiftsbestämd pensionsplan. Rörliga ersättningar är inte pensionsgrundande. För avgående vd Hans Porat fanns en avgiftsbestämd pensionsplan. Ytterligare utgick pensionspremie med ett fast belopp om 500 TSEK per kvartal, enligt ett avtal som löpte ut 2017-03-31. Rörliga ersättningar är inte pensionsgrundande. För 2016 har pensionspremien uppgått till 79 procent (81).

Övriga ledande befattningshavare har avgiftsbestämd pensionsplan. För 2016 har pensionspremien i genomsnitt uppgått till 23 procent av grundlönen (23). Rörliga ersättningar är inte pensionsgrundande.

Avgångsvederlag

För vd och andra ledande befattningshavare gäller att den anställda har en uppsägningstid på 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida gäller en uppsägningstid på 12–24 månader. Andra eventuella inkomster som uppbärs under uppsägningstiden ska avräknas från lön och andra ersättningar som utgår under uppsägningstiden. För både vd och övriga ledande befattningshavare gäller att de anställda uppbär både grundlön och övriga förmåner under uppsägningstiden. Efter uppsägningstiden utgår ingen ersättning.

Not 11 Finansiella intäkter och kostnader

	2016	2015
Ränteintäkter	3	5
Räntekostnader	- 5	- 5
Nettovinster/förluster		
Kursvinster och kursförluster, netto	- 2	2
Övriga finansiella kostnader	- 1	- 3
Finansnetto	- 5	- 1
<i>Redovisat som:</i>		
Finansiella intäkter	3	6
Finansiella kostnader	- 8	- 7
Finansnetto	- 5	- 1

	Ränte- intäkter	Ränte- kostnader	2016 Netto kursvinster/ kursförluster	Ränte- intäkter	Ränte- kostnader	2015 Netto kursvinster/ kursförluster
<i>Totalt finansnetto per kategori av finansiella instrument</i>						
Finansiella tillgångar/skulder värderat till verkligt värde via resultaträkningen						
Derivat som används för säkring av koncerninterna lån	—	—	3	—	—	10
Banktillgodohavanden	3	—	—	5	—	—
Pensionsskuld PRI	—	- 4	—	—	- 4	—
Låneskulder	—	- 1	—	—	- 1	—
Övriga finansiella- tillgångar/skulder	—	- 1	- 5	—	- 3	- 8
Summa	3	- 6	- 2	5	- 8	2

Samtliga ränteintäkter härrör från finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Not 12 Skatt

Redovisad i resultaträkningen

	2016	2015
Aktuell skattekostnad		
Periodens skattekostnad	- 98	- 126
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	1	—
	- 97	- 126
Uppskjuten skatteintäkt/skattekostnad		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	- 5	- 9
	- 5	- 9
Totalt redovisad skattekostnad	- 102	- 135

Avstämning av effektiv skatt

	2016	2015
Resultat före skatt	438	555
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	- 96	- 122
Effekt av andra skattesatser för utländska koncernföretag	- 3	- 10
Ej avdragsgilla kostnader	- 6	- 6
Ej skattepliktiga intäkter	5	5
Skatt hänförlig till tidigare år	1	—
Effekt av under året uppkomna underskott vilka ej aktiverats	- 3	- 2
Redovisad effektiv skatt	- 102	- 135

Den svenska företagsskatten uppgick till 22,0% (22,0) och den effektiva skattesatsen uppgick till 23,3% (24,3).

Redovisad i balansräkningen

	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Immateriella anläggningstillgångar	—	—	25	14	– 25	– 14
Materiella anläggningstillgångar	28	25	75	59	– 47	– 34
Varulager	10	9	—	—	10	9
Kundfordringar	1	1	—	—	1	1
Pensionsavsättningar	25	13	1	1	24	12
Periodiseringsfonder	—	—	36	29	– 36	– 29
Övrigt	33	37	5	7	28	30
Underskottsavdrag	3	—	—	—	3	—
Skattefordringar/-skulder	100	85	142	110	– 42	– 25
Kvittning	– 54	– 41	– 54	– 41	—	—
Skattefordringar/-skulder, netto	46	44	88	69	– 42	– 25

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar

Uppskjutna skattefordringar har i koncernen ej redovisats avseende underskottsavdrag uppgående till 29 MSEK (27). Underskottsavdraget avser verksamheten i Indien och det är inte sannolikt att det kommer att kunna utnyttjas mot framtida beskattningsbara vinster. Underskottsavdragen i Indien kan utnyttjas rullande i maximalt 8 år från det år respektive underskott uppstod.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

	Balans per 2015-01-01	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övrigt totalresultat	Förvärv av rörelse	Avyttring av rörelse	Balans per 2015-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	– 15	1	—	—	—	– 14
Materiella anläggningstillgångar	– 21	– 13	—	—	—	– 34
Varulager	9	—	—	—	—	9
Kundfordringar	4	– 3	—	—	—	1
Pensionsavsättningar	12	—	—	—	—	12
Periodiseringsfonder	– 36	7	—	—	—	– 29
Övrigt	31	—	– 1	—	—	30
Underskottsavdrag	—	—	—	—	—	—
Summa	– 16	– 8	– 1	—	—	– 25

	Balans per 2016-01-01	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övrigt totalresultat	Förvärv av rörelse	Avyttring av rörelse	Balans per 2016-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	– 14	– 1	—	– 10	—	– 25
Materiella anläggningstillgångar	– 34	– 2	—	– 11	—	– 47
Varulager	9	1	—	—	—	10
Kundfordringar	1	—	—	—	—	1
Pensionsavsättningar	12	1	– 2	13	—	24
Periodiseringsfonder	– 29	– 7	—	—	—	– 36
Övrigt	30	—	—	– 2	—	28
Underskottsavdrag	—	3	—	—	—	3
Summa	– 25	– 5	– 2	– 10	—	– 42

Skatt hänförligt till övrigt totalresultat

	2016	2015
Uppskjuten skatt hänförlig till pensionsavsättningar (PRI)	– 2	—
Uppskjuten skatt på valutaterminer	—	– 1
Summa	– 2	– 1

Not 13 Avskrivningar

Bland rörelsens kostnader ingår avskrivningar med följande belopp:

	2016	2015
Kundrelationer	– 14	– 14
Byggnader och mark	– 22	– 20
Maskiner och andra tekniska anläggningar	– 138	– 130
Inventarier, verktyg och installationer	– 19	– 16
Övrigt	—	– 1
Summa	– 193	– 181

Avskrivningar har fördelats på följande sätt:

	2016	2015
Kostnad för sålda varor	– 177	– 164
Försäljningskostnader	– 16	– 16
Administrationskostnader	—	– 1
Summa	– 193	– 181

Not 14 Kostnader fördelade på kostnadsslag

	2016	2015
Materialkostnader	– 1 520	– 1 762
Kostnader för ersättningar till anställda	– 1 283	– 1 250
Energikostnader	– 123	– 128
Övriga kostnader	– 903	– 862
Avskrivningar	– 193	– 181
Summa	– 4 022	– 4 183

Not 15 Immateriella anläggningstillgångar

	Dataprogram	Hyresrätter	Kundrelationer ¹⁾	Bal. utv. utgifter	Goodwill ¹⁾	Summa
ANSKAFFNINGSVÄRDE						
Per 1 januari 2015	12	5	137	3	510	667
Omklassificeringar	1	—	—	—	—	1
Omräkningsdifferenser	—	—	2	—	7	9
Per 1 januari 2016	13	5	139	3	517	677
Förvärv	—	—	63	—	259	322
Omräkningsdifferenser	—	1	– 3	—	– 1	– 3
Per 31 december 2016	13	6	199	3	775	996
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR						
Per 1 januari 2015	– 11	– 4	– 100	– 3	—	– 118
Årets avskrivningar	– 1	—	– 14	—	—	– 15
Omräkningsdifferenser	—	—	– 1	—	—	– 1
Per 1 januari 2016	– 12	– 4	– 115	– 3	—	– 134
Årets avskrivningar	—	—	– 14	—	—	– 14
Omräkningsdifferenser	—	– 1	2	—	—	1
Per 31 december 2016	– 12	– 5	– 127	– 3	—	– 147
Bokfört värde 31 december 2015	1	1	24	—	517	543
Bokfört värde 31 december 2016	1	1	72	—	775	849

¹⁾ Utgörs av förvärvade övervärden. Avskrivningen av kundrelationer ingår i koncernens försäljningskostnader.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Goodwill nedskrivningsprövas årligen och då det finns en indikation på att nedskrivningsbehov föreligger. Prövningen utförs på den lägsta kassagenererande enhetsnivå eller grupper av kassagenererande enheter på vilken dessa tillgångar kan kontrolleras. I de flesta fall innebär det förvärvsnivån men efter integration kan de övergå som del av annan enhet. Nedskrivningsprövning har för Nolato Medical gjorts på segmentsnivå och för Nolato Industrial per legalt bolag. Nedskrivning redovisas om det redovisade värdet överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet fastställs baserat på beräkningar av nyttjandevärden. För att uppskatta nyttjandevärdet används en diskonterad kassaflödesmodell. Uppskattningen innehåller en viktig källa till osäkerhet då de uppskattningar och antaganden som används i den diskonterade kassaflödesmodellen är förenade med osäkerhet om framtida händelser och marknadsförhållanden och därför kan verkligt utfall avvika väsentligt. Uppskattningarna och antagandena har dock granskats av ledningen och överensstämmer med interna prognoser och framtidsutsikter för verksamheten.

Den diskonterade kassaflödesmodellen innefattar prognostisering av framtida kassaflöden från rörelsen inkluderande uppskattningar av intäktsvolymer, produktionskostnader och behov av sysselsatt kapital. Flera antaganden görs, av vilka de mest väsentliga är tillväxttakten för intäkter, diskonteringsräntan och rörelsemarginal.

Prognoserna av framtida rörelsekassaflöden baseras på följande:

- budgetar och strategiska planer för en treårsperiod motsvarande ledningens uppskattningar, vilka antagits av styrelsen i respektive legalt bolag, av framtida intäkter och rörelsens kostnader med hjälp av tidigare års utfall, allmänna marknadsförhållanden, branschutveckling och prognoser och annan tillgänglig information,
- efter vilket ett slutvärde beräknas baserat på en tillväxtfaktor som motsvarar förväntad inflation i det land där tillgången används.

Verksamheter som prövats för nedskrivningsbehov har koncernen huvudsakligen i Sverige, Storbritannien och USA. Dessa länder har ansetts ha ungefär likartad förväntad inflation, vilken är i linje med riksbankers och liknande institutioners målsättningar. Relevanta marknader har antagits växa i takt med den allmänna inflationen.

Prognoser av framtida kassaflöden från rörelsen är justerade till nuvärde med en lämplig diskonteringsränta. Diskonteringsräntan tar som utgångspunkt Nolatokoncernens marginella upplåningsränta, justerad för det aktuella landets riskpremie, om tillämpligt, och den systematiska risken i den kassagenererande enheten vid tidpunkten för utvärderingen. Ledningen baserar diskonteringsräntan på den inneboende risk som finns i den aktuella affären och i liknande branscher. Prognoserna överensstämmer med historiska erfarenheter och/eller externa informationskällor.

Goodwill fördelas på koncernens segment enligt följande:

	2016	2015
Nolato Medical	502	414
Nolato Industrial		
Nolato Gota AB	41	41
Nolato Hertila AB	62	62
Nolato Treff AG	170	—
Summa	775	517

Antaganden för fastställande av diskonteringsränta

	2016	Nolato Medical 2015	2016		2015	
			Nolato Gota AB	Nolato Hertila AB	Nolato Gota AB	Nolato Hertila AB
Riskfri ränta, %	0,4	1,1	0,5	0,5	0,9	0,9
Skattesats, %	20,4	24,6	22,0	22,0	22,0	22,0
Prognostiseringsperiod	3 år	3 år	3 år	3 år	3 år	3 år
Tillväxt efter prognosperiod, %	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Tillämpad diskonteringsränta före skatt, %	8,3	8,3	9,2	9,2	8,8	8,8

Vid nedskrivningsprövningen inom respektive segment har diskonteringsräntan i allt väsentligt byggts upp segmentsvis. De olika legala bolagen inom varje segment är relativt lika i storlek, har samma typ av kundsegment med likartat beteende och likartade typer av produkter. Därmed har även risknivån för de legala bolagen ansetts vara ungefär densamma och de antaganden som anges för Nolato Industrial är i allt väsentligt tillämpliga på de bolag som ingår i segmentet. Verksamheter som prövats för nedskrivningsbehov har koncernen huvudsakligen i Sverige, Storbritannien och USA. Därför har också antagandena blivit relativt homogena för prövningen, med justering för landsspecifika parametrar.

Med dessa antaganden överstiger återvinningsvärdet redovisat värde för samtliga kassagenererande enheter och inget nedskrivningsbehov föreligger. Känslighetsanalyser har genomförts för att utvärdera om rimliga ogynnsamma förändringar för de mest relevanta parametrarna skulle leda till nedskrivning. Analyserna fokuserade på försämring av den genomsnittliga tillväxttakten, försämrade lönsamhet samt ökad diskonteringsränta. Inga indikationer på nedskrivningsbehov förelåg från dessa analyser.

Not 16 Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanlägg- ningar och förskott	Summa
ANSKAFFNINGSVÄRDE					
Per 1 januari 2015	494	2 023	217	95	2 829
Investeringar	19	85	13	116	233
Erhållna bidrag ¹⁾	—	– 3	—	– 5	– 8
Försäljningar/Utrangeringar	—	– 65	– 4	—	– 69
Omklassificeringar	29	81	7	– 118	– 1
Omräkningsdifferenser	– 4	18	—	– 1	13
Per 1 januari 2016	538	2 139	233	87	2 997
Investeringar	8	108	12	93	221
I nya bolag vid förvärv	76	103	16	6	201
Försäljningar/Utrangeringar	—	– 29	– 8	—	– 37
Omklassificeringar	2	97	6	– 105	—
Omräkningsdifferenser	10	22	2	1	35
Per 31 december 2016	634	2 440	261	82	3 417
ACKUMULERADE AV- OCH NEDSKRIVNINGAR					
Per 1 januari 2015	– 237	– 1 529	– 169	—	– 1 935
Årets avskrivningar	– 20	– 130	– 16	—	– 166
Försäljningar/Utrangeringar	—	64	4	—	68
Omräkningsdifferenser	3	– 15	—	—	– 12
Per 1 januari 2016	– 254	– 1 610	– 181	—	– 2 045
Årets avskrivningar	– 22	– 138	– 19	—	– 179
Försäljningar/Utrangeringar	—	28	7	—	35
Omräkningsdifferenser	– 2	– 20	– 1	—	– 23
Per 31 december 2016	– 278	– 1 740	– 194	—	– 2 212
Bokfört värde 31 december 2015	284	529	52	87	952
Bokfört värde 31 december 2016	356	700	67	82	1 205

¹⁾ 5 MSEK har erhållits av Nolato Cerbo AB från kund avseende verktygsinvestering.

3 MSEK har erhållits av Nolato Mobile (Beijing) Ltd från statligt miljödepartement avseende miljöinvestering.

Not 17 Finansiella tillgångar

	2016	2015
Kundfordringar	826	881
Avgår: Reservering för värdeminskning av kundfordringar	- 7	- 7
Redovisat värde	819	874

Den genomsnittliga kredittiden under 2016 var 69 dagar (63). Kundfordringar i procent av försäljningen uppgick till 18,4% (18,5%). Koncernen har under året återfört 7 MSEK (22) av reservering för värdeminskning av kundfordringar vid årets ingång. Årets genomförda reserveringar uppgick till 7 MSEK (7). Kreditkvaliteten på ej förfallna och ej nedskrivna kundfordringar och övriga finansiella fordringar bedöms vara god.

Totala kundfordringar

	Totalt	Ej förfallna	Förfallna ≤15 dagar	Förfallna 16–60 dagar	Förfallna > 60 dagar
2016	826	706	75	34	11
2015	881	804	60	11	6

Kundfordringar, inklusive reservering för värdeminskning

	Totalt	Ej förfallna	Förfallna ≤15 dagar	Förfallna 16–60 dagar	Förfallna > 60 dagar
2016	819	705	73	34	7
2015	874	799	60	11	4

Övriga finansiella tillgångar per kategori 2016

	Lånefordr. och kund- fordringar	Tillgångar som kan säljas	Derivat identifierade för säkrings- redovisn.	Derivat ej identifierade för säkrings- redovisn.	2016 Summa
Långfristiga finansiella tillgångar	—	2	—	—	2
Kundfordringar	819	—	—	—	819
Övriga kortfristiga finansiella tillgångar (se not 4)	—	—	1	9	10
Likvida medel	411	—	—	—	411
Redovisat värde	1 230	2	1	9	1 242
Verkligt värde	1 230	2	1	9	1 242

Övriga finansiella tillgångar per kategori 2015

	Lånefordr. och kund- fordringar	Tillgångar som kan säljas	Derivat identifierade för säkrings- redovisn.	Derivat ej identifierade för säkrings- redovisn.	2015 Summa
Långfristiga finansiella tillgångar	—	2	—	—	2
Kundfordringar	874	—	—	—	874
Övriga kortfristiga finansiella tillgångar (se not 4)	—	—	1	6	7
Likvida medel	403	—	—	—	403
Redovisat värde	1 277	2	1	6	1 286
Verkligt värde	1 277	2	1	6	1 286

Verkligt värde på valutaterminskontrakten (derivat) är fastställt enligt nivå 2. Nivå 1: Enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument. Nivå 2: Utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Nivå 3: Utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Redovisat värde för kundfordringar har ansetts överensstämma med verkligt värde på grund av dessa fordringars korta löptider.

Not 18 Varulager

	2016	2015
Råvaror och förnödenheter	184	128
Varor under tillverkning	44	40
Färdiga varor och handelsvaror	165	111
Summa	393	279

Koncernen har under året gjort nedskrivningar av varulagret med 54 MSEK (45). Årets nedskrivning ingår i *Kostnad för sålda varor* i resultaträkningen.

Under året återförda nedskrivningar, redovisas i *Kostnad för sålda varor*, uppgår till 44 MSEK (41). Återföring av tidigare nedskrivet lager beror på att dessa poster har kunnat säljas eller att de ej längre anses vara inkuranta.

Not 19 Övriga kortfristiga tillgångar

	2016	2015
Övriga fordringar	126	91
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	33	24
Utgående balans	159	115

Not 20 Eget kapital

Kapitalhantering

Koncernens målsättning är att ha en god kapitalstruktur och finansiell stabilitet. Som kapital definieras koncernens totala redovisade egna kapital, dvs:

	2016	2015
Aktiekapital	132	132
Övrigt tillskjutet kapital	228	228
Omräkningsreserv	107	95
Säkringsreserv	- 2	—
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat *	1 385	1 304
Summa kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare	1 850	1 759

* Koncernen har ett teckningsoptionsprogram (Serie 1) som kan komma att medföra utspädning av antalet aktier med 240 500 st år 2019. I balanserade vinstmedel ingår premier för teckningsoptioner i Serie 1 med 2 MSEK.

Styrelsens ambition är att bibehålla en bra balans mellan hög avkastning som kan möjliggöras genom en högre belåning och fördelarna och tryggheten som en sund kapitalstruktur erbjuder. Med detta som motiv fastställer styrelsen årligen koncernens finansiella mål, vilka skall ses som ett genomsnitt under en konjunkturcykel. Måluppfyllelsen för 2016 framgår nedan:

	2016		2015	
	Finansiella mål	Utfall	Finansiella mål	Utfall
EBITA-marginal	>10%	10,3%	>10%	12,1%
Kassagenerering	>75%	55,0%	>75%	52,0%
Soliditet	>35%	47,0%	>35%	54,0%

Styrelsens förslag till utdelning skall beakta Nolato's långsiktiga utvecklingsmöjligheter, finansiella ställning och investeringsbehov. Styrelsens utdelningspolicy innebär att styrelsen skall ha för avsikt att föreslå en utdelning som i genomsnitt ska motsvara minst 50 procent av resultatet efter skatt. För 2016 föreslås utdelningen till 10,50 SEK per aktie (10,00 SEK), motsvarande 276 MSEK (263). Utdelningsandelen uppgår till 82% (63).

Not 21 Andra reserver

	Säkrings- reserv	Omräkn.- reserv	Summa
Ingående balans per 1 januari 2015	-2	102	100
<i>Kassaflödessäkringar:</i>			
Vinst från verkligt värde värdering under året	3	—	3
Skatt från verkligt värde värdering	-1	—	-1
Omräkningsdifferenser	—	-7	-7
Utgående balans per 31 december 2015	—	95	95
Ingående balans per 1 januari 2016	—	95	95
<i>Kassaflödessäkringar:</i>			
Vinst från verkligt värde värdering under året	-3	—	-3
Skatt från verkligt värde värdering	—	—	—
Överföringar till resultaträkningen	1	—	1
Skatt på överföringar till resultaträkningen	—	—	—
Omräkningsdifferenser	—	12	12
Utgående balans per 31 december 2016	-2	107	105

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkrade transaktioner som ännu inte har inträffat. Överföringar till resultaträkningen av kassaflödessäkringar redovisats som övrig rörelseintäkt/-kostnad.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter, som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Not 22 Finansiella skulder

	Förfalloår	Redovisat värde	2016 Verkligt värde	Redovisat värde	2015 Verkligt värde
<i>Långfristiga finansiella skulder</i>					
Banklån CHF (fast ränta)	2021	490	490	—	—
Banklån CHF (fast ränta)	2022	17	17	—	—
Banklån CHF (fast ränta)	2023	10	10	—	—
Delsumma långfristiga finansiella skulder		517	517	—	—
<i>Kortfristiga finansiella skulder</i>					
Leverantörsskulder	2016-2017	583	583	675	675
Banklån SEK (rörlig ränta)	< 3 månader	90	90	154	154
Banklån CHF (fast ränta)	< 3 månader	10	10	—	—
Derivat identifierade för säkringsredovisning (se not 4)		4	4	1	1
Delsumma kortfristiga finansiella skulder		687	687	830	830
Summa		1 204	1 204	830	830

Räntebärande skulder

Koncernens räntebärande skulder exklusive pensionsskuld uppgick vid årets utgång till 617 MSEK (154). Den genomsnittliga räntesatsen uppgick till 0,7% (0,4). Genomsnittlig återstående räntebindningstid uppgår till 45 månader (1).

Villkor och återbetalningstider

Totalt beviljade kreditlöften i koncernen uppgår till 977 MSEK (900). Av dessa löper 450 MSEK till och med 2017-07-21 och 490 MSEK till och med 2021-09-27. Kreditfaciliteter på totalt 940 MSEK är villkorade med sedvanliga s.k. covenants. Dessa inkluderar krav på finansiella nyckeltal för koncernen omfattande nettoskuld i förhållande till rörelseresultatet före avskrivningar (EBITDA). Per 31 december var samtliga lånevillkor uppfyllda. Övriga kreditlöften om 37 MSEK har löptider mellan 2017 och 2023, enligt tabell ovan. Ställda säkerheter för övriga kreditfaciliteter uppgår till 80 MSEK (0) och avser fastighetsinteckningar i koncernens dotterbolag i Schweiz. Utöver beviljade kreditlöften har koncernen 108 MSEK i checkräkningskredit. Samtliga låneavtal kan sägas upp av motparten om ägarkontrollen över bolaget väsentligt förändras.

Derivat

Verkligt värde på valutaterminskontrakten (derivat) är fastställt enligt nivå 2. Nivå 1: Enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument. Nivå 2: Utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Nivå 3: Utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Operationell leasing

De operationella leasingkontrakten utgörs huvudsakligen av hyreskontrakt för produktionslokaler. Årets kostnadsförda leasingavgifter uppgick till 58 MSEK (60). De ingående variabla avgifterna uppgår inte till några väsentliga belopp. De operationella leasingavtalen är inte behäftade med indexklausuler eller sådana villkor som ger rätten till att förlänga eller förvärva de hyrda objekten. Dock föreligger det begränsningar i dispositionsrätten.

Leasingavgifter för leasingavtal där företaget är leasetagare

	Operationell leasing	
<i>Icke uppsägningsbara leasingavtal uppgår till:</i>	2016	2015
Inom 1 år	54	43
Mellan 1 och 5 år	63	63
Över 5 år	5	9
Summa	122	115

Not 23 Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser

	2016	2015
Nuvärdet av förmånsbestämda pensionsplaner	121	126
Nuvärdet av pensionsplan i Schweiz	80	—
Övriga pensionsplaner	1	1
Summa	202	127

Förmånsbestämda pensionsplaner

I Sverige finns en förmånsbestämd pensionsplan (PRI), där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid. I Schweiz har koncernen efter förvärv under året en förmånsbestämd fonderad pensionsplan, placerad i en Schweizisk pensionsstiftelse. Verkligt värde på pensionstillgångarna är fastställt enligt nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Förmånsbestämda pensionsplaners verkliga värde:

	2016	2015
Ingående balans	126	127
Ingående balans 2016-10-03 efter förvärv i Schweiz	80	—
Förmåner intjänade under perioden	2	2
Räntekostnader	4	3
Inlösta förmåner	—	—
Pensionsutbetalningar	-5	-5
Aktuariell vinst (-) / förlust (+)	-6	-1
Summa	201	126

Belopp som redovisas i balansräkningen för pensionsplan i Schweiz:

	2016
Nuvärdet av pensionsåtagande, fonderad pensionsplan	318
Verkligt värde pensionstillgångar	-238
Nettoskuld, fonderad pensionsplan*	80

* Nuvärdet av den förväntade nettoskulden år 2017 är 81 MSEK (balansdagkurs per 2016-12-31).

Kategorier av pensionstillgångar för pensionsplan i Schweiz (Nivå 1):

	2016
Likvida medel	4,7%
Aktier	28,3%
Obligationer	45,4%
Fastighetsfonder	16,7%
Övriga investeringar	4,9%

De belopp som redovisas i resultaträkningen under året för pensionsplaner är följande:

	2016	2015
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	2	2
Räntekostnad	4	3
Kostnad för särskild löneskatt	2	1
Summa kostnad för förmånsbestämda planer	8	6
Kostnad för avgiftsbestämda planer	80	75
Kostnad för särskild löneskatt	8	9
Summa pensionskostnad	96	90

Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner redovisas på följande rader i resultaträkningen:

	2016	2015
<i>Belopp som belastat rörelseresultatet:</i>		
Kostnad för sålda varor	3	2
Administrationskostnader	1	1
<i>Belopp som belastat finansiella kostnader:</i>		
Räntekostnader	4	3
Summa	8	6

Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner redovisas på följande rader i övrigt totalresultat:

	2016	2015
Aktuariella vinster (+) och förluster (-)	6	1
Särskild löneskatt	2	—
Uppskjuten inkomstskatt	-2	—
Summa	6	1

Viktiga aktuariella antaganden på balansdagen för förmånsbestämda pensionsplaner (vägda genomsnitt):

%	2016	2015
Diskonteringsränta	2,35	2,85
Framtida årliga löneökningar	2,75	3,20
Framtida årliga pensionsökningar	1,50	1,90
Personalomsättning	5,00	5,00
Livslängd	DUS 14	PRI

Viktiga aktuariella antaganden på balansdagen för pensionsplan i Schweiz:

%	2016
Diskonteringsränta	0,40
Ränta på pensions krediter	1,00
Inflation	0,50
Framtida årliga löneökningar	1,00
Framtida årliga pensionsökningar	0,00
Duration avseende pensionsåtagande (år)	18,8

Känslighetsanalys:

	Sverige 2016	Schweiz 2016
Diskonteringsränta +0,5% (nuvärdet av pensionsåtagandet i balansräkningen)	-9	-24
Diskonteringsränta -0,5% (nuvärdet av pensionsåtagandet i balansräkningen)	10	28

Pensionsåtaganden inom Alecta

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2016 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 5 MSEK (5). Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2016 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 149 procent (153). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av verkligt värde på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Not 24 Övriga avsättningar

	2016	2015
Belopp vid årets ingång	32	29
Årets avsättningar	2	3
Omräkningsdifferenser	- 1	—
Avsättningar från förvärv	54	—
Belopp som tagits i anspråk	- 2	—
Belopp vid årets utgång	85	32

Belopp vid årets utgång avser reserv för återställning av hyrd fastighet om 10 MSEK, avsättning för särskild löneskatt enligt IAS 19 för PRI pensionsskuld om 8 MSEK, avsättning för särskild löneskatt avseende kapitalförsäkringar om 13 MSEK samt avsättning vid förvärv av rörelse i Schweiz avseende produktgarantier och kundreklamationer.

Not 25 Övriga kortfristiga skulder

	2016	2015
Förskott från kunder	61	21
Övriga kortfristiga skulder	66	35
<i>Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</i>		
Löneskulder	102	89
Sociala avgifter	41	34
Ankomna varuleveranser, ej fått faktura	76	66
Energikostnader	20	16
Hyra	9	7
Reklamationer	11	27
Underhåll	25	25
Verktyg	14	22
Övriga poster	60	64
Delsumma upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	358	350
Summa	485	406

Not 26 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2016	2015
Ställda säkerheter		
Fastighetsinteckningar i Schweiz	80	—
Eventalförpliktelser		
Garantiåtaganden, FPG/PRI	2	2

Not 27 Närstående

Koncernens transaktioner med ledande befattningshavare i form av löner och andra ersättningar, förmåner, pensioner jämte avtal om avgångsvederlag till styrelse och vd framgår av not 10.

Det föreligger inte några väsentliga kända transaktioner med koncernens närstående parter.

Not 28 Kassaflöde

	2016	2015
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa och banktillgodohavanden	336	366
Tillgodohavande på koncernkonto i moderbolaget	75	37
Summa likvida medel rapporterade i kassaflödesanalysen	411	403

Outnyttjade krediter

På balansdagen uppgår de outnyttjade krediterna i koncernen till 468 MSEK (746).

Förvärv av verksamheter, exkl likvida medel

Nolato har under året förvärvat schweiziska Treff AG och ett mindre polskt bolag – Grizzly Medical, som namnändrats till Nolato Stargard (se not 29). Överförd köpeskillning för det polska bolaget var 16 MSEK och förvärvade likvida medel 0 MSEK.

Not 29 Företagsförvärv

Förvärv av Treff AG

Beskrivning av företaget

Nolato har förvärvat schweiziska Treff AG. Bolaget ger en starkt kundbas och geografisk expansion inom såväl Nolato Medical som Nolato Industrial.

Treff tillverkar bland annat förbrukningsmaterial för diagnostik inom sjuk- och egenvård (in-vitro-diagnostics, IVD) samt tekniskt avancerade precisionskomponenter till olika industrisegment.

Beskrivning av förvärvet

Nolato har förvärvat 100 procent av aktierna i Treff AG och bestämmande inflytande har erhållits. Bolaget förvärvades den 3 oktober och konsolideras av Nolato från och med 3 oktober. Förvärvet har redovisats enligt förvärvsmetoden, varvid den totala köpeskillingen fördelats på förvärvade tillgångar och övertagna skulder utifrån dessas respektive verkliga värden. Verkligt värde har fastställts med tillämpning av allmänt vedertagna principer och metoder. Köpeskillingen utgörs av kontant betalning. Omkring två tredjedelar av Treffs verksamhet kommer att redovisas inom Nolato Industrial och en tredjedel inom Nolato Medical. Om förvärvet skett per den 1 januari 2016, så hade det bidragit med 509 MSEK till Nolatokoncernens intäkter. Förvärvsanalysen av bolaget är i sin helhet fortfarande preliminär och kan komma att ändras enligt IFRS regelverk.

Förvärvsvärde, goodwill och kassaflödeseffekter (preliminärt)

Förvärvsvärde

Överförd ersättning	485
Avgår verkligt värde på förvärvade nettotillgångar (enligt spec nedan)	- 234
Goodwill	251

Goodwill som uppkommit i samband med transaktionen utgörs av synergier som väntas uppnås till följd av framförallt ökade försäljningsvolymerna för Nolatokoncernen till kunder i Europa samt till kunder till det förvärvade bolaget från andra bolag inom Nolatokoncernen. Men även till viss del genom lägre kostnader genom bättre inköpsvillkor från externa leverantörer samt övrig medverkan på olika nivåer inom affärsområde Nolato Medical och Nolato Industrial.

	Balansräkning vid förvärvstillfället	Justering till verkligt värde	Verkligt värde
Immateriella anläggningstillgångar	—	59	59
Materiella anläggningstillgångar	131	63	194
Omsättningstillgångar	149	—	149
Likvida medel	103	—	103
Avsättningar	– 72	– 59	– 131
Långfristiga skulder till kreditinstitut	– 27	—	– 27
Uppskjuten skatteskuld	—	– 12	– 12
Kortfristiga skulder	– 101	—	– 101
Förvärvade nettotillgångar	183	51	234

Immateriella anläggningstillgångar i form av kundrelationer har bedömts uppgå till 59 MSEK och kommer redovisningsmässigt att skrivas av under 10 år.

Kassaflödeseffekter

Kontant erlagt förvärvsvärde	485
Avgår förvärvade likvida medel	– 103
Netto kassaflöde från förvärvet	382

Förvärv av Grizzly Medical Sp.zo.o.

Beskrivning av företaget

Nolato har förvärvat polska Grizzly Medical som stärker vår kapacitet för lågvolumproduktion inom Medical. I övrigt hänvisas till sidan 23 för detaljerad information.

Beskrivning av förvärvet

Nolato har i ett nybildat bolag gjort ett mindre inkråmsförvärv av nettotillgångar i Grizzly Medical Sp.zo.o. Inkråmsförvärvet skedde 1 september och konsolideras av Nolato från och med 1 september. Köpeskillingen för inkråmet exklusive likvida medel uppgår till 16 MSEK. Goodwill uppgår till 8 MSEK och kundrelationer till 4 MSEK. Om förvärvet skett per den 1 januari 2016, så hade det bidragit med 27 MSEK till Nolatokoncernens intäkter. Förvärvsanalysen av bolaget är i sin helhet fortfarande preliminär och kan komma att ändras enligt IFRS regelverk.

Not 30 Händelser efter räkenskapsårets utgång

Inga händelser av väsentlig betydelse har inträffat efter balansdagen.

Moderbolagets resultaträkning

MSEK	Not	2016	2015*
Nettoomsättning *	2	46	45
Försäljningskostnader *		– 5	– 1
Administrationskostnader *	3	– 44	– 55
Övriga rörelseintäkter	4	2	—
Övriga rörelsekostnader *	5	– 27	– 39
		– 74	– 95
Rörelseresultat	2, 6, 12	– 28	– 50
Resultat från andelar i koncernföretag	7	92	146
Finansiella intäkter	8	20	21
Finansiella kostnader	9	– 14	– 16
		98	151
Resultat efter finansiella poster		70	101
Bokslutsdispositioner	10	241	262
Skatt	11	– 49	– 53
Årets resultat		262	310

* I moderbolaget har principen för hur nettoomsättning, försäljnings-, administrations- och övriga rörelsekostnader redovisas ändrats, vilket föranlett att föregående år räknats om. Mer information finns i not 24.

Moderbolagets totalresultat

MSEK	2016	2015
Årets resultat	262	310
Årets totalresultat	262	310

Moderbolagets balansräkning

MSEK	Not	2016	2015
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar		1	1
Andelar i koncernföretag	13	1 218	733
Fordringar hos koncernföretag	16	433	416
Övriga långfristiga fordringar		2	2
Uppskjuten skattefordran	11	13	7
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 666	1 158
Summa anläggningstillgångar		1 667	1 159
Omsättningstillgångar			
Fordringar hos koncernföretag		474	515
Övriga fordringar		16	—
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		8	5
Summa omsättningstillgångar		498	520
Kassa och bank		75	37
Summa tillgångar		2 240	1 716
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (26 307 408 aktier)	14	132	132
Reservfond		228	228
Summa bundet eget kapital		360	360
<i>Fritt eget kapital</i>			
Omräkningsreserv		– 3	– 3
Balanserat resultat		499	452
Årets resultat		262	310
Summa fritt eget kapital		758	759
Summa eget kapital		1 118	1 119
Obeskattade reserver	19	163	129
Övriga avsättningar	17	13	11
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	15	490	—
Skulder till koncernföretag	16	55	55
Summa långfristiga skulder		545	55
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	15	90	140
Leverantörsskulder		7	4
Skulder till koncernföretag		289	235
Aktuella skatteskulder		—	8
Övriga skulder		6	1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	9	14
Summa kortfristiga skulder		401	402
Summa skulder och eget kapital		2 240	1 716

Förändringar i moderbolagets eget kapital

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		
	Aktie- kapital	Reserv- fond	Omräkn.- reserv	Balanserat resultat	Summa eget kap.
Ingående balans 1 jan 2015	132	228	-3	676	1 033
Årets resultat	—	—	—	310	310
Årets övrigt totalresultat	—	—	—	—	—
Årets totalresultat	—	—	—	310	310
Utdelning avseende 2014	—	—	—	-224	-224
Utgående balans 31 dec 2015	132	228	-3	762	1 119
Ingående balans 1 jan 2016	132	228	-3	762	1 119
Årets resultat	—	—	—	262	262
Årets övrigt totalresultat	—	—	—	—	—
Årets totalresultat	—	—	—	262	262
Utdelning avseende 2015	—	—	—	-263	-263
Utgående balans 31 dec 2016	132	228	-3	761	1 118

Moderbolagets kassaflödesanalys

MSEK	Not	2016	2015
	22		
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-28	-50
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		2	3
Utdelningar från dotterbolag		68	18
Erhållen ränta		20	20
Erlagd ränta		-3	-3
Övriga finansiella intäkter		—	1
Realiserade valutakursdifferenser		-13	-25
Betald inkomstskatt		-77	-71
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-31	-107
Förändringar i rörelsekapital			
Förändringar av rörelsefordringar och rörelseskulder		168	-51
Kassaflöde från den löpande verksamheten		137	-158
Investeringsverksamheten			
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-489	—
Aktieägartillskott		-1	—
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-490	—
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		-353	-158
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		490	90
Amortering av lån		-50	—
Förändring av långfristiga koncernmellanhavanden		-16	43
Utbetald utdelning		-263	-224
Erhållet koncernbidrag		235	275
Lämnat koncernbidrag		-5	-6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		391	178
Årets kassaflöde		38	20
Likvida medel vid årets början		37	17
Likvida medel vid årets slut		75	37

Noter till moderbolagets finansiella rapporter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. Även av Rådet för finansiell rapporterings utgivna uttalanden gällande för noterade företag tillämpas. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen skall tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryckgandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som skall göras.

Moderbolagets redovisningsprinciper för övrigt överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper med följande undantag:

Andelar i koncernföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Transaktionsutgifter hänförliga till förvärv av aktier i dotterbolag inkluderas i anskaffningsvärdet på andelar i koncernföretag i balansräkningen. Nedskrivningsprovning sker årligen genom att jämföra moderbolagets bokförda anskaffningsvärden med dotterbolagens substansvärden inklusive deras långsiktiga intjäningsförmåga.

Klassificering och uppställningsformer

Resultaträkning och balansräkning är för moderbolaget uppställda enligt årsredovisningslagens scheman, medan rapporten över totalresultat, rapporten över förändringar i eget kapital och kassaflödesanalysen baseras på IAS 1 Utformning av finansiella rapporter respektive IAS 7 Rapport över kassaflöden. De skillnader mot koncernens rapporter som finns i moderbolagets resultat- och balansräkningar utgörs främst av redovisning av finansiella intäkter och kostnader samt indelningen av eget kapital.

Intäkter

Uttebitering av koncerngemensamma omkostnader

Moderbolaget är av karaktären ett holdingbolag där omsättningen enbart utgör utfakturering av koncerngemensamma kostnader, företrädesvis personalkostnader för koncernstab och andra koncerngemensamma omkostnader, såsom försäkringar, licensavgifter etc. Utfakturering sker i takt med att tjänster tillhandahållits och andra resurser kommit motparten tillhanda.

Utdelningsintäkter

Utdelningsintäkter redovisas när rätten till att erhålla utdelning fastställts. Eventuell anteciperad utdelning redovisas som fordringar hos koncernföretag och som resultat från andelar i koncernföretag (se not 7).

Finansiella instrument

Med anledning av sambandet mellan redovisning och beskattning, tillämpas inte reglerna om finansiella instrument och säkringsredovisning i IAS 39 i moderbolaget som juridisk person. Således redovisar moderbolaget inte verkligt värde värderingen av valutaterminer/valutaswappar i balansräkningen. Utestående derivatinstrument per 31 december 2016 redogörs för i not 4 för koncernen.

Ersättning till anställda

Förmånsbestämda planer

Förmånsbestämda pensionsplaner tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt RFR 2 klassificeras och redovisas de förmånsbestämda pensionsplanerna som avgiftsbestämda vilket innebär att inbetalda premier belastar resultaträkningen. Årets avgifter till Alecta uppgår till 298 Tkr (273). I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning och värdering av de förmånsbestämda planerna än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer tryckgandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Redovisning av inkomstskatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver brutto som obeskattade reserver i balansräkningen. Bokslutsdispositioner redovisas med bruttobelopp i resultaträkningen.

Koncernbidrag för juridiska personer

Lämnade och mottagna koncernbidrag i moderbolaget redovisas enligt alternativreglerna som bokslutsdisposition.

Not 2 Inköp och försäljning mellan moder- och dotterbolag

	2016	2015
Försäljning av tjänster till dotterbolag	46	45
Inköp av tjänster från dotterbolag	- 4	- 4

Not 3 Information angående ersättning till revisorer

Till bolagets revisionsbolag har ersättning utgått:

	2016	2015
TSEK		
EY		
Revisionsuppdrag	- 728	- 441
Skatteuppdrag	- 152	- 200
Övriga uppdrag	- 830	—
Summa	- 1 710	- 641

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 4 Övriga rörelseintäkter

	2016	2015
Valutakurseffekter på rörelsefordringar/skulder	2	—

Not 5 Övriga rörelsekostnader

	2016	2015
Valutakurseffekter på rörelsefordringar/skulder	- 6	- 17
Kostnader för personal som inte är anställda i moderbolaget samt deras omkostnader	- 21	- 22
Summa	- 27	- 39

Not 6 Personal

Medelantal anställda

	2016		2015	
	Antal	Varav män	Antal	Varav män
Nolato AB, Torekov	11	82%	10	80%

Kostnader för ersättningar till anställda

	2016	2015
Löner och ersättningar	– 21	– 26
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	– 5	– 7
Sociala avgifter	– 7	– 10
Summa	– 33	– 43

Ledande befattningshavare i moderbolaget utgörs av 5 personer (5). Kostnadsförda ersättningar jämte förmåner i moderbolaget till de ledande befattningshavarna uppgick under året till 21 MSEK (29), varav 1 MSEK (6) avser bonus. Av moderbolagets pensionskostnader avser 1,9 MSEK (4,1) gruppen styrelse och vd. Företagets utestående pensionsskulder och förpliktelser till styrelse och vd uppgick till 0 MSEK (0).

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

	2016		2015	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelseledamöter	7	2	7	1
Verkställande direktör	1	—	1	—
Övriga ledande befattningshavare	4	—	4	—

Not 7 Resultat från andelar i koncernföretag

	2016	2015
Erhållen utdelning från koncernföretag	68	18
Anteciperad utdelning från koncernföretag	29	128
Nedskrivning av andelar i koncernföretag	– 5	—
Summa	92	146

Not 8 Finansiella intäkter

	2016	2015
Ränteintäkter, koncernföretag	20	20
Återbetalning avseende nedskriven långfristig lånefordran, koncernföretag	—	1
Summa	20	21

Samtliga ränteintäkter härrör från finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Not 9 Finansiella kostnader

	2016	2015
Räntekostnader, kreditinstitut	– 1	– 1
Övriga finansiella kostnader	– 1	– 2
Kursdifferenser	– 12	– 13
Summa	– 14	– 16

Samtliga räntekostnader härrör från finansiella skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Not 10 Bokslutsdispositioner

	2016	2015
Erhållna koncernbidrag	281	235
Lämnade koncernbidrag	– 6	– 5
Upplösning av periodiseringsfond	35	32
Avsättning till periodiseringsfond	– 69	—
Summa	241	262

Not 11 Skatt

Redovisad i resultaträkningen

	2016	2015
Aktuell skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)		
Periodens skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)	- 55	- 53
	- 55	- 53
Uppskjuten skatteintäkt/skattekostnad		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	6	—
Totalt redovisad skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)	- 49	- 53

Avstämning av effektiv skatt

Den gällande skattesatsen för inkomstskatt är 22%.

	2016	2015
Resultat före skatt	311	363
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	- 68	- 80
Ej avdragsgilla kostnader	- 3	- 5
Ej skattepliktiga intäkter	22	32
Redovisad effektiv skatt	- 49	- 53
Redovisad i balansräkningen		
Övriga avsättningar	3	3
Övrigt	10	4
Summa	13	7

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

	Balans per 2015-01-01	Redovisat i årets resultat	Redovisat i eget kapital	Balans per 2015-12-31
Övriga avsättningar	2	1	—	3
Övrigt	4	—	—	4
Summa	6	1	—	7
	Balans per 2016-01-01	Redovisat i årets resultat	Redovisat i eget kapital	Balans per 2016-12-31
Övriga avsättningar	3	—	—	3
Övrigt	4	6	—	10
Summa	7	6	—	13

Not 12 Kostnader fördelade på kostnadsslag

	2016	2015
Kostnader för ersättningar till anställda	- 33	- 43
Försäkringar	- 2	- 2
Konsultkostnader	- 5	- 5
Resekostnader	- 1	- 2
Reklam och PR	- 4	- 3
Valutakurseffekter på rörelsefordringar/skulder, netto	- 4	- 17
Kostnader för personal som inte är anställda i moderbolaget samt deras omkostnader	- 21	- 22
Övriga kostnader	- 4	- 1
Summa	- 74	- 95

Not 13 Andelar i koncernföretag

	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	1 088	1 088
Förvärv	489	—
Aktieägartillskott	1	—
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 578	1 088
Ingående ackumulerade nedskrivningar	- 355	- 355
Årets nedskrivningar	- 5	—
Utgående ackumulerade nedskrivningar	- 360	- 355
Redovisat värde	1 218	733

	Ägarandel		Redov. värde	
	2016	2015	2016	2015
AB Cerbo Group, Trollhättan	100%	100%	117	117
Nolato Cerbo AB, Trollhättan	100%	100%		
A/S Cerbo Norge, Norge	100%	100%		
Cerbo France Sarl, Frankrike	100%	100%		
Lövepac Converting Ltd, Kina	100%	100%	9	9
Lövepac Converting Private Ltd, Indien	100%	100%	—	—
Nolato Alpha AB, Kristianstad	100%	100%	12	12
Nolato Automotive Components (Beijing) Co.,Ltd, Kina	100%	100%	1	1
Nolato EMC Production Center Sdn Bhd, Malaysia	100%	100%	1	—
Nolato Holding USA Inc	100%	100%	—	—
Nolato Contour Inc, USA	100%	100%		
Nolato Gota AB, Götene	100%	100%	129	129
Nolato Hertila AB, Åstorp	100%	100%	41	41
Nolato Holdings UK Ltd, Storbritannien	100%	100%	70	70
C A Portsmouth Ltd, Storbritannien	100%	100%		
Nolato Jaycare Ltd, Storbritannien	100%	100%		
Nolato Hungary Kft, Ungern	100%	100%	46	46
Nolato Incentive AB, Torekov	100%	—	—	—
Nolato Lövepac AB, Skånes Fagerhult	100%	100%	10	10
Nolato Medical Device (Beijing) Co.,Ltd, Kina	100%	100%	—	5
Nolato MediTech AB, Hörby	100%	100%	116	116
Nolato MediTor AB, Torekov	100%	100%	9	9
Nolato Mobile Comm.Polymers (Beijing) Ltd, Kina	100%	100%	91	91
Nolato Plastteknik AB, Göteborg	100%	100%	42	42
Nolato Polymer AB, Torekov	100%	100%	5	5
Nolato Produktions AB, Götene	100%	100%	—	—
Nolato Romania S.R.L.	100%	100%	—	—
Nolato Silikonteknik AB, Hallsberg	100%	100%	18	18
Nolato Stargard Sp.zo.o., Polen	100%	—	1	—
Nolato Torekov AB, Torekov	100%	100%	12	12
Nolato Treff AG, Schweiz	100%	—	488	—
Redovisat värde			1 218	733

Not 14 Aktiekapital

Aktiekapitalet i Nolato AB uppgår till 132 MSEK, fördelat på 26.307.408 aktier. Av dessa är 2.759.400 A-aktier och 23.548.008 B-aktier. A-aktierna berättigar till tio röster, medan B-aktierna berättigar till en röst. Alla aktier har lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

	Antal aktier	Kvotvärde	Aktiekapital
Aktiekapital, 31 dec 2015	26 307 408	5 SEK	131 537 TSEK
Aktiekapital, 31 dec 2016	26 307 408	5 SEK	131 537 TSEK

Not 15 Upplåning

	Förfall	2016	2015
Kortfristig banklån SEK (rörlig ränta)	< 3 månader	90	140
Långfristig banklån CHF (fast ränta)	År 2021	490	—
Summa		580	140

Not 16 Fordringar och skulder, koncernföretag

Fodringar hos koncernföretag

Per 1 januari 2015	392
Förändring	24
Per 1 januari 2016	416
Förändring	17
Per 31 december 2016	433

Skulder till koncernföretag

Per 1 januari 2015	—
Förändring	55
Per 1 januari 2016	55
Förändring	—
Per 31 december 2016	55

Samtliga poster avser interna lån som ränteberäknas löpande med en marknads-mässig ränta. Det finns ingen avtalsmässig reglerad löptid.

Not 17 Övriga avsättningar

	2016	2015
Belopp vid årets ingång	11	9
Årets avsättningar	2	2
Belopp som tagits i anspråk	—	—
Belopp vid årets utgång	13	11

Avser framtida löneskatt för kapitalförsäkringar.

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016	2015
Löneskulder	4	9
Sociala avgifter	3	3
Övriga poster	2	2
Summa	9	14

Not 19 Obeskattade reserver

	2016	2015
Avsatt till periodiseringsfond (beskattningsår 2011)	—	35
Avsatt till periodiseringsfond (beskattningsår 2012)	47	47
Avsatt till periodiseringsfond (beskattningsår 2013)	47	47
Avsatt till periodiseringsfond (beskattningsår 2016)	69	—
Summa	163	129

Not 20 Eventualförpliktelser

	2016	2015
Borgen till förmån för dotterbolag	141	125

Not 21 Närstående

Moderbolaget har bestämmande inflytande över dotterföretagen enligt den struktur som beskrivs i not 13.

Vid leverans av varor och tjänster mellan koncernbolag tillämpas affärsmässiga villkor och marknadsprissättning. Omfattningen av den koncerninterna faktureringen av koncerngemensamma tjänster uppgår till 46 MSEK (45) vilket framgår av not 2 och avser huvudsakligen utdebitering av koncerngemensamma tjänster och omkostnader. Moderbolaget är internt bank åt koncernföretagen, varvid koncerninterna ränteintäkter om 20 MSEK (20) och räntekostnader om 0 MSEK (0) uppkommit i moderbolaget i den omfattning som redogörs för i not 8 och 9. Lånefordringar och skulder ränteberäknas löpande med en marknads-mässig ränta. Det finns ingen avtalsmässig reglerad löptid. De koncerninterna fordringarna hos moderbolaget uppgår till 433 MSEK (416) och skulderna till koncernföretagen uppgår till 55 MSEK (55).

Under året har moderbolaget erhållit utdelning från dotterbolag om 97 MSEK (146), varav 29 MSEK (128) avser anteciperad utdelning.

Not 22 Kassaflöde

	2016	2015
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Tillgodohavande på koncernkonto i moderbolaget	75	37
Summa likvida medel rapporterade i kassaflödesanalysen	75	37

Not 23 Disposition av vinst eller förlust

	2016	2015
Förslag till resultatdisposition		
Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel:		
Balanserat resultat	496	449
Årets resultat	262	310
	758	759
disponeras så att		
till aktieägare utdelas	276	263
i ny räkning överföres	482	496
	758	759

Not 24 Ändrad redovisningsprincip

I moderbolaget har principen för hur nettoomsättning, försäljnings-, administrations- och övriga rörelsekostnader redovisas ändrats, vilket föranlett att föregående år räknats om. Den förändrade principen innebär bruttoredovisning, men förändrar inte rörelseresultatet utan har endast påverkat fördelningen mellan olika intäkts- och kostnadsposter i resultaträkningen.

I försäljnings- och administrationskostnader ingår numera bara kostnader för anställda med anställningskontrakt i moderbolaget och övriga rörelsekostnader innefattar kostnader för övriga anställda som utfaktureras till andra bolag i koncernen. Denna utfakturerings ingår i nettoomsättningen tillsammans med övrig utfakturerings av övriga koncerngemensamma kostnader, företrädesvis personalkostnader för koncernstab och andra koncerngemensamma omkostnader.

Styrelsens intygande och underskrifter

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen har, som framgår nedan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 9 mars 2017. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 26 april 2017.

Torekov den 9 mars 2017

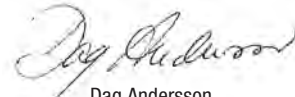
Fredrik Arp
Styrelsens ordförande

Sven Boström-Svensson
Styrelseledamot

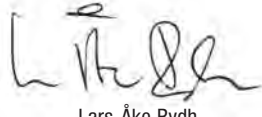
Henrik Jorén
Styrelseledamot

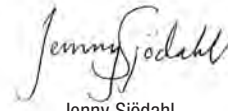
Dag Andersson
Styrelseledamot

Åsa Hedin
Styrelseledamot

Lars-Åke Rydh
Styrelseledamot

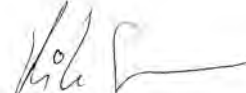
Jenny Sjö Dahl
Styrelseledamot

Christer Wahlquist
Verkställande direktör

Björn Jacobsson
Arbetstagarrepresentant

Håkan Svensson
Arbetstagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 14 mars 2017.
Ernst & Young AB

Stefan Engdahl
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Nolato AB (publ), org nr 556080-4592

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Nolato AB (publ) för år räkenskapsåret 2016. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 51–89 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Värdering goodwill och andelar i koncernföretag

Goodwill redovisas till 775 Mkr och andelar i koncernföretag redovisas i moderbolaget till 1.218 Mkr per 31 december 2016. Nolato prövar årligen, och vid indikation på värdenedgång, att redovisade värden inte överstiger beräknade återvinningsvärden för dessa tillgångar. Återvinningsvärdena fastställs genom en nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden per kassaflödesgenererande enhet och baseras på förväntat utfall av ett antal faktorer som grundas på ledningens affärsplaner och prognoser.

Nedskrivningstestet för 2016 resulterade inte i någon nedskrivning. Till följd av de bedömningar och väsentliga antaganden som krävs vid beräkning av nyttjandevärdet har vi bedömt värdering av goodwill och andelar i koncernföretag som ett särskilt betydelsefullt område i revisionen. En beskrivning av nedskrivningstestet framgår av not 15 och av avsnittet "Viktiga uppskattningar och bedömningar" i not 3.

I vår revision har vi utvärderat och granskat ledningens process för att upprätta nedskrivningstest, bland annat genom att utvärdera tidigare års träffsäkerhet i prognoser och antaganden. Vi har med stöd av våra värderingsspecialister granskat bolagets modell och metod för att genomföra nedskrivningstest. Vi har utvärderat bolagets känslighetsanalyser samt genomfört egna känslighetsanalyser av nyckel-

antaganden och möjliga påverkansfaktorer. Med stöd av våra värderingsspecialister har vi också granskat rimligheten i antaganden om diskonteringsränta och långsiktig tillväxt. Vi har bedömt huruvida lämnade upplysningar i årsredovisningen är ändamålsenliga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2–50. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions-sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och

koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Nolato AB (publ) för räkenskapsåret 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget.
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Torekov den 14 mars 2017
Ernst & Young AB

Stefan Engdahl
Auktoriserad revisor

Definitioner

Nolato presenterar vissa finansiella mått i denna rapport som inte definieras enligt IFRS. Nolato anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till investerare och bolagets ledning då de möjliggör utvärdering av trender och bolagets prestation. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS.

► Avkastning på totalt kapital*

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med tillägg för finansiella kostnader, i procent av genomsnittligt totalt kapital enligt balansräkningen.

► Avkastning på sysselsatt kapital*

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med tillägg för finansiella kostnader, i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. Sysselsatt kapital består av totalt kapital minskat med ej räntebärande skulder och avsättningar.

► Avkastning på operativt kapital*

Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital. Operativt kapital består av totalt kapital minskat med ej räntebärande skulder och avsättningar samt minskat med räntebärande tillgångar.

► Avkastning på eget kapital*

Resultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

► EBITA-marginal

Rörelseresultat (EBITA) i procent av nettoomsättning.

► Finansiell nettoskuld/nettotillgång

Räntebärande tillgångar minskat med räntebärande skulder och avsättningar.

► Justerat resultat per aktie

Resultat efter skatt exklusive avskrivningar på immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv, dividerat med genomsnittligt antal aktier.

► Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie

Kassaflöde från den löpande verksamheten i förhållande till genomsnittligt antal aktier.

► Kassaflöde per aktie

Kassaflöde före finansieringsverksamheten i förhållande till genomsnittligt antal aktier.

► Kassagenerering

Kassaflöde efter investeringar, exklusive förvärv och avyttringar dividerat med rörelseresultat (EBIT). Kassaflödet och rörelseresultatet har justerats för eventuella engångsposter.

► Likviditet

Totala omsättningstillgångar dividerat med totala kortfristiga skulder.

► Resultat per aktie

Resultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt antal aktier.

► Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med tillägg för finansiella kostnader, dividerat med finansiella kostnader.

► Rörelseresultat (EBITDA)

Resultat före skatt, finansiella intäkter och kostnader samt avskrivningar.

► Rörelseresultat (EBITA)

Resultat före skatt, finansiella intäkter och kostnader samt avskrivningar på immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv.

► Rörelseresultat (EBIT)

Resultat före skatt och finansiella intäkter och kostnader.

► Skuldsättningsgrad

Räntebärande skulder och avsättningar dividerat med eget kapital.

► Soliditet

Eget kapital i procent av totalt kapital enligt balansräkningen.

► Vinstmarginal

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader i procent av nettoomsättning.

* Ingående poster från balansräkningen har från 2016 beräknats som ett snitt av de senaste fem kvartalen p.g.a. förvärv under slutet av året. Övriga år har beräknats som ett snitt av ingående och utgående balanser.

Några vanliga ovanliga ord inom Nolatokoncernen

► Polymera material

Material som plast, silikon, gummi och termoplastiska elastomerer (TPE).

► Doppformning

Metod för att framställa andningsblåsor, ventilatorbälgar och kateterballonger i syntet- eller latexgummi. Förvärmade formar doppas ner i flytande gummi och produkterna formas genom doppformens geometri.

► Formsprutning

Metod för produktion av polymera komponenter. Materialet sprutas under högt tryck in i en form, där komponenten tillverkas. Formen kallas för formverktyg.

► Haptik/haptisk

Utformning av en yta för att göra det möjligt att känna en funktion eller kosmetisk effekt.

► Formsprutblåsning

Produktionsteknik där en burk först formsprutas för att sen blåsas upp så att en behållare bildas. Används i Nolato för produktion av läkemedelsförpackningar.

► Renrum

Utrymme med mycket höga krav på frånvaro av dammpartiklar, i vissa fall även minimering av bakterier etc. Används i Nolato vid produktion av komponenter för medicinteknik och mobiltelefoner.

► Extrudering

Metod för kontinuerlig framställning av produkter i strängform, t.ex. slangar inom medicinteknik.

► Skärmning (EMC)

Teknik för att skydda elektronik från elektromagnetisk störning, såväl internt mellan olika elektronikkomponenter som från störningar utifrån. Görs med packningar i silikon som innehåller silver- eller nickelpartiklar. EMC står för engelskans Electro Magnetic Compatibility (Elektromagnetisk kompatibilitet), som är målet för skärmningen.

Femårsöversikt nyckeltal

	2016	2015	2014	2013	2012
Omsättning och resultat					
Nettoomsättning (MSEK)	4 447	4 726	4 234	4 522	3 874
Omsättningstillväxt (%)	– 6	12	– 6	17	30
Andel omsättning utanför Sverige (%)	76	77	79	80	75
Rörelseresultat (EBITA) (MSEK)	457	570	470	427	303
Rörelseresultat (EBIT) (MSEK)	443	556	454	411	287
Finansiella poster (MSEK)	– 5	– 1	8	– 8	– 15
Resultat efter finansiella poster (MSEK)	438	555	462	403	272
Årets resultat (MSEK)	336	420	364	314	202
Finansiell ställning					
Balansomslutning (MSEK)	3 924	3 233	2 914	2 573	2 634
Eget kapital (MSEK)	1 850	1 759	1 567	1 348	1 170
Räntebärande tillgångar (MSEK)	411	403	256	318	272
Räntebärande skulder och avsättningar (MSEK)	– 819	– 281	– 197	– 196	– 385
Finansiell nettoskuld (-) / nettotillgång (+) (MSEK)	– 408	122	59	122	– 113
Soliditet (%)	47	54	54	52	44
Likviditet (%)	154	136	126	126	109
Skuldsättningsgrad (ggr)	0,4	0,2	0,1	0,1	0,3
Kassaflöde					
Kassaflöde från den löpande verksamheten (MSEK)	466	532	330	512	476
Investeringsverksamheten (MSEK)	– 619	– 244	– 203	– 144	– 335
Kassaflöde före finansieringsverksamheten (MSEK)	– 153	288	127	368	141
Kassagenerering (%)	55	52	28	82	111
Lönsamhet					
Avkastning på totalt kapital före skatt (%)	13,7	18,3	17,1	15,9	11,9
Avkastning på sysselsatt kapital före skatt (%)	20,6	29,6	28,4	26,7	19,4
Avkastning på operativt kapital före skatt (%)	24,4	35,3	33,0	32,6	22,6
Avkastning på eget kapital efter skatt (%)	19,0	25,3	25,0	24,9	17,7
EBITA-marginal (%)	10,3	12,1	11,1	9,4	7,8
Vinstmarginal (%)	9,8	11,7	10,9	8,9	7,0
Räntetäckningsgrad (ggr)	67	78	58	37	23
Aktiedata (se även sidorna 44–45)					
Resultat per aktie efter skatt (SEK)*	12,77	15,97	13,84	11,94	7,68
Eget kapital per aktie (SEK)*	70	67	60	51	44
Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie (SEK)*	17,71	20,22	12,54	19,46	18,09
Kassafl. före fin.verks. per aktie exkl. förv. & avyttr. (SEK)*	9,31	10,95	4,83	13,76	12,05
Direktavkastning (2016 förslag) (%)	4,0	3,9	4,8	5,5	7,6
Utdelning per aktie (2016 förslag) (SEK)	10,50	10,00	8,50	8,00	6,00
Personal					
Antal årsanställda (st)	6 418	7 759	8 020	9 357	8 421
Omsättning per anställd (TSEK)	693	609	528	483	460
Resultat efter finansiella poster per anställd (TSEK)	68	72	58	43	32

* Koncernen har ett teckningsoptionsprogram (Serie 1) som kan komma att medföra utspädning av antal aktier.

Årsredovisningen är producerad av Bysted AB.

Foto: Lasse Davidsson, Karl Forsberg, Gillis Sabrie, Jüri Soomägi, ©Scania CV AB (publ), Lasse Strandberg, Michel Thomas, Magnus Torle m.fl. Repro & tryck Gigantprint, Vellinge. Produktionen ligger i linje med Nolas principer för ansvarsfullt företagande, med hållbarhetsfokus, socialt ansvarstagande och låg miljöpåverkan. Pappret kommer från ansvarsfulla, certifierade källor och tryckeriet är FSC- och miljöcertifierat.

Nolatos historia

1938

Nordiska Latexfabriken i Torekov grundas.

1957

Första medicintekniska komponenten produceras.

1982

Koncernen byter namn till Nolato, en sammandragning av det ursprungliga namnet och som länge använts som varumärke och populärnamn.

1984

Nolatoaktien noteras på Stockholmsbörsens OTC-lista.

1994

Koncernen har nått en omsättning på 650 MSEK genom organisk tillväxt samt förvärv av bolag i Lomma, Sunne, Hallsberg, Göteborg och Ängelholm.

1997

Genom förvärv av Ericssons plastfabrik i Kristianstad breddas Nolatos verksamhet till att även omfatta mobiltelefonsektorn. Förvärvet fördubblar koncernens omsättning.

1998

Första koncernbolaget certifieras enligt miljöledningssystemet ISO 14001.

2000

Produktion i Ungern startar genom förvärv.

2001

Överflyttningen av den mobiltelefonrelaterade verksamheten till Kina inleds.

2005

Nolato Medical startar produktion i Ungern.

2006

Medical Rubber förvärvas.

2007

Cerbo Group förvärvas.

2008

Nolato Medical startar produktion i Kina.

2010

Nolato Medical startar produktion i USA genom förvärv.

2011

Nolato Industrial startar produktion i Rumänien.

2012

Nolato Medical startar produktion i Storbritannien genom förvärv.

2013

Nolato Sunne avyttras.

2014

Nolato Telecom etablerar egen produktion i Malaysia.

2016

Treff AG i Schweiz och Grizzly Medical i Polen förvärvas.

Nolato AB

269 04 Torekov
Besök: Nolatovägen
Tel: 0431 442290
Fax: 0431 442291
E-post: info@nolato.com

Nolato Beijing

402 Longsheng Industrial Park
7, Rong Chang Road East
Beijing Development Area
Beijing 100176, Kina
Tel: +86 10 6787 2200

Nolato Beijing Medical
402 Longsheng Industrial Park
7, Rong Chang Road East
Beijing Development Area
Beijing 100176, Kina
Tel: +86 10 6787 2200

San Diego, USA
16208 Palomino Mesa Ct
San Diego, CA 92127, USA
Tel: +1 858 859 5270

Nolato Cerbo

Box 905, 461 29 Trollhättan
Besök: Verkmästarevägen 1-3
Tel: 0520 409900

Paris, Frankrike
15, Rue Vignon
FR-75008 Paris, Frankrike
Tel: +33 1 47 975284

Nolato Contour

660 VandeBerg Street
Baldwin, WI 54002, USA
Tel: +1 715 684 4614

Nolato Gota

Box 29, 533 21 Götene
Besök: Ålsborgsgatan 2
Tel: 0511 342100

Nolato Hertila

Persbogatan 1
265 38 Åstorp
Tel: 042 66880

Nolato Hungary

Jánossomorjai utca 3
HU-9200 Mosonmagyaróvár, Ungern
Tel: +36 96 578770

Negoiesti, Rumänien
DIBO Industrial Park, H13
Negoiesti, Prahova,
Romania, 107086

Nolato Jaycare

Walton Road, Farlington
Portsmouth Hampshire, PO6 1TS
Storbritannien
Tel: +44 2392 370102

Newcastle, Storbritannien
New York Way, New York Ind. Park
Newcastle upon Tyne NE27 0QF
Storbritannien
Tel: +44 191 296 0303

Lövepac Converting

4th Floor, Building 3,
No. 21 Xingsheng Road
BDA, Beijing, 100176
Kina
Tel: +86 10 6780 5580

Shenzhen, Kina
Unit 401, Factory 2
Hasee Hua Sai Industrial Park
#466, Ji Hua Road, Bantian
Longgang District
Shenzhen, 518129, Kina
Tel: +86 755 8610 6804

Penang, Malaysia
Nolato EMC Production Center
Plot 368, Lorong Perindustrian Bukit
Minyak 21, Penang Science Park,
14100 Simpang Ampat
Penang, Malaysia
Tel: + 604 50 57 830

Nolato Lövepac

Ringvägen 5
280 40 Skånes Fagerhult
Tel: 0433 32300

Nolato Automotive Components (Beijing)
402 Longsheng Industrial Park
7, Rong Chang Road East
Beijing Development Area
Beijing 100176, Kina
Tel: +86 10 6787 2200

Nolato MediTech

Box 93, 242 21 Hörby
Besök: Medicingatan 4
Tel: 0415 19700

Lomma
Box 28, 234 21 Lomma
Besök: Koppargatan 13
Tel: 0415 19700

Nolato MediTor

269 04 Torekov
Besök: Nolatovägen
Tel: 0431 442260

Nolato Plastteknik

Box 4123, 422 04 Hisings Backa
Besök: Exportgatan 59
Tel: 031 588400

Nolato Polymer

269 04 Torekov
Besök: Nolatovägen
Tel: 0431 442200

Ängelholm
Framtidsgatan 6
262 73 Ängelholm
Tel: 0431 442200

Nolato Silikonteknik

Bergsmansvägen 4,
694 91 Hallsberg
Tel: 0582 88900

Beijing, Kina
402 Longsheng Industrial Park
7, Rong Chang Road East
Beijing Development Area
Beijing 100176, P.R. China
Tel: +86 10 6787 2200

Penang, Malaysia
Nolato EMC Production Center Sdn. Bhd.
Plot 368, Lorong Perindustrian Bukit
Minyak 21, Penang Science Park,
14100 Simpang Ampat
Penang, Malaysia
Tel: + 604 50 57 830

Nolato Stargard

UL. Uslogowa
73-110 Stargard
Polen
Tel: +48 91 573 6362

Nolato Treff

Taastrasse 16, 9113 Degersheim
Schweiz
Tel: +41 71 372 55 55

www.nolato.se